

Novi dekani:
Ante Bilušić,
PMF
STR. 8

Intervju:
Jasmina
Havranek
STR. 10-11

CEKOM:
suradnjom do
konkurentnosti
STR. 21

god VI.
broj 61.
22. prosinca
A.D. 2014.
www.unist.hr

universitas

list Sveučilišta u Splitu

Za autonomiju, fleksibilnost, racionalnost, povjerenje i superviziju

PRIOPĆENJE REKTORSKOG ZBORA

Rektorski zbor održao je 17. prosinca 2014. drugu sjednicu u ak. god. 2014./2015. pod predsjedanjem rektora Sveučilišta u Rijeci prof. Pere Lučina na kojoj se raspravljalo i o zakonskoj regulativi u području osiguravanja kvalitete te akreditacijskom sustavu u visokom obrazovanju.

Pet načela

Ističući kako je prošlo pet godina od donošenja Zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, rektori su raspravljali i o ostalim zakonskim podaktima i procedurama vezanima uz ovo područje te zaključili da postojeća regulativa dijelom ne uključuje postupke koji su potrebni, a djelomično sadrži odredbe koje onemogućuju fleksibilnost i primjereno reagiranje na društvene promjene. Rektori su tijekom rasprave istaknuli pet osnovnih načela koja bi zakonodavac trebao poštovati pri donošenju regulative u znanosti i visokom obrazovanju, a koja se trenutno u praksi narušavaju. Riječ je o načelima autonomije, fleksibilnosti i dinamičnosti, racionalnosti, povjerenja i supervizije.

Za europske standarde

Mišljenje je Rektorskog zbora da se u autonomiju sveučilišta koja je zajamčena Ustavom Republike Hrvatske pokušava zadirati pojedinim zakonskim aktima i podaktima. Također, zakonska regulativa sveučilištima mora omogućiti lakšu prilagodbu potrebama tržišta rada i fleksibilnije stvaranje akademskih profila kako bi završeni studenti bili konkurentni na tržištu rada. Nadalje, u postojećem zakonskom okviru nemoguće je u punom smislu razvijati programe cjeloživotnog obrazovanja te dalje razvijati studijske programe na diplomskoj i poslijediplomskoj razini u skladu s europskim standardima.

Resurse koristiti racionalno

Rektori su zaključili da u skladu s trenutnim zakonskim rješenjima sveučilišta ne mogu autonomno i racionalno koristiti svoje resurse, zbog čega je gotovo nemoguće osigurati unutarnju mobilnost studenata i nastavnika te uspostaviti kvalitetne interdisciplinarnе studijske programe. Zakonodavac bi propise trebao više temeljiti na načelu povjerenja i osloboditi sveučilišta od administrativne kontrole kojom se na njih pokušava vršiti politički pritisak te zadirati u njihovu autonomiju. Zaključno, mišljenje je rektora da institucija koja provodi akreditaciju mora biti neovisna i da njezina uloga nije kontrola nego supervizija sveučilišnih procedura i standarda, što treba realizirati kroz partnerski odnos.

Dograditi regulativu kvalitete

Rektorski zbor svoj će prijedlog izmjena i dopuna postojeće zakonske regulative u području osiguravanja kvalitete te akreditacijskom sustavu u visokom obrazovanju dostaviti Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta. Također, u okviru rasprave o zabrani zapošljavanja službenika i namještenika u javnim službama, članovi Rektorskog zbora zaključili su da će resornom Ministarstvu uputiti prijedlog za izuzeće sveučilišta iz sporne odluke. Takav je zaključak donesen iz razloga što je ovakva odluka funkcionalno i ekonomski neopravdana te narušava autonomiju sveučilišta.

Dodijeljene zadnje nagrade za šandove Smotre.
Od sada je smotra Sveučilišta u Splitu

virtualni đir

STR. 12-13

Delegacija iz Bocvane posjetila splitsko Sveučilište

STR. 22

Novi
asistenti
i stručni
suradnici
na FESB-u

STR. 9

Koje su osobine biznismena pobjednika?

STR. 14

Split ugostio vodeće fuzijske znanstvenike

STR. 16

sveučilišni život

**Gradonačelnik Splita i predsjednik
Gradskog vijeća na Sveučilištu u Splitu**

U povodu božićnih i novogodišnjih blagdana, Sveučilište u Splitu su u ponedjeljak, 15. prosinca, posjetili Ivo Baldasar, splitski gradonačelnik, Aida Batarelo, zamjenica gradonačelnika, i Boris Čurković, predsjednik Gradskog vijeća.

Čelnike izvršne i zakonodavne vlasti Grada primili su prof. dr. sc. Šimun Anđelinović, rektor Sveučilišta, te prorektori prof. dr. sc. Boris Maleš, prof. dr. sc. Rosanda Mulić, prof. dr. sc. Alen Soldo i prof. dr. sc. Marko Rosić.

Na sastanku se razgovaralo o mogućnostima proširenja suradnje Sveučilišta i Grada Splita novim zajedničkim projektima.

Prof. dr. sc. Ante Vučković izabran je u znanstveno-nastavno zvanje redovitog profesora – prvi izbor za znanstveno područje humanističke znanosti, znanstveno polje Filozofija, znanstvena grana Povijest filozofije.

‘Dobro srce studenata Splita’

Tradicionalna humanitarna akcija „Dobro srce studenata Splita“, kojom se prikupljaju nekvarljive prehrambene namirnice, higijenske potrepštine te odjeća i obuća za najugroženije obitelji Splita, održana je od 11. prosinca do 17. prosinca u objektima Studentskog centra.

Rektor Šimun Anđelinović izrazio je zadovoljstvo što će se darovi dati najpotrebitijima te istaknuo važnost ovakvih događanja i želju da se odvijaju tijekom cijele godine. Slavko Jerončić, ravnatelj splitskog Caritasa, zahvalio je na podršci koju potrebiti dobivaju iz godine u godinu, naglasivši da su svi sudionici ove akcije kao jedna velika obitelj, kao i oni kojima se ta pomoć upućuje. Darove koji su prikupljeni Caritas će podijeliti obiteljima koji se nalaze na njihovu popisu.

Ravnateljica Studentskog centra Gordana Raos dodala je kako su akciju pokrenuli kako bi pomogli onima koji su im najbliži, ali se ona vrlo brzo proširila i na druge kojima je pomoć potrebna.

Akciju su podržali Studentski zbor Sveučilišta u Splitu, studentske udruge, kao i branteljske udruge. U tom smislu, koordinator akcije Marijan Bašić posebno je zahvalio prorektoru prof. dr. sc. Borisu Malešu koji je pozvao sve studentske udruge i Studentski zbor da se uključe u prikupljanje pomoći za siromašne.

IN MEMORIAM

Emeritus Marin Buble 1938. - 2014.

Poštovana obitelji Marina Buble, poštovaoci našeg profesora emeritusa, dragi prijatelji i kolege!

Smrt uvijek iznenadi. Što je neka osoba ostavila veći trag u našim životima, profesionalno i osobno, to se s tim gubitkom teže nosimo. A upravo je profesor Marin Buble ostavio duboki trag u mnogim životima i karijerama. Posebno se to odnosi na Ekonomski fakultet u Splitu i njegove nastavnike, ali i mnogo šire, na ekonomske fakultete i sveučilišne odjele diljem Hrvatske, a posebno i na Ekonomski fakultet u Mostaru.

Uobičajena fraza „odgajao je niz mladih znanstvenika“ u njegovu slučaju poprima sasvim drugu dimenziju. Ne poznajem nikoga tko je sudjelovao u stvaranju toliko znanstvenika i sveučilišnih profesora kao profesor Buble. Rekoh mladih znanstvenika. Da, neki od njih su upravo stupili u znanstvenu karijeru, ali neki od njih su skoro pred mirovinom. Njegova briga o njima nikada nije prestajala, samo je mijenjala oblike u kojima se ogledala.

Ta briga je osim profesionalnog imala i očinsku toplinu. Uz mene je bio u nekim teškim trenucima toliko blizu da me njegova pažnja navela zaplakati... javno... Kad netko toliko brine o svojim kolegama, lako je pretpostaviti kako se brinuo o svojoj obitelji. Mnogi od nas mogu o tome svjedočiti. No, i u stvarnom odnosu oca i sina mora doći čas da sin krene vlastitim putem, i nakon što se to dogodilo i u našem slučaju nismo se nastavili slagati oko svih rješenja bitnih za Fakultet, ali je uvijek ostala ne samo akademska korektnost, nego i otvorenost i uvidavnost s njegove strane, a s moje ostaje vječna zahvalnost za sve što je učinio i nama i meni.

Profesor Marin Buble imao je sposobnost prepoznati izazove vremena koji se postavljaju i pred pojedinca i pred svakog znanstvenika i nastavnika i pred akademsku zajednicu u cjelini anticipirajući time nužne promjene i kreirajući strateška opredjeljenja naših fakulteta.

Rođen 1938. u Trogiru, studij će završiti na Ekonomskom fakultetu u Zagrebu gdje i magistrira, a 1974. i doktorira. U radu našeg Fakulteta sudjeluje kao predavač još od njegova osnutka prije 40 godina. Kad se u zvanju izvanrednog profesora 1979. i zaposlio na ovom Fakultetu sa sobom je već donio veliko iskustvo iz Bugojna, Kutine i našeg Škvera. Napredujući na Fakultetu do titule profesora emeritusa obnašao je maltene sve dužnosti uključujući dekansku i predano obavljao sve vrste poslova iz djelokruga sveučilišnog profesora – znanstveno-istraživačke, stručne, pedagoške, organizatorske, publicističke i upravne.

Dvije su ključne znanstvene discipline u kojima se manifestirao znanstveni doprinos Marina Buble. Klasičnoj znanosti u menadžmentu dao je specifičan doprinos značajno je proširujući u svjetlu novih dostignuća u znanosti uopće – posebno u elaboraciji sve veće uloge pojedinca i njegovih kompetencija, decentralizaciji odlučivanja i razvoja procesne naspram

strukturne paradigme... U znanosti o organizaciji osobito je pridonio teoriji projektiranja organizacije razvivši specifičan metodološki pristup rješavanju složenih organizacijskih fenomena u mjeri da ga treba smatrati utemeljiteljem projektiranja organizacije kao znanstvene discipline koju je svojim radovima i praktički oblikovao.

Kao nastavnik djelovao je ne samo na Ekonomskom fakultetu u Splitu, već i na ekonomskim fakultetima u Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu, Rijeci i Mostaru, te na varaždinskom Fakultetu za organizaciju i informatiku, splitskom FESB-u i Pomorskom fakultetu, Strojarskom fakultetu u Mostaru... Ta njegova aktivnost odvijala se na svim studijskim stupnjevima od preddiplomskog do doktorskog pri čemu je dao značajan doprinos ne samo u nastavi, nego i u koncipiranju nastavnih planova i programa. Rezultat svih njegovih aktivnosti su čak 25 knjiga, pet monografija, tri studije, deseci članaka u znanstvenoj i stručnoj periodici te zbornicima. Za njegov ukupan doprinos, akademska ga je zajednica počastila titulom profesora emeritusa, a od mnogih nagrada i priznanja u ovom času navodim tek visoko odlikovanje Predsjednika Republike – odličje Reda Danice hrvatske.

I na znanstvenom sam mu planu osobno zahvalan jer je prepoznao važnost informatičkog obrazovanja potičući me i podržavajući u razvoju studijskih programa u ovom području.

Mnogo bi se toga još trebalo reći o našem dragom profesoru, o njegovoj silnoj radnoj energiji, njegovim radovima i inicijativama, ali ipak ne bi bilo rečeno sve što mu dugujemo. Neka stoga ove moje riječi budu tek mali prilog sjećanju na velikog čovjeka.

Poštovana obitelji dragog profesora Marina Buble, u ime svih zaposlenika i u moje osobno ime primite iskaze duboke sućuti.

Poštovani Profesore, nek Vam je vječna slava, počivali u miru i u našim sjećanjima!

IZ KOMEMORATIVNE RIJEČI DEKANA ŽELJKA GARAČE

Svjetionik nade i idol dosljednosti

Dragi Marine, draga Branka, Sanjo i Mario, dragi prijatelji, kolege i poštovatelji našeg Marina.

Veliko srce puno ljubavi i razumijevanja za sve - nije moglo dalje. Stalo je zauvijek 29. studenoga. Gubitak je ogroman i svi ga teško nosimo - u ovom stanju šoka ne možemo ni zamisliti koliko će nam naš Marin svima nedostajati, a naročito njegovim najdražima: supruzi Branki, kćeri Sanji i sinu Mariu s obiteljima, unuci Ivi, unucima Luki i Marinu, prauuku Lenju, sestri Nikici, bratu Anti, brojnoj rodbini i prijateljima.

Kada nas napusti netko drag i blizak, svi osjećamo da gubimo i dio vlastite prošlosti, identiteta, pa i našeg života. Tako se osjećam danas, dragi Marine, kad Ti ispred obitelji i prijatelja upućujem ove riječi. Zaboraviti Te ne možemo. Pamtit ćemo posebno Tvoje suosjećanje s ljudima i njihovim sudbinama i permanentnu želju da pomogneš. Te osobine su predstavljale snažnu crtu tvog karaktera i tvoje humanističke vizije. Svima nam ostaje tek reći: Neizmjereno Ti hvala dragi naš Marine.

Profesor Marin Buble pripada onom krugu ljudi koji nisu napustili ovaj svijet bez traga. Obogaćivao ga je i ople-

menjivao velikom ljubavi prema svojoj obitelji, ali isto tako ga je svojim radom, svojom snažnom ličnosti i ljubavi prema svakom čovjeku, unapređivao, vjerujući da gradi puno bolji i pravedniji svijet od onog kojeg smo danas svi svjedoci.

Naš Marin je bio jedan od rijetkih svjetionika nade, bio je idol neokrnjene dosljednosti, smjelosti u borbi za bolje sutra, za ideale pravde i poštenja. Divna rečenica Gabriela Garcie Marqueza glasi: „*Život nije ono što smo proživjeli, već ono čega se sjećamo.*“ *Upravo je tako, dragi Marine.* Ostaju nam draga sjećanja, ostaje nam poštovanje prema izuzetnoj osobi originalnih ideja i mišljenja, ostaje tuga i bol što se Tvojim odlaskom ruši i dio naših stremljenja i želja, kojima si toliko puta bio putokazom. O Tebi će se, dragi Marine, još govoriti u vremenu koje dolazi.

Otišao si u tišinu i spokoj i počivaj u miru, dragi naš Marine. Uvijek ćemo Te se sjećati i spominjati Te, jer dobro znamo da čovjek živi toliko dugo dok žive uspomene na njega.

Neka ti je dragi moj Marine vječna slava i hvala za sve dobro koje si učinio.

NADGROBNO SLOVO DEANA KRUŽIČA

impresum ♦ universitas ♦ list Sveučilišta u Splitu ♦ **urednički kolegij ♦** Franka Babić ♦ Petar Bačić ♦ Aleksandra Banić ♦ Tomislav Čizmić-Marović ♦ Irena Drmić-Hofman ♦ Suzana Kačić - Bartulović ♦ Snježana Knezić ♦ Jelena Matešić ♦ Sandro Nižetić ♦ Jelena Novaković ♦ Ivan Perkov (Zagreb) ♦ Marija Plazonić Šolić ♦ Leida Rizvan Sikimić ♦ Petra Šimundić ♦ Sagita Mirjam Sunara ♦ Ivana Vuka ♦ **fotografije ♦** cropix ♦ **art direktor ♦** Žarko Tičinović ♦ **glavni urednik** Duško Čizmić Marović ♦ **izdavač ♦** Sveučilište u Splitu ♦ **za izdavača ♦** prof. dr. sc. Ivan Pavić, rektor ♦ **adresa redakcije ♦** Livanjska 5/IV. ♦ tel. 021/558 262 ♦ universitas@unist.hr ♦ www.unist.hr/ universitas

Pravna klinika na Pravu

Građanima će studenti, čiji će rad nadzirati profesori Pravnog fakulteta i odvjetnici, pružati kvalitetnu i provjerenu besplatnu pravnu pomoć u vidu općih pravnih informacija te pravnih savjeta u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći

PIŠE: JURAJ FILIPOVIĆ

Pravna klinika je posljednjih godina jedan od najvažnijih i već etabliranih projekata na Pravnim fakultetima diljem Europe. To je jedinica koja djeluje u integralnom sustavu pružanja besplatne pravne pomoći osobama koje za pravnu pomoć imaju opravdani interes te je ne mogu ostvariti iz drugih izvora ili bi ostvarivanje bilo moguće samo uz trošenje sredstava koja su im nužno potrebna za egzistencijalno uzdržavanje ili uzdržavanje osoba koje su po zakonu dužne uzdržavati. Takav projekt realiziran je nedavno i na splitskom Pravnom fakultetu. Studenti Domagoj Mrčelić i Dora Uzinić pokrenuli su Pravnu kliniku i njezini su studentski administratori. U osnivanju i radu klinika uživa potporu Pravnog fakulteta, kao i Sveučilišta. Građanima će studenti, čiji će rad nadzirati profesori Pravnog fakulteta i odvjetnici, pružati kvalitetnu i provjerenu besplatnu pravnu pomoć u vidu općih pravnih informacija te pravnih savjeta u skladu sa Zakonom o besplatnoj pravnoj pomoći.

Sustav pružanja besplatne pravne pomoći prošao je trnovit razvojni put jer klasični pružatelji pravnih usluga smatraju da ovakva djelatnost

Dora Uzinić

predstavlja nelojalnu konkurenciju. Takva polazišta su neuteemeljena, a naslanjaju se na klasična razmišljanja da, s jedne strane, građani uvijek posjeduju određena imovinska sredstva s kojima bi mogli financirati usluge odvjetnika, a s druge strane ističu se teze da ništa što je besplatno ne može biti kvalitetno. U tom smislu valja naglasiti da za kvalitetu pravnih savjeta jamče i predmetni nastavnici te i širi krug stručnjaka koji su spremni svojim znanjem, iskustvom i savjetima pomoći razvoju ove značajne institucije.

Nije potrebno biti pravni stručnjak da se zaključi kako su za učinkovito vođenje sudskih i ostalih postupaka potrebna nerijetko znatna novčana sredstva pa je pravna klinika pokrenuta kako bi pri-

Domagoj Mrčelić

donijela smanjenju socijalnih problema i promoviranju volontiranja i društveno korisnog rada. Cijeli koncept probono Pravne klinike je usmjeren na društveno dobro.

Podizanje razine pravne kulture

Volontiranjem u Pravnoj klinici, studenti su uključeni u rad, stječu neposredna iskustva o funkcioniranju pravnih instituta u njihovu socijalnom kontekstu. Oni produbljuju i problematiziraju znanja o primjeni pravnih propisa, a u pravnoj praksi dobivaju vještine koje su im neophodne za afirmativno djelovanje u budućnosti.

- Osobno sam dio ovog projekta jer je moje područje rada Trgovačko pravo i Pravo trgovačkih društava koje po prirodi stvari objedinjuje sva temeljna

pravna područja. S druge strane, položio sam i pravosudni ispit te sam zastupnik mišljenja da pravna teorija i praksa predstavljaju neraskidivu cijelinu. Država posjeduje veliko bogatstvo ljudskog potencijala koje treba mudro koristiti. U ovom slučaju svojim djelovanjem, uz pružanje pomoći u konkretnim slučajevima, ujedno i podižemo razinu pravne kulture građana što je važna karika za istinski razvoj države. Naposljetku, ključan dio klinike su mladi studenti prava. Da bude mo potpuno jasni, tu nije riječ o vježbi gdje studenti savladavaju praktične probleme kroz pokušaje i pogreške, već s ponosom mogu reći da su oni postali stručnjaci za ključna pravna područja koji doista, uz pomoć profesora, mogu pružiti profesionalnu pravnu uslugu - zaključio je voditelj Pravne klinike iz redova profesora **doc. dr. sc. Ratko Brnabić**.

Pravna klinika nalazi se na Pravnom fakultetu u Splitu u sobi na prvom katu. O njenom radu javnost će biti detaljnije informirana na službenim web stranicama Pravne klinike u Splitu. Radno vrijeme će biti ponedjeljkom od 10 do 12 i srijedom od 17 do 19 sati. Osnivači pozivaju sve kojima je pravna pomoć potrebna da se prethodno najave preko e-maila: info.pravnaoklinika@gmail.com ili na broj telefona: 021/393-591

Prof. dr. sc. Ratimir Žanetić, emeritus Akademije tehničkih znanosti Hrvatske

Skupština Akademije tehničkih znanosti Hrvatske na svom je svibanjskom zasjedanju potvrdila travanjku odluku Predsjedništva Akademije kojom je Ratimir Žanetić, umirovljeni profesor u trajnom zvanju KTF-a Sveučilišta u Splitu, preveden u emeritusa Akademije u Odjelu kemijskog inženjerstva.

UNIV

Poliklinika na daljinu

Ministarstvo zdravlja donijelo je 2. prosinca 2014. odluku da osnuje Radnu skupinu za provedbu projekta "Poliklinika na daljinu" te "Centra za objektivizaciju posljedica ozljeda i ishoda liječenja". Ministar zdravlja u Radnu je skupinu imenovao tri člana, i to: prof. dr. sc. **Šimuna Andelinovića** kao predsjednika te prof. dr. sc. **Ivu Glunčića** i prof. dr. sc. **Hrvoja Pintarića** kao članove.

Zadaća je Radne skupine provedba projekta "Poliklinika na daljinu" čija je svrha reducirati troškove zdravstva i smanjiti listu čekanja. Radna skupina za zadaću ima i provedbu projekta "Centar za objektivizaciju posljedica ozljeda i ishoda liječenja" koji za cilj ima uvođenje kriterija medicinske znanosti i objektivizacije u procjene za umirovljenje, evaluaciju mirovinskog statusa i procjenu šteta na sudovima u naknadi neimovinske štete.

FB

Francuska veleposlanica posjetila Sveučilište u Splitu

Veleposlanica Francuske Republike Michele Boccoz posjetila je 5. prosinca Sveučilište u Splitu. Uvaženu gošću, koja je došla u pratnji Jasne Bas, atašea za znanstvenu i sveučilišnu suradnju, primio je prof. dr. sc. Branko Matulić, prorektor za kvalitetu, kulturu i umjetnost.

Na sastanku se razgovaralo o već uspješnim zajedničkim projektima, kao što su Hrvatsko-francuski upravnopravni dani te o mogućnostima proširenja hrvatsko-francuske sveučilišne suradnje, osobito na područjima kulture i znanosti. Posebno se istaknula mogućnost održavanja informativnog predavanja o vidovima buduće suradnje Splitskog sveučilišta s francuskim sveučilištima, s naglaskom na pariška. Zaključeno je kako postoje odlični temelji za daljnji razvoj suradnje te su u tom smislu već utvrđeni sljedeći susreti.

F.B.

Postanite dio ekipe 'Kroz Bolonju i prašumu'!

Studenti svih sastavnica Sveučilišta pozivaju se da se prijave na audiciju za novinare i voditelje, te tehničare realizatore za emisiju "Kroz Bolonju i prašumu" koju Sveučilište u Splitu realizira u suradnji s HRT - Radio Splitom. Prijave se primaju na e-mail natjecaji@unist.hr od 15. 12. 2014. do 7. 1. 2015. nakon čega će se na Radio Splitu organizirati audicija, o čemu će se kandidate obavijestiti e-mailom. U prijavi je potrebno navesti ime, prezime, naziv fakulteta i smjer te kratki životopis sa svim potrebnim kontakt-podacima.

Suvremeni instrumenti međunarodne pravne pomoći

Predavanje je organizirala Katedra za međunarodno pravo. J. Čule, zamjenik glavnog državnog odvjetnika i predsjednik Državnoodvjetničkog vijeća, član je Izvršnog odbora Međunarodnog udruženja državnih odvjetnika i član EUROJUST-a, tijela EU-a zaduženog za suradnju država članica u provedbi postupaka istrage i progona teškog prekograničnog i organiziranog kriminala.

Cilj je predavanja bio približiti studentima iskustva „praktičara“ međunarodne pravosudne suradnje u kaznenim stvarima (u nas je najpoznatija od njih svakako Europski uhiđbeni nalog). Novi trendovi ove suradnje više se ne temelje na bilateralnim ili multilateralnim ugovorima država potpisnica, već na neposrednoj suradnji pravosudnih tijela država članica EU-a. Na konkretnim je primjerima moguće pokazati kako to zaista izgleda - poput hitnog „zamrzavanja imovine“ u inozemstvu - ali ukazati i na nedostatke i loše primjere primjene ovih instrumenata.

Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika Josip Čule 1. 12. na Pravnom fakultetu održao je predavanje za studente prava i Sveučilišnog odjela za forenzične znanosti

Josip Čule

Tema je nezaobilazna: razni oblici „prekograničnog kriminala“ izravna su posljedica današnjeg stupnja civilizacijskog razvitka. Globalna povezanost plodno je tlo za vrlo unosne oblike poreznih prijevара, krijumčarenja ljudi, roba, droga, oružja, pri čemu se vrlo često radi o tzv. organiziranom kriminalu.

A tu je i rastuća prijetnja od terorizma, opet posljedice različitih ideoloških, političkih, religijskih ili gospodarskih različitosti karakterističnih za moderno društvo.

Tako rastući kriminal izravna je prijetnja i sigurnosti građana i gospodarskom razvoju država pa je međunarodna zajednica morala pronaći efikasne načine kako - unatoč razlikama u zakonodavstvima - provesti uspješne i brze kaznene progone osoba koja kaznena djela čine na područjima različitih država.

Posebno je ugrožena Europska unija u kojoj je pravosudna suradnja u kaznenim stvarima glavna zadaća EUROJUST-a (www.eurojust.europa.eu).

Zbog čega su javni nastupi dužnosnika DORH-a tako rijetki, interesiralo nas je? „To je pogrešan dojam“ upozorava Čule. „Predavanja namijenjena stručnoj javnosti su česta, i ne držim ih samo ja, nego i brojne druge kolege iz DORH-a. A Pravni fakultet u Splitu ima dugogodišnju suradnju s pravosudnim dužnosnicima. Još kao student, krajem sedamdesetih, vježbe su nam držali zamjenici Okružnog javnog tužitelja. A s kolegama s Kaznene katedre u doba moga sudovanja na Županijskom obnovili smo takav način rada, te među prvim uveli tzv. kliničku nastavu na pravnim fakultetima u RH. Cijeli niz sudaca i državnih odvjetnika kasnije je sudjelovao u tome, a sudjeluju i sada. I s moje zagrebačke adrese nastavio sam kontakte s Pravnim fakultetom, istina, češće sa zagrebačkim, ali bar jednom godišnje održim predavanje i u Splitu. To se nastavilo i mojim odlaskom na dužnost u Haag... Moram priznati da to doživljavam i kao obvezu i kao posebno zadovoljstvo. Ponešto nostalgично...“ **ĐČM**

studenti

SPLIT MIND: časopis duge prošlosti i perspektivne budućnosti

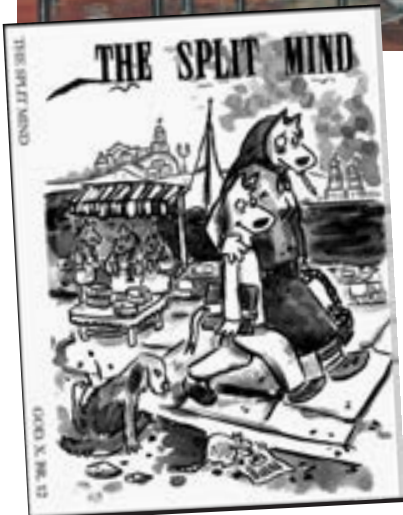
PIŠE: SARA KOPECKY

U splitskom klubu Quasimodo 11. prosinca održana je promocija najnovijeg broja Split Minda, časopisa za književnost i kulturu studenata Filozofskog fakulteta u Splitu. U ovom broju uredništvo, koje se sastoji od glavne urednice Melite Anušić kao i od urednika Jakova Bajića, Sare Kopeckzy, Luce Kozine i Luke Krstulovića, pristigle radove podijelilo je u četiri rubrike: Poeziju, Prozu, Prijevođe i Eseje. Svako uredništvo ima svoju viziju kako bi časopis trebao izgledati, pa su tako neke stare rubrike ukinute, što ne znači da se u budućnosti neće opet pojaviti. Obnovili smo suradnju s Gradskom knjižnicom Solin, i objavili pobjedničke pjesme s njihova natječaja za poeziju. Također smo surađivali sa Školom kreativnog pisanja.

Što je zajedničko Split Mindu i Školi kreativnog pisanja? Ljubav prema književnosti i pisanju, naravno. Upravo zbog toga u posljednjem broju Split Minda, našli su se i radovi polaznika Škole kreativnog pisanja. O toj suradnji pričale su nam i naše dvije gošće, Irena Delonga Nešić i Ružica Gašperov.

Ususret desetoj godišnjici

S Irenom, voditeljicom Škole i nekadašnjom urednicom Split Minda, popričali smo o njenom iskustvu u uredništvu i radu u piscima u nastajanju. Također smo je zamolili da nam da nekoliko savjeta za budućnost. Irena, koja unatoč napornom radu koje uredništvo podrazumijeva za Split Mind ima samo lijepe riječi, ohrabrila nas je i potaknula na daljnji urednički i kreativni rad. Ružica Gašperov i sama je bila polaznica Škole, a njena priča "Biro, kafić, kuća" nije prva priča koju je objavila u Split Mindu. U svakom slučaju, možemo sa sigurnošću reći da će se za Ružicu i njena djela još puno toga čuti. Iako je od pr-

vog objavljivanja u Split Mindu objavljena još u brojnim zbirkama i časopisima, kaže da ju je objavljivanje u Split Mindu najviše razveselilo i dalo joj poticaj za daljnje pisanje, što nas izuzetno veseli.

Naš cilj ovog broja, kao i časopisa općenito, bio je pružiti mogućnost mladim autorima za objavljivanje. Jako nam je drago što ove godine imamo veći udio studentskih radova ne-

go prethodnih godina. Nadamo se da će taj broj u budućnosti još više narasti i da će nam se javiti još studenata koji pišu poeziju ili prozu, prijevođe ili eseje, a nemaju priliku za objavljivanje.

S obzirom na to da ove godine obilježavamo desetu godišnjicu postojanja časopisa, na promociji smo se prisjećali starih brojeva, ali i s entuzijazmom planirali buduće projekte časopisa. Čitali smo priče, razgovarali s gošćama, održali nagradnu igru, i ono što je najvažnije, dobro se zabavili. Za sve zainteresirane koji nisu uspjeli nabaviti svoj primjerak, časopis je dostupan na stranici Filozofskog fakulteta u Splitu, kao i na Facebooku. Zahvaljujemo svima koji su nas došli podržati, studentima, profesorima, našim gošćama i ostalim ljubiteljima književnosti. Najviše smo zahvalni svima onima koji su pisali i slali svoje radove, jer bez njih časopisa ne bi ni bilo. Za kraj možemo samo poručiti da je Split Mind časopis koji ima dugu i bogatu prošlost, ali nadamo se još i zanimljiviju budućnost!

Nikad više Nevermind

Prošlo je devet godina otkako je u Splitu izašao prvi broj studentskog časopisa za književnost i kulturu The Split Mind, koji je u međuvremenu postao nezaobilazna pojava u splitskom kulturnom životu, svojevrsno ishodište mlade splitske pjesničke misli.

Zamisao o pokretanju časopisa potekla je s Odjela za anglistiku, točnije od dvojice profesora s tog Odjela. Profesori, dr. sc. Simon John Ryle i dr. sc. Brian Daniel Willems smatrali su da je Filozofskom fakultetu, ali i gradu Splitu, potreban časopis u kojem bi mladi autori, prije svega studenti, imali priliku objavljivati svoje radove. Istina, njihova se zamisao nije u potpunosti ostvarila, međutim, upravo njihovom zaslugom Sveučilište u Splitu dobilo je časopis koji je probudio do tada uspavanu studentsku populaciju. Tijekom proteklog vremena, časopis je doživio brojne promjene. Šireći područja svojih interesa, iz broja u broj, rastao je kvalitetom i kvantitetom, da bi konačno - desetim brojem - definirao svoj izgled. Posebnost časopisa je vidljiva u tome što je od samih početaka, odnosno od prvog broja, uredništvo većinom sastavljeno od studentica, koje su u svim dosadašnjim brojevima imale glavnu riječ. Ta činjenica je svakako bitno utjecala na izgled i sadržaj časopisa, ali je ukazala i na postojanje kvalitetnih autorica koje ne možemo označiti, donekle ispraznim pojmom, "ženskog pisma".

Spomenuti sve zaslužne, kao i one koji su u časopisu do sada objavljivali, na ovom mjestu nije moguće, no, uz već navedene profesore, potrebno je istaknuti još nekoliko imena, bez kojih časopis ne bi bio jednako uspješan i zanimljiv. To su prof. Jelena Novaković, koja je dala ime časopisu, zatim profesorice dr. sc. Jagoda Granić, dr. sc. Melanija Marušić i mr. sc. Mia Pervan te dosadašnje glavne urednice Melita Anušić, Luiza Bouharaoua, Ivana Čagalj, Dijana Čurković, Irena Delonga, Marija Dukić, Ružica Knezović i Irena Škarica, ali i sve ostale članice i članovi uredništva.

Premda je u početku časopis dočekan s određenom dozom nepovjerenja, dosadašnjih deset godišta, odnosno dvanaest objavljenih brojeva, raspršilo je sve sumnje te je danas sasvim jasno da The Split Mind nikad više neće biti Nevermind.

IVAN BOŠKOVIĆ

Erasmus praksa u Uredu za međunarodnu suradnju

PIŠE:
BEATA
PIEKORZ

Potječem iz malenog sela Bojszowy na jugu Poljske. Završila sam diplomski studij političkih znanosti 2013. godine, no spontano i bez puno razmišljanja odlučila sam nakon toga studirati i Kroatistiku. Osim što sam htjela znati neki drugi jezik koji u Poljskoj zna malo ljudi, povijest država bivše Jugoslavije i balkanske regije oduvijek mi je bila vrlo zanimljiva, a svi znaju da je najbolje upoznati kulturu i povijest određene zemlje studiranjem jezika.

Prošli zimski semestar bila sam preko Erasmus programa na studentskoj razmjeni u Zadru i bio je to jedan od najboljih perioda u mom životu. Studirala sam Kroatistiku u Hrvatskoj s hrvatskim studentima te sam kroz tih nekoliko mjeseci mogla vidjeti i iskustiti kako izgleda život u Hrvatskoj, posebno u Dalmaciji.

Nakon Zadra, Hrvatska me privukla još više i željela sam nova saznanja, pa sam tako dobila informaciju kako mogu ići na Erasmus stručnu praksu preko matičnog sveučilišta u Poljskoj. Moj prvi i jedini izbor bio je Ured za međunarodnu suradnju na Sveučilištu u Splitu. Ured za međunarodnu suradnju u Zadru je odlično funkcionirao dok sam tamo bila kao strani student i bila sam sigurna kako u takvom Uredu mogu dobiti bogato iskustvo, kroz rad s ljudima i svakodnevnu vježbu hrvatskog i engleskog jezika.

Nikad prije nisam bila u Splitu, a znala sam da je Split veliki, lijepi grad koji kao studentica Kroatistike moram i želim posjetiti. Nakon gotovo tri mjeseca stručne prakse, oduševljena sam s novim iskustvima koje sam stekla u Uredu za međunarodnu suradnju i sigurna sam kako je ovo bio moj najbolji izbor.

Praksa mi je jako korisna, svaki dan naučim nešto novo. Ipak, najpozitivnije iznenađenje za mene je bila odlična atmosfera u Uredu i način na koji sam bila prihvaćena. Kao strankinja i nova osoba u Uredu imala sam puno nedoumica, ali već nakon prvog dana znala sam da će sve biti u redu. Znam da mogu, ako mi nešto nije jasno, uvijek pitati svoje mentorice koje žele podijeliti svoje znanje i iskustvo i strpljivo objašnjavaju sve nove stvari. Također, ako imam problem, uvijek mogu pitati svoje kolegice za pomoć. Zahvaljujući njima, od prvog dana u uredu se osjećam slobodno i sigurno, sada čak kao punopravni član uredskog tima. Samo mi je žao što sam uskoro na kraju svoje prakse, ali sve dobre stvari uvijek brzo završe. Iduće godine planiram ići u Bosnu i Hercegovinu i to u Sarajevo, volontirati preko EVS programa, a svim kolegicama i kolegama toplo preporučujem Erasmus iskustvo!

SocialErasmus - tjedan posvećen dobrim djelima

Diljem Europe od 10. do 16. studenoga održao se tjedan posvećen SocialErasmusu. SocialErasmus (SE) je međunarodni projekt koji organizira Erasmus Student Network (ESN). Tri osnovna područja djelovanja SocialErasmusu su zaštita okoliša, humanitarne i obrazovne aktivnosti. Cilj projekta je uključivanje internacionalnih studenata koji su na programu studijske razmjene u društvene i volonterske aktivnosti u zemlji u kojoj borave. Projekt potiče društveni odnos među međunarodnim studentima i olakšava njihovu socijalnu integraciju u lokalnu zajednicu.

SocialErasmus program ESN-a Split je obilovao događanjima. Strani i domaći studenti u sklopu projekta *Free hugs* šetali su gradom i dijelili besplatne zagrljaje prolaznicima, u sklopu projekta *Erasmus in Schools* strani su studenti posjetili dvije srednje škole i tamošnjim učenicima predstavili svoju kulturu i zemlju iz koje dolaze te pričali o mobilnosti i svojem Erasmus iskustvu u Splitu. U sklopu projekta *Give a smile* studenti su posjetili Centar za odgoj i obrazovanje "Juraj Bonačić", gdje su

se družili s djecom, crtali, izrađivali božićne čestitke i igrali razne igre, a posjetili su i Udrugu slijepih gdje su se mogli pobliže upoznati s problemima koje svakodnevno muče slijepe osobe, te učili Brailleovo pismo. Organizirana je i humanitarna zabava

pod nazivom *Date Auction* a sav prihod od zarade bio je namijenjen Crvenom križu i dječjem domu "Maestral". Zadnjeg su dana studenti na helio balone ispisivali pozitivne misli te ih dijelili prolaznicima.

«SocialErasmus Week bio je i vi-

še nego uspješan - kroz sedam dana smo imali puno zanimljivih događaja. Jako sam ponosna na naše erasmusovce, bili su aktivni tijekom cijelog tjedna te su sudjelovali u brojnim događanjima koje smo organizirali», rekla je Iris Bajić, koordinatorica za SocialErasmus projekta u ESN-u Split.

Zadnjeg dana studenog je u sklopu projekta *Charity Football* održana božićna kreativna radionica u Dječjem domu "Maestral" u kojoj su uz djecu iz doma sudjelovali i Erasmus studenti te trojica igrača Hajduka, Goran Milović, Jean Evrard Kouassi i Filip Bradarić. Djeca i hajdukovci su zajednički ukrasili dva božićna drvca napravljena od papira, dok su studenti izradili velikog snjegovića.

"Najbolje od SocialErasmusu je ne samo to što daješ više društvu, pomažući drugima i šireći pozitivne misli, nego i to što dobiješ nešto zauzvrat - divne uspomene, nova prijateljstva i navelu pozitivne energije koja te tjera da nastaviš dalje", rekao je Mateusz Andrzejewicz, Erasmus student iz Poljske.

IVANA MILETIĆ

Sa Senata: vrlo značajan rast vlastitih europskih prihoda

Treća sjednica Senata bila je usredotočena na financije 2015. i projekcije za 2016. i 2017. „Ministarstvo znanosti od nas očekuje da svake godine povećavamo udio vlastitih sredstava“ - naglasio je rektor Anđelinović - jer je to jedini način da pri ovako malom izdvajanju iz DBP-a u Hrvatskoj unaprijedujemo znanstvenu i nastavnu djelatnost. Kriza će potrajati, i kad ne bismo osigurali veća vlastita sredstva - i u apsolutnom i u relativnom iznosu! - bilo bi to ravno odluci o ukidanju“. Sredstva iz EU nared-

ne će se godine udvostručiti na 18.5 milijuna kn. U 2016. iz EU izvora planirano je deset puta više - 190 milijuna - a u 2017. čak 290 milijuna kuna! Među mjerama koje se poduzimaju u tu svrhu je i novi Ured koji će uspostaviti i organizirati trajne radionice za pripremu prijave na EU projekte. U tom je kontekstu prorektor Alen Soldo upoznao Senat s već sada izraženim velikim interesom za ove edukacije. „Pritom je bitno - naglasio je Soldo - da se ova- ga puta ne radi samo o osobno motiviranim polaznicima,

nego da smo postavili sustav koji će kontinuirano generirati i sve veći broj polaznika i sve kvalitetniju edukaciju, ujednačujući kriterije i podižući kvalitetu naših prijava Bruxellesu“. Bez europskih sredstava nema ni kapitalnih investicija poput rekonstrukcije studentskog doma na Spinutu, ili dovršenje zgrade 3 Fakulteta. Prorektor Marko Rosić upoznao je Senat s praktičnom podrškom Grada i Ministarstva da ova najveća zgrada na Kampusu što prije udomi svoje stanare.

DČM

Rektor Anđelinović o novinskoj vijesti da je ogorčen na Ministarstvo:
„Ma ne, nisam ja ogorčen čovjek. Ni na koga. Ni na Ministarstvo, ni na novinarstvo. Naprotiv. S ovim Ministarstvom surađujemo vrlo plodno. A naše novinare treba razumjeti. Oni su se odavno morali naviknuti na hrvatsku nebrigu za javne stvari. Kako onda zamjeriti mladima kolegici koja svoju zabrinutost ne razlikuje od ogorčenosti?“

‘Jačanje kapaciteta za primjenu i transfer tehnologije MEMS na Sveučilištu u Splitu’

PIŠE:
IVAN
GOLUB

Projekt nudi izvrsnu mogućnost studentima diplomskih studija stjecanjem iskustva rada u znanstveno-istraživačkom procesu

Projekt „Jačanje kapaciteta za primjenu i transfer tehnologije mikro-elektromehaničkih sustava na Sveučilištu u Splitu“ voditelja dr. sc. Ante Bilušića, jedan je od četiri projekta Sveučilišta u Splitu odobrena za financiranje iz strukturnih fondova Europske unije za znanost i inovacije. Projekt je odobren u okviru Operativnog programa Regionalna konkurentnost 2007 - 2013. Ukupni proračun Projekta iznosi oko 5,9 milijuna kuna od čega nešto više od 4 milijuna kuna iznose nepovratna sredstva iz Europskog fonda za regionalni razvoj (EFRR).

Partner na Projektu je Institut za nuklearnu tehnologiju d.o.o. (INETEC). Ukupno trajanje projekta je 16 mjeseci te će na Projektu biti zaposleno pet zaposlenika. Tako je 15. prosinca 2014. održan Ini-

cijalni sastanak Projekta na kojem je predstavljeno Sveučilište u Splitu, potom je dr. sc. Marko Budimir predstavio tvrtku partnera INETEC d.o.o. te znanstveno-tehnološke aspekte piezoelektrične MEMS-tehnologije. Voditelj projekta dr. sc. Ante Bilušić prezentirao je sadržaj projekta s posebnim osvrtom na ciljeve koji se projektom žele ostvariti

te moguću gospodarsku iskoristivost rezultata projekta. Administrativni i financijski aspekt projekta su predstavili administrativni menadžer projekta Aleksandra Banić i administrativni asistent Ivan Golub. Tvrtka Partner INETEC d.o.o. je već 20 godina sinonim za tehnološku i servisnu izvrsnost u polju nuklearne energije. Tvrtka

je prepoznatljiva u inozemstvu po razvijanju tehnologije za ispitivanje i popravak te po samoj kontroli i popravcima koje vrše na nuklearkama. Tvrtka je aktivna u programima za istraživanje, razvoj, inovacije te proizvodnji opreme, alata, uređaja i sondi. Svu proizvodnju i usluge koje nude plasiraju na inozemna tržišta.

Cilj Projekta je jačanje nacionalnoga gospodarstva zasnovanog na visokim tehnologijama stvaranjem znanstve-

no-tehnološke infrastrukture za tehnologiju mikroelektromehaničkih sustava (MEMS) te pokretanje potpunog razvojnog-proizvodnog procesa MEMS-tehnologije na Sveučilištu u Splitu.

Mikrotehnologija – jedna od ključnih tehnologija EU-a

Projektom će se izgraditi i kapacitet Sveučilišta u Splitu za transfer MEMS-tehnologija prema gospodarstvu i znanstveno znanstvenoistraživačkoj zajednici te će se sinergijski povezati istraživačke kapacitete Sveučilišta u Splitu u području mikrotehnologije sa znanjima i vještinama tvrtke partnera INETEC d.o.o. u području ultrazvučne tehnologije s ciljem razvoja MEMS-uređaja za ultrazvučno ispitivanje strukture te de-

tekciju organskih materijala. Tematika projekta se izvrsno uklapa u kompetencije nedavno odobrenog Znanstvenog centra izvrsnosti za znanost i tehnologiju (STIM) na Sveučilištu Splitu. Mikrotehnologiju je Europska unija u planu Europa 2020. definirala kao jednu od ključnih tehnologija. U cilju povezivanja i ostvarenja buduće suradnje s gospodarskim subjektima u sklopu projekta planiraju se održati seminari s gospodarstvenicima.

Također za znanstveno-istraživačku zajednicu će se održati seminari na Sveučilištu u Splitu te u Rijeci, Osijeku i Zagrebu. Projekt nudi izvrsnu mogućnost studentima diplomskih studija stjecanje iskustva rada u znanstveno-istraživačkom procesu.

40 godina Ekonomskog fakulteta radno proslavljeno tijekom cijele 2014.

Ove je godine Ekonomski fakultet obilježio 40. obljetnicu svoga postojanja na način koji nije baš uobičajen: umjesto središnje proslave organizirano je sedam radnih programa od Dana maturanata u svibnju preko znanstvenih skupova, konferencija, radionica i predstavljanja projekata do edukacija

Dan maturanata: u svibnju su za maturante uz zabavni program organizirani kvizovi „Odaberi pravi smjer na EFST-u“ i „Ekonomska trivija“ koji su maturantima pomogli izoštriti ekonomska znanja i procijeniti optimalan izbor studijskog smjera.

Znanstveni skup „Financije nakon krize, forenzika, etika, održivost“, također u svibnju, namijenjen znanstvenicima i zaposlenima u području financija, studentima i javnosti na kojem su predavali V. Šošić, viceguverner HNB-a, M. Vukoja iz Porezne uprave RH, A. Kovačev iz HBOR-a te znanstvenici i na-

stavnici s katedri za financije ekonomskih fakulteta u RH.

Konferencija „Dani IT Managementa“ u svibnju zajedno s Udrugom IMEF, a u svrhu promicanja informatičkog menadžmenta kao posebnog područja ekonomije. U cilju približavanja mogućnosti zapošljavanja studenata u IT sektoru izlagalo se o najboljim primjerima iz prakse poduzetnika koji su neposredno nakon diplomiranja postigli zavidan poslovni uspjeh.

Radionice „Suvremene metode i tehnike u managementu“. Radionica World Cafe radi unapređenja komunikacijskih i argumentacijskih vještina, razmjene znanja, sposobnosti učenja i planiranja budućnosti; radionica Šest šešira radi poticanja kreativnosti te analitičkog i kritičkog mišljenja; radionica Rosenthalov efekt radi poticanja sposobnosti suradnje, povećanja produktivnosti i razvoja inovativ-

nosti.

Konferencija „Računovodstvena istraživanja, edukacija i praksa“ iz lipnja 2014. namijenjena poslovnim ljudima, stručnjacima i studentima na kojoj su izlagali nastavnici Fakulteta te gosti iz prakse Nives Vrgoč, Snježana Galić i Nadica Šalov koji su izlagali o aktualijama i perspektivi računovodstvene profesije.

Predstavljanjem projekta „Student Business Academy“, srpnja ove godine u okviru programa cjeloživotnog obrazovanja, postavljena je uspješna provedba programa SBA koji je počeo selekcijskim postupkom, a završio predajom projekata radnih timova koji su nakon prezentacija pred žirijem ocijenjeni i rangirani.

Edukacija o oglašavanju preko društvenih medija i interneta u turizmu iz mjeseca listopada, organizirana zajedno sa županij-

skom Turističkom zajednicom, bila je namijenjena privatnim iznajmljivačima i malim hotelima.

Turistička valorizacija arheoloških lokaliteta – modeli upravljanja arheološko-turističkim proizvodima. U listopadu ove godine organiziran je znanstveno-stručni skup o arheološkoj baštini kao odrazu vrijednosti prostora minulih stoljeća, koja nameće potrebu spoznaje te vrijednosti osmišljavanjem modela upravljanja povijesnim naslijeđem usklađenih s načelima održivog razvoja turizma.

Valja pretpostaviti da će završetak ovako koncipirane proslave 40. godišnjice uslijediti koncem tekuće akademske godine, na čijem će kraju biti održana 11. bienalna Međunarodna konferencija na kojoj se očekuje i sudjelovanje Josepha Stiglitz, o čemu pišemo na stranici 24.

UNIV.

sveučilišni život

Natječaj za dodjeljivanje minimalno 5000 stipendija

Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta objavilo je Natječaj za dodjeljivanje minimalno 5000 državnih stipendija (sukladno osiguranim sredstvima u Državnome proračunu) redovitim studentima visokih učilišta u Republici Hrvatskoj i studentima s invaliditetom poslijediplomskih sveučilišnih studija za 2015. godinu.

Prijave na natječaj za dodjeljivanje državnih stipendija podnose se počevši od

28. studenoga do 23. prosinca 2014. godine (uključujući i 23. prosinca). Kao datum podnošenja prijave uzimat će se datum poštanskoga žiga na poslanoj prijavi. Student se može prijaviti na natječaj za dodjelu državne stipendije samo u jednoj od navedenih kategorija slanjem prijave prema navedenim uputama.

Tekst Natječaja i potrebna dokumentacija nalaze se na poveznici: <http://public.mzost.hr/Default.aspx?sec=3532>

SVEUČILIŠTE U SPLITU, FAKULTET ELEKTROTEHNIKE, STROJARSTVA I BRODOGRADNJE, OBJAVLJUJE PONIŠTENJE NATJEČAJA

objavljenog u "Universitasu" koji izlazi kao podlistak "Slobodne Dalmacije", "Zavodu za zapošljavanje", internetskoj stranici FESB-a 29. rujna 2014. godine i "Narodnim Novinama" 30. rujna 2014. godine pod točkom 6. za izbor:

"jednog višeg laboranta za rad na projektu "Istraživanje i razvoj vodikovog energetskog sustava u sprezi s obnovljivim izvorima energije" na određeno radno vrijeme".

Sveučilište u Splitu, Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, objavljuje
NATJEČAJ

Za izbor:

1. jednog asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektroenergetika, na određeno vrijeme;
2. jednog asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje računarstvo, grana informacijski sustavi, na određeno vrijeme;
3. jednog asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje elektrotehnika, grana elektronika, na određeno vrijeme;
4. jednog asistenta za znanstveno područje prirodnih znanosti, polje matematika, grana numerička matematika, na određeno vrijeme;
5. jednog asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje temeljne tehničke znanosti, grana tehnička mehanika (mekanika krutih i deformabilnih tijela), na određeno vrijeme;
6. jednog asistenta za znanstveno područje tehničkih znanosti, polje strojarstvo, grana opće strojarstvo (konstrukcije), na određeno vrijeme; Pristupnici pod točkom 1. do 6. moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (N.N. 123./03., 105./04., 174./04., 46./07., 45./09., 63./11. i 94./13.).

Detaljnije informacije i upute za prijavu na natječaj nalaze se na web stranici FESB-a

Natječaj traje 30 dana od dana objave.

7. administrativnog djelatnika za suradnju s gospodarstvom i intelektualno vlasništvo s 50 radnog vremena za rad na projektu "Sigurnija i učinkovitija kogeneracijska/trigeneracijska postrojenja" – 1 izvršitelj na određeno vrijeme.

Uvjeti:

- VSS;
- radno iskustvo: 5 godina;
- iskustvo rada na EU projektima.

8. jednog višeg laboranta za rad na projektu "Istraživanje i razvoj vodikovog energetskog sustava u sprezi s obnovljivim izvorima energije" na određeno radno vrijeme.

Uvjet:

- inženjer strojarstva

Uz prijavu na natječaj kandidati pod točkama 7. i 8. su dužni priložiti:

- životopis;
- dokaz o radnom iskustvu;
- dokaz o iskustvu i znanjima koja se traže u uvjetima natječaja;
- preslik domovnice;
- preslik rodnog lista;
- dokaz o stečenoj stručnoj spremi.
- uvjerenje kojim se dokazuje da se protiv kandidata ne vodi kazneni postupak (ne stariji od 6 mjeseci).

Natječaj traje 8 dana od dana objave.

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola sukladno čl. 13. st. 2. Zakona o ravnopravnosti spolova N.N. 116/03.

Sve informacije mogu se dobiti u Službi za upravno-pravne poslove Fakulteta.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja dostavljaju se na adresu: Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu, Ruđera Boškovića 32., 21000 Split.

Nepravovremene prijave i prijave bez dokaza o ispunjavanju uvjeta neće se razmatrati.

O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Delegacija iz Bocvane posjetila Sveučilište u Splitu

U posjetu Sveučilištu u Splitu u ponedjeljak 15. prosinca, boravila je delegacija iz Bocvane u sastavu Thabo Fako, prorektor Sveučilišta u Bocvani, Motsoptse Modisi, dekan Fakulteta prirodnih znanosti, Branko Cavić, profesor na Fakultetu tehničkih znanosti, Steven Tsheko i Anthony Wally iz Ministarstva unutarnjih poslova te Naledi Mlaudzi iz Ministarstva zdravlja. Uvažene goste primio je prof. dr. sc. Šimun Andelinović, rektor Sveučilišta u Splitu s prorektorima prof. dr. sc. Rosandom Mulić, prof. dr. sc. Brankom Matulićem

i prof. dr. sc. Alenom Soldom. Na sastanku se razgovaralo o mogućnostima suradnje dvaju sveučilišta, posebice na planu medicinskih znanosti i forenzike te građevinarstva odnosno prostornog planiranja. Također je bilo riječi o razmjeni studenata i nastavnika. Izaslanstvo iz Bocvane posjetit će Ured za međunarodnu suradnju Splitskog sveučilišta, Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, Sveučilišni odjel za forenzične znanosti i Fakultet građevinarstva arhitekture i geodezije te običi sveučilišni Kampus na Visokoj.

Prijave za sudjelovanje na Festivalu znanosti 2015.

Sveučilišta u Splitu, Zagrebu, Rijeci i Osijeku, u suradnji s Tehničkim muzejom i British Councilom, pod pokroviteljstvom Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta pripremaju 13. festival znanosti koji će se održati od 20. do 25. travnja 2015. godine. Festival znanosti je manifestacija kojoj je cilj približiti znanost javnosti, odnosno informirati javnost o aktivnostima i rezultatima u području znanosti, poboljšati javnu percepciju znanstvenika te motivirati mlade ljude za istraživanje i stjecanje novih znanja.

Kako je već uobičajeno, i za nadolazeći Festival znanosti u Splitu planira se otvaranje uz pregršt demonstracija i radionica 20. travnja 2015. godine, te nakon toga slijedi tjedan dana uz veliki broj aktivnosti (diskusije, radionice, znanstveni kafići, tribine, predstava, izložba, otvoreni dani sastavnica) koje će znanost prikazati na popularan, veseo i svakome razumljiv način. Središnja tema Festivala znanosti iduće godine bit će „Sunce“, a osnovni moto festivala i dalje je Izadimo u grad na Festival znanosti. Cilj je većinu aktivnosti smjestiti u centar grada kako bi planirana događanja mogao vidjeti veliki broj građana, od djece predškolske dobi do umirovljenika. Prijave se dostavljaju preko obrasca elektroničkom poštom na adresu festival.znanosti@unist.hr najkasnije do 17. siječnja 2015. godine.

Veliki interes poduzetnika i istraživača za Obzor 2020

PIŠE **Roko Bulićić**

Početkom mjeseca u Sveučilišnoj knjižnici u Splitu, u sklopu projekta „Jadranska mreža za transfer tehnologije TTAdria“, održana je radionica „Tematski informativni dan za Obzor 2020“. Događaj je organiziran u suradnji Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu i Agencije za mobilnost i programe Europske unije (AMPEU), a okupio je više od sedamdeset poduzetnika, istraživača te ostalih zainteresiranih sudionika.

U uvodnom dijelu događanja, **prof. dr. sc. Rosanda Mulić**, prorektorica za nastavu Sveučilišta u Splitu i **prof. dr. sc. Leandra Vranješ Markić**, voditeljica Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu, pozdravile su sudionike, zahvalile im na odazivu te najavile i pozvale sudionike na praktične radionice za pripremu projektnih ideja koje će se održati u siječnju 2015. godine.

Prvo predavanje održala je **Katarina Vukušić**, nacionalna kontakt osoba za područja ICT i Sigurnost u programu Obzor 2020 (eng. Horizon 2020). U svojoj prezentaciji sudionicima je približila Obzor 2020, opisala područja ICT i Sigurnost te objasnila elemente Portala za sudionike (eng. Participant portal) preko kojega se sudionici prijavljuju na natječaje i na kojem se mogu naći svi dokumenti i upute vezani za Obzor 2020. Kao najčešći problem kod prijave na natječaje programa navela je administraciju te naglasila da su za razumijevanje i pomoć sudionicima uvijek

Obzor 2020 je okvirni program Europske unije za istraživanje i inovacije koji predstavlja novi i sveobuhvatni pristup financiranju istraživanja i inovacija u kojem se jedan skup pravila primjenjuje na cjelokupni inovacijski ciklus, od temeljnih istraživanja, preko tehnološkog razvoja do istraživanja primjene proizvoda na tržištu

dostupne nacionalne kontakt osobe, kao i razne potporne institucije poput Ureda za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu.

Nacionalne kontakt osobe za pravna i financijska pitanja, **Manda Japunčić** i **Ana Grdović** sudionicima su pobliže objasnile pravne osnove programa te strukturu financiranja za određene aktivnosti. Istaknule su najčešća pravna ograničenja, ali i obveze koje se moraju ispuniti prije provedbe projekata kao i pravila financij-

skog izvještavanja, isplate projektnih sredstava te postupak revizije projekata.

Kako bi sudionici dobili uvid što se događa nakon što prijave projekt, **prof. dr. sc. Ana Marušić** s Medicinskog fakulteta u Splitu i **prof. dr. sc. Andrina Granić** s Prirodoslovno-matematičkog fakulteta u Splitu, prezentirale su svoja iskustva kao evaluatorice i savjetovale sudionike o specifičnim dijelovima na koje bi trebalo obratiti pozornost prilikom pisanja prijave projekata.

Što vam UTT priprema u siječnju?

Ured za transfer tehnologije Sveučilišta u Splitu poziva sve zainteresirane istraživače da iskažu interes za sudjelovanje na radionicama "Kako izraditi minimalni projektni prijedlog?" koje će se održati u okviru projekta „Jadranska mreža za transfer tehnologije“ (TTAdria).

Svrha radionica je uputiti istraživače da što kvalitetnije izrade minimalni projektni prijedlog na jednoj stranici iz kojeg će se lako moći identificirati vrijednosti istraživanja i daljnji koraci za komercijalizaciju. Planirane su ukupno 3 radionice, a održat će se kroz drugu polovinu siječnja iduće godine.

Molimo sve zainteresirane znanstvenike da za početak ispune kratki upitnik koji se nalazi na internetskoj stranici UTT-a kao i kontakti za sva dodatna pitanja. Upitnik se sastoji od nekoliko kratkih pitanja i ispituje vaše područje interesa kako bi nam pomogli da radionice što bolje pripremimo i prilagodimo se vašim potrebama, prednjanju i interesima.

Predbožićno druženje s matematikom

PIŠE:
**ANTONELA
CZWYK MARIĆ**

Učitelji i nastavnici matematike osnovnih i srednjih škola, odgojitelji dječjih vrtića, u suradnji sa Splitskim matematičkim društvom i Agencijom za odgoj i obrazovanje, organizirali su u Splitu 4. prosinca 2014. *Zlatnu večer matematike*.

Te je večeri matematika preplavila nekoliko gradskih prostora u samom centru grada. U pripremi bogatog programa sudjelovali su učenici i njihovi učitelji mentori iz III. gimnazije Split, Privatne srednje škole "M.A. de Dominis", SSS "Blaž Jurjev Trogrinjanin", Klesarske škole Pučišća, Turističko-ugostiteljske škole, SŠ Ivana Meštrovića Drniš, OŠ Manuš, OŠ Brda, OŠ Split 3, OŠ Trstenik, OŠ "Don Lovre Katić" te odgojitelji Dječjeg vrtića "Radost". Svečano otvaranje pripremili su učenici iz Drniša otkrivanjem svoje instalacije *Sjajna misao*.

Izloženi su brojni učenički plakati na temu zlatnog reza, o grafovima funkcija, interaktivna izložba i rado-vi učenika u kamenu.

Bogat matematički program

Ponuden je niz različitih

Matematika je svuda oko nas i zato smo izašli iz školske zgrade, uputili se u centar grada, u božićnom ozračju otvorili vrata svima kako bi osjetili radost otkrivanja matematičkih znanja

radionica, mozgalica, igara s brojevima, vjerojatnosti i kombinatorike, modeliranja, množenja, križića, kružića, skupova, atraktora i igre uma, te su posebnu pažnju privukle učeničke prezentacije o zlatnom rezu i glagoljici, Barbiki, Gaussu, kompleksnim brojevima, broju pi, astronomiji, izborima za Miss, rasvjeti budućnosti, Fibonaccijevom nizu, kvadratnoj i trigonometrijskoj funkciji te rješavanje kviza ili misterija nestalog kvadratića.

U kinoteci su nas oduševili učenički filmovi *Prirodni bro-*

jevi i Muke po sinusu te smo poslušali tri zanimljiva predavanja odgojitelja i profesora: *Kako prepoznati talent za matematiku?*, *Čudo velikih brojeva* i *Funkcija u Nacionalnoj galeriji*. Organizacija je imala potporu PMF-a u Splitu, Grada Splita – *Službe za kulturu, umjetnost i staru gradsku jezgru*, ravnatelja i djelatnika *Centra za kulturu i cjeloživotno obrazovanje* *Zlatna vrata, Galerije umjetnina, Stare gradske vijećnice* i *DV-a "Radost"*.

Ideja je potaknuta projektom profesorica matematike T. Soucie i I. Katalenac iz Hrvat-

skog matematičkog društva u Zagrebu, s ciljem popularizacije matematike pozivajući roditelje u škole na zajedničko druženje s djecom kroz Večeri matematike.

Od vrtičke do studija

Istodobno je i u Splitu sazrijevala slična ideja te potreba poticanja sklonosti učenika razvoju matematičkih vještina neformalnim pristupom učenja. Već prošle godine imali smo viziju ostvariti druženje i dijeliti znanje. Matematika je svuda oko nas i zato smo izašli iz školske zgrade, uputili se u centar grada, u božićnom ozračju otvorili vrata svima kako bi osjetili radost otkrivanja matematičkih znanja. Uspješnom suradnjom kroz vertikalu obrazovanja ponudeni su sadržaji prikladni od vrtičke do studija. Učenici su se družili s matematikom, razmijenili znanja i međusobno se poučavali razvijajući mnoge socijalne vještine. Svjesni da će matematika i dalje biti teška i zahtjevna u ostvarenju čak i prosječnih rezultata, sigurni smo da smo pokazali da upravo matematika dokazuje da ne postoje granice koliko i kako ulagati u sebe, svoje znanje i uspjeh.

Sporazum o suradnji HOO i Rektorskog zbora

Sporazum o suradnji između Hrvatskog olimpijskog odbora i Rektorskog zbora Republike Hrvatske 17. prosinca svečano su potpisali predsjednik Hrvatskog olimpijskog odbora dr. sc. Zlatko Mateša i glavni tajnik HOO-a Josip Čop s predsjednikom Rektorskog zbora Republike Hrvatske prof. dr. sc. Perom Lučinom i rektorima hrvatskih javnih sveučilišta: rektorom Sveučilišta u Zagrebu prof. dr. sc. Damirom Borasom, rektorom Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Šimunom Anđelinovićem, rektorom Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku prof. dr. sc. Željkom Turkajem, rektorom Sveučilišta u Zadru prof. dr. sc. Antom Uglešićem, rektoricom Sveučilišta u Dubrovniku prof. dr. sc. Vesnom Vrtiprah i rektorom Sveučilišta Jurja Dobroile u Puli prof. dr. sc. Alfijem Barbierijem. Sporazum će potpisati i rektorica Sveučilišta u Mostaru prof. dr. sc. Ljerkica Ostojić i predsjednica Vijeća veleučilišta i visokih škola prof. dr. sc. Slavica Čosović Bajić.

Osnovni je cilj potpisivanja Sporazuma osnaživanje međusobne suradnje između akademske zajednice i sportskih tijela u svrhu poticanja visokih učilišta na propisivanje općih akata kojima će se regulirati uvjeti i podrška kategoriziranim sportašima koji studiraju na visokim učilištima.

Time će se studenti-

ma sportašima omogućiti uspješno uskladjivanje dvojne karijere, one u obrazovanju i sportu, te će ih se potaknuti na uspješno završavanje upisanih studija na visokim učilištima.

Budući da su veća fleksibilnost studiranja, stručna pomoć, mogućnost ispunjavanja obveza digitalnim putem te kvalitetnija suradnja i međusobno razumijevanje između akademskih i sportskih tijela (sportaš, trener, nastavnici) neki od posebnih uvjeta koji studentima kategoriziranim sportašima omogućuju uspješnost u dvojnoj karijeri, te u ispunjavanju obveza u sportu i studiju, Sporazumom između HOO-a i RZa stvorit će se preduvjeti za daljnje reguliranje odnosa za svako od navedenih pitanja između HOO-a i svakog pojedinog visokog učilišta sklapanjem posebnih ugovora.

Osim obrazovanja kategoriziranih sportaša, Sporazum o suradnji između Hrvatskog olimpijskog odbora i Rektorskog zbora Republike Hrvatske utvrdit će se mogućnosti obrazovanja bivših vrhunskih sportaša koji nakon završetka sportske karijere imaju interes za nastavkom obrazovanja. Svečanom potpisivanju Sporazuma između HOO-a i RZ-a nazočili su članovi Komisije za sportaše Hrvatskog olimpijskog odbora i Hrvatskog kluba olimpijaca te sportaši.

TD

Revitalizacija povijesnih jezgri

Pod geslom „...jer suradnja je pokretač razvoja“ u Trogiru je 20. i 21. studenoga održan međunarodni seminar *Revitalizacija povijesnih jezgri – institucionalni okvir i primjeri iz praksi*. Seminar u organizaciji Grada Trogira održan je u suradnji s Hrvatskom udrugom povijesnih gradova (HUPG), Francuskom nacionalnom udrugom povijesnih gradova, regija i zaštićenih područja (ANVPAH-VSSP) te Veleposlanstvom Republike Francuske u Hrvatskoj.

Hrvatska udruga povijesnih gradova (HUPG) osnovana je 2011. godine i trenutno broji dvadeset članova – gradova kulturno – povijesnog nasljeđa, među kojima su i gradovi Split, Trogir, Kaštela, Solin, Korčula, Općina Klis i drugi.

Udruga djeluje s ciljem povezivanja hrvatskih povijesnih gradova, poticanja i promoviranja njihovih interesa u Republici Hrvatskoj i inozemstvu te prepoznavanja njihovih specifičnih potreba i potreba njihovih građana.

U okviru svojih djelatnosti, HUPG surađuje sa sveučilištima i drugim znanstvenim institucijama, organizira konferencije, seminare i radionice, održava kulturne manifestacije te sudjeluje u europskim projektima.

Na skupu u Trogiru predstavljani su primjeri očuvanja i valorizacije kulturne baštine, a uz goste iz Francuske, o provedenim istraživanjima i projektima izlagali su, među ostalima, i profesori te suradnici Sveučilišta u Splitu: Dunja Babić (*Problematika stanovanja u povijesnoj jezgri Trogira*), Miroslav Katić (*Konzervatorski radovi u Trogiru – praksa i perspektiva*), Katja Marasović (*Problematika obnove i revitalizacije zaštićenog građevinskog fonda - primjer Kaštela Vitturini*), Ana Šverko (*Povijest i budućnost trogirskog parka Garagnin-Fanfogna*), te Marina Batinić, vanjska suradnica Sveučilišta u Perpignanu i bivša studentica Filozofskog fakulteta u Splitu.

JASMINA ŠARIĆ

Međunarodno priznanje prof. dr. sc. Stanku Geiću

Na 21. međunarodnoj smotri turizma, filma i krajobraza Interstas, održanoj u studenome u Solinu prof. dr. sc. Stanko Geić dobio je međunarodnu turističku nagradu Europske federacije turističkih novinara "Povelja FEST-a 2014." za 50 godina ustrajnog rada na polju turizma, kulture, znanosti i visokoškolvstva, a za izvrsnost na području znanosti u funkciji razvoja turizma. Valorizirana je cjeloživotna aktivnost prof. Geića od '64. u rodnom Trogiru te diljem Hrvatske, kao i na međunarodnom planu, o čemu svjedoče pri-

znanja organizacija USAID (Kostarika), FIJET (Maroko), JSF (Macao), FIDOF (Los Angeles), FEST (Rim), Recontres Meditterannes (Montpelier) te njegovo članstvo i funkcija koordinatora za interuniverzitetsku suradnju gradova WTFC-a te u Znanstvenom vijeću za turizam HAZU.

(UNIV)

SVEUČILIŠTE U SPLITU

PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Objavljuje

PONIŠTENJE DIJELA NATJEČAJA

objavljenog u Narodnim novinama br. 140 od 28. studenoga 2014., Slobodnoj Dalmaciji dana 28. studenoga 2014, web stranici Fakulteta dana 24. studenoga 2014. te na službenom internetskom portalu za radna mjesta Europskog istraživačkog prostora dana 11. prosinca 2014. god. pod točkom 4., za izbor jednoga suradnika u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand, za znanstveno područje prirodnih znanosti, na određeno vrijeme, za rad na projektu HRZZ-a „Multi scale description of meso-scale domain formation and destruction“.

SVEUČILIŠTE U SPLITU

PRIRODOSLOVNO-MATEMATIČKI FAKULTET

Raspisuje

NATJEČAJ

- za izbor jednoga suradnika u suradničko zvanje i na radno mjesto poslijedoktorand, za znanstveno područje prirodnih znanosti, na određeno vrijeme, za rad na projektu HRZZ-a „Multi scale description of meso-scale domain formation and destruction“.

Pristupnici moraju ispunjavati opće uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 2/07-Odluka USRH, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13).

Pristupnici pored općih uvjeta moraju ispunjavati:

Obvezni uvjet:

- doktorat znanosti iz područja prirodnih znanosti.

Prednost će imati kandidati koji imaju iskustva rada u modeliranju otopina i bioloških makromolekula, računalnim simulacijama (linux sustav, poznavanje nekog od programskih jezika), poznavanje osnova statističke mehanike i dobre komunikacijske vještine. Publikacije, sudjelovanje na konferencijama, predavanja i prezentacije, sudjelovanje u projektima popularizacije znanosti, iskustvo u nastavi i slično bit će dodatno vrednovani za izbor kandidata.

Pristupnici uz prijavu prilažu: životopis, dokaz o stečenoj odgovarajućoj stručnoj spremi, motivacijsko pismo, najmanje dva pisma preporuke, dokaz o državljanstvu. Sa pristupnicima koji ispunjavaju uvjete natječaja, održat će se intervju. Prijave se dostavljaju u roku od 30 dana od dana objave natječaja u Narodnim novinama, na adresu: Sveučilište u Splitu, Prirodoslovno-matematički fakultet, Teslina 12, 21 000 Split. Na natječaj se mogu prijaviti osobe oba spola. Nepravovremene i nepotpune prijave neće se razmatrati. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

novi dekani

Misija: podignuti razinu hrvatske prirodnoznanstvene i tehničke pismenosti

RAZGOVARALA:
MARIJA PLAZONIĆ - ŠOLIĆ

Prirodoslovno-matematički fakultet po mnogo čemu je specifičan fakultet, sa 10 preddiplomskih i 9 diplomskih smjerova, čije potrebe, u još uvijek skučenim prostornim uvjetima, nije lako zadovoljiti. Dodamo li tome činjenicu da se radi o fakultetu koji posljednjih godina upisuje sve veći broj studenata i već poslovni nedostatak nastavnog osoblja, jasno je da je vođenje ovog fakulteta složen posao. Povodom nedavnog stupanja na dužnost dekana Prirodoslovno-matematičkog fakulteta, za Universitas razgovaramo s dekanom prof. dr. sc. Antom Bilušićem.

Kakvo ste stanje zatekli na fakultetu u vrijeme preuzimanja dekanске dužnosti?

Posljednjih nekoliko godina sam bio prodekan za nastavu pa mi preuzimanje dekanске dužnosti nije bio ulazak u nepoznato. Fakultet posluje stabilno sa stalno rastućim brojem upisanih studenata. Najveći problem fakulteta su neadekvatni prostori za nastavu i znanstvenoistraživački rad, koji daju poražavajući prvi dojam o fakultetu. Upravo je to i najveći izazov u dolazećem razdoblju – napokon useliti u zgradu Tri fakulteta na sveučilišnom kampusu „Visoka“ na način da ne pati niti zastajkuje nastavni i znanstvenoistraživački proces na fakultetu. Gorući problem jest i nedostatak znanstveno-nastavnog kadra, pogotovo doktoranada – u situaciji smo da već nekoliko godina nadležno ministarstvo ne odobrava novačak mjesta te moramo naći načina kako premostiti taj problem.

Fakultetu posljednjih godina raste popularnost što je vidljivo iz većeg broja upisanih studenata. Kako se to odražava na kvalitetu studiranja?

Na fakultetu sada studira više od 900 studenata, a porast broja upisanih studenata na prve godine preddiplomskih studija je stalan – u posljednjih pet godina je udvostručen. Na diplomskim studijima porast broja upisanih studenata nije toliko dramatičan, što možemo promijeniti isključivo na način da studentima ponudimo stjecanje atraktivnih, modernih i primjenljivih znanja. Mi smo prirodoslovno orijentiran fakultet s vizijom primjene rezultata istraživanja u naprednim tehnologijama, što zahtijeva stalno ulaganje u modernu opremu, na što ćemo se morati više osloniti na europske fondove.

Povećani broj studenata nam stvara nemale probleme oko organizacije nastave – prostori na lokaciji u Teslinoj ulici već godinama nisu dovoljni ne za normalno, nego za ikakvo odvijanje nastave. Nastava nam se odvija na tri lokacije: uz Teslinu, tu je još i kampus „Visoka“ te Odjel za stručne studije na Kopilici. Jasno je da je u ovakvim uvjetima gotovo nemoguće napraviti raspored kojim bi bili zadovoljni i studenti i nastavnici. Ovu priliku koristim da javno zahvalim upravama FESB-a, Sveučilišne knjižnice, Odjela za stručne studije te Ekonomskog fakulteta koji su nam nesebično dali na korištenje dio svojih predavaonica za naše nastavne i znanstvenoistraživačke potrebe.

Od tekuće smo akademske godine jako poštožili uvjete za upis studenata na preddiplomske studije preko državne mature koji su u ovome trenutku vjerojatno najstroži na cijelom sveučilištu. Smatramo da je to pravi put koji će, u sinergiji s jačanjem kompetitivnosti fakulteta useljenjem u zgradu Tri fakulteta te snaženjem ljudskog i materijalnog potencijala preko europskih i kompetitivnih hrvatskih fondova, u konačnici pozicionirati splitski PMF kao pravi odabir za studiranje, znanstveno-istraživački rad i suradnju, kako domaću tako i međunarodnu.

Je li međunarodna suradnja fakulteta zadovoljavajuća? Uključuje li strategija u narednim godinama intenzivniji rad na prijavama EU projekata?

Ulaskom u Europsku uniju su se svima nama, kako pojedincima, tako pojedinačnim institucijama i društvu u cjelini otvorile nebrojene mogućnosti. Postali smo dijelom inovativne i tehnološki napredne zajednice koja broji preko pola milijarde stanovnika, čijem razvoju možemo doprinijeti i mi, ma koliko god „mali“ bili. Upravo je umrežavanje s europskim sveučilištima te oslanjanje na europske fondove način na koji možemo podići kompetencije fakulteta kao cjeline te premostiti smanjeno državno ulaganje u znanost i visoko obrazovanje, što će i biti okosnica djelovanja PMF-a u budućem razdoblju.

Kakvi su uvjeti za znanstveno-istraživački na fakultetu?

Studenti, pogotovo oni diplomskih studija, moraju se uključiti u znanstveno-istraživački rad, za što je potrebno ulaganje u znanstveno-istraživačku opremu. U posljednje dvije godi-

ne fakultet je (kao cjelina i njegovi pojedini odjeli) uložio za naše uvjete nemala sredstva u nabavku novih uređaja (neke su nabavke u tijeku). To ćemo nastaviti i ubuduće, a ponavljam još jednom, da ćemo se uz ulaganje vlastitih sredstava nastaviti orijentirati i prema europskim fondovima. Podsjećam da su profesori našeg Fakulteta potaknuli, u suradnji s kolegama s još nekih sastavnica (FESB, KTF, MF), pripremu nedavno odobrenog strukturnog projekta iz čijeg će se proračuna zaposliti petoro ljudi i nabaviti znanstveno-istraživačka oprema vrijedna preko tri milijuna kuna. Koristim ovu prigodu da se zahvalim Splitskoj banci na prošlogodišnjoj donaciji za nabavku pretražnog elektronskog mikroskopa.

Postoje li šanse i mogućnosti za skoro zapošljavanje novih asistenata? Postoji li alternativna mogućnost, umjesto čekanja novca od ministarstva?

Kadrovska politika fakulteta je određena pravilima o zapošljavanju u sustavu visokog obrazovanja i znanosti koje praktički cementira zatečeno stanje. Kako su male šanse da će se takva politika uskoro promijeniti, moramo se okrenuti drugim izvorima, kao što su kompetitivni hrvatski te europski fondovi. Naš je fakultet u prethodnom ciklusu natječaja Hrvatske zaklade za znanost (HrZZ) dobio dva znanstvenoistraživačka i tri projekta razvoja karijera mladih istraživača preko kojih će se zaposliti tri doktoranda i jedan post-doktorand. Uz HrZZ ćemo poticati i prija-

Nemali broj završenih studenata našega fakulteta odlučio je nastaviti graditi svoju karijeru izradom doktorata na svjetskim sveučilištima, od kojih dobivam pozitivne impresije o znanjima koje su stekli tijekom studija u Splitu

vu na europske, poglavito strukturne projekte, poput onih Europskog socijalnog fonda putem kojih se mogu na određeno vrijeme zaposliti mladi istraživači. Ovdje je važno istaknuti da na mobilnost treba poticati i studente i nastavnike, jer se time otvaraju mnoga vrata kako u profesionalnom, tako i u ljudskom polju.

Koje su to specifične industrije, odnosno grane gospodarstva s kojima bi se fakultet mogao povezati kako bi svoje studente već za vrijeme studija mogao usmjeriti, ali i steći prepoznatljivost u regiji?

To su one industrije koje zahtijevaju primjenu naprednih visokotehnoloških znanja u proizvodnim procesima i razvoju novih proizvoda. Nažalost, trenutna struktura naše industrije takva da baš i nema prevelike potrebe za takvim naprednim znanjima i tehnologijama. Međutim, to ne moramo vidjeti kao manu nego, dapače, kao šansu da se naši studenti, nakon završenih diplomskih i doktorskih studija okušaju u privatnom poduzetništvu ponudom visokotehnoloških proizvoda i usluga. Sada smo dio Europske unije i potencijalno tržište se proteže od obala Irske do Crnog mora te od Skandinavije do Malte. Na nama je, pri čemu podrazumijevam cijelo Sveučilište, da studentima osiguramo za to potrebna znanja. Kao pozitivan primjer navodim IPA projekt koji se provodi na razini Sveučilišta i kojega vodi profesor s PMF-a. Njegov je cilj upravo da se studentima koji završe diplomski studij fizike omogućiti stjecanje dodatnih znanja i vještina (od tehnoloških, preko projektnog menadžmenta do poduzetničkih) s ciljem samozapošljavanja.

Jesu li programi na fakultetu osuvremenjeni i u korak s programima na 'iskusnijim' fakultetima ovih usmjerenja?

Studiji su dobro posloženi, mada moramo stalno

Ante Bilušić,
dekan PMF-a

raditi na tome da ih prilagodavamo stjecanju novih znanja te potrebama tržišta rada. U ovome trenutku najveću manu naših studija vidim u nedovoljnoj uključenosti studenata u znanstveno-istraživački i stručni rad tijekom studija. Ne želim se pravdati, ali i to je posljedica očajnih prostornih uvjeta u kojima trenutno radimo. Međutim, to nije boljka samo studija splitskog PMF-a, nego rekao bih, većine hrvatskih studija. Isti sam problem osjetio i kao student zagrebačkog studija fizike, koji je, da se razumijemo, i u svijetu prepoznat kao jako dobar studij (postoji sintagma „zagrebačka škola fizike“). Ono što me veseli da je nemali broj završenih studenata našega fakulteta odlučio nastaviti graditi svoju karijeru izradom doktorata na svjetskim sveučilištima, od kojih dobivam pozitivne impresije o znanjima koje su stekli tijekom studija u Splitu.

Konkretno, u usporedbi sa zagrebačkim PMF-om, mišljenja sam da je naša prednost upravo činjenica da smo kao fakultet puno integriraniji, čiju dobrobit osjete i studenti u smislu veće ponude interdiscipli-

narnih kolegija. Naravno, zagrebački je PMF ispred splitskoga tradicijom, veličinom, ljudskim kapacitetima, opremljenošću i, budi-mo realni, kvalitetom znanstveno-istraživačkog rada. Međutim, mišljenja sam da smo našli svoju prepoznatljivu nišu i da nismo konkurencija niti Zagrebu, niti Rijeci niti Osijeku. Dapače, moramo svi zajedno biti partneri u tome da zajednički podignemo razinu hrvatske prirodno-znanstvene i tehničke pismenosti.

U tome kontekstu posebno ističem naše diplomske studije nastavnčkih usmjerenja iz prirodnih i tehničkih znanosti. Imam dojam da u našem društvu već desetljećima vrijedi percepcija da je nastavnička struka često nepotrebiti potrošač javnoga novca. Upravo nas je takav stav i doveo do stanja u kojemu se upravo nalazimo, koje je manje ekonomska, a puno više kri-za upravljanja. Ono što je potrebno shvatiti je to da je obrazovanje temelj razvoja i opstojnosti svakoga društva, kojega stalno potkopavamo omalovažavanjem nastavničke struke i nastavnika kao ljudi. Prekinimo više s time!

FESB: 15 novih stručnih suradnika u ovoj godini i 30 novih asistenata tijekom pet godina

RAZGOVARAO:
TOMISLAV ČIZMIĆ MAROVIĆ

U hrvatskoj sveučilišnoj praksi vlada navika da novac za radna mjesta osigurava Ministarstvo obrazovanja, znanosti i sporta, pa fakulteti najčešće čekaju sredstva i zapravo ne vode politiku zapošljavanja iz vlastitih sredstava. Ne i splitski FESB – nakon ulaganja u zgrade i opremu, zaključili su da je došlo vrijeme za aktivnije ulaganje u ljude. Uprava FESB-a se odlučila na okretanje drugim modelima financiranja, odnosno za aktivnu politiku umjesto čekanja – od vlastitih će akumuliranih sredstava zaposliti u sljedećih 5 godina 30 asistenata, po 6 godišnje, dok je ove godine već zaposleno i 15 stručnih suradnika na projektima. Tim povodom razgovarali smo s izv. prof. dr. sc. Srdjanom Podrugom, dekanom FESB-a. **Kakva je situacija na Fakultetu s nastavnim osobljem, a kakvu želite postići?**

Iako smo generalno bili svjesni situacije, podrobnom analizom smo još jasnije uvidjeli nastavnu strukturu fakulteta – na dva nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju imamo jednog asistenta, što je upravo obrnuto od poželjnog, pogotovo za područje tehničkih znanosti, da na jednog nastavnika idu dva asistenta. Također, u odnosu na srodne tehničke fakultete u zemlji - Zagrebački FER i FSB ili Elektrotehnički fakultet u Osijeku u ovom trenutku najnepovoljniji omjer je upravo na našem fakultetu.

Kako se to dogodilo?

Gotovo četiri godine nema zapošljavanja znanstvenih novaka, a postojeći novaci koji su stekli uvjete su u pravilu zapošljavani u zvanje docenta i spomenuti se omjer na taj način mijenjao. Svjesni da će bez novih mladih ljudi, koji bi trebali biti pokretač svega, doći do urušavanja sustava, odlučili smo se za konkretnije djelovanje. Mislim da je prvenstvena svrha sredstava koja fakulteti dobivaju kroz školarine i programske ugovore da se kroz njih pokušaju riješiti problemi. Smatram da je trenutno na Fakultetu najveći problem nedostatak mladih doktoranada i odlučili smo sredstva uložiti u to. Fakultet je puno uložio u opremu, infrastrukturu i radne uvjete, po čemu smo na vrlo visokom nivou ne samo u Hrvatskoj nego mnogo šire. Imamo izvrsne uvjete za rad, 30 tisuća kvadrata sa 95 laboratorija i po-

Fakultet je puno uložio u opremu, infrastrukturu, radne uvjete, po čemu smo na vrlo visokom nivou, ne samo u Hrvatskoj nego i mnogo šire. No došlo je vrijeme i za ulaganje u mlade, najuspješnije ljude: jednostavno smo osjetili da nemamo više što čekati

Srdjan Podrug, dekan FESB-a

trebno opremom. No došlo je vrijeme i za aktivnije ulaganje u ljude: jednostavno smo osjetili da nemamo više što čekati. Mislim da će to dugoročno najprije dati željene rezultate, jer bez zapošljavanja novih ljudi fakulteti će se ugasiti.

O kojim se modelima zapošljavanja radi?

Prva je osnova zapošljavanja projekt koji smo pokrenuli - zapošljavanje asistenata iz vlastitih sredstava sa svim pravima i obvezama koje prema zakonu asistenti imaju. Asistenti imaju ugovor na pet godina, moraju upisati poslijediplomski studij i u tih pet godina doktorirati, baveći se znanstvenim nastavnim radom. Drugi se model odnosi na zapošljavanje stručnih suradnika, na različitim projektima, stručnim i znanstvenim, iz različitih izvora financiranja.

Koja će biti primarna dužnost jednih, a koja drugih?

Cilj nam je da asistenti drže nastavu na temeljnim kolegijima, na nižim godi-

nama studija, gdje su sada uključeni vanjski suradnici, koji bi pak trebali biti više prisutni na specijalističkim kolegijima s viših godina studija. Prva je godina na tehničkim fakultetima kritična godina za nastavak i na njoj trebamo imati najbolje nastavnike, i to svoje nastavnike, koji će biti potpuno na raspolaganju studentima. Vanjski suradnici nam puno pomažu, no oni imaju svoj osnovni posao i kod nas odraduju dio nastave, a važno je da student može gotovo u svakom trenutku doći na konzultacije.

Što se stručnih suradnika na projektima tiče, tu su različite varijante ovisno o tome radi li se o znanstvenim ili stručnim projektima. Stručnim suradnicima na projektima Hrvatske zaklade za znanost osnovna je zadaća znanstveni rad, dok je kod infrastrukturnih projekata koji se provode u suradnji s gospodarstvom osnovna zadaća stručna potpora u provođenju projekta.

Unutar tog stručnog dijela se nadamo mogućnosti njihovog daljnjeg zapošljavanja kroz tvrtke uključene u projekt, ili eventualno kroz rad na novim projektima na Fakultetu.

Ističete da ni jedan model ne jamči dugoročno zapošljavanje...

Postavljaju se pitanja 'što s njima nakon pet godina?'. Fakultet jednostavno ne može, niti smije, garantirati zapošljavanje nakon odrađenog doktorata i asistentskog ugovora. Ne bih volio da se percipira kako će Fakultet rješavati sve probleme, neće – mi dajemo mogućnost da se iz zapošljavanja rodi neka nova vrijednost. Želimo da kroz tih pet godina asistenti zajedno sa svojim mentorima budomotivirani da nađu i nove modele financiranja, kroz različite projekte.

Trenutno je puno lakše i kroz projekte Hrvatske zaklade za znanost dobiti poslijedoktoranda, kojeg se predviđi u samom financijskom iznosu projekta, nego doktoranda za kojeg su potrebni posebni natječaji. No isto tako, mi moramo osigurati i bazu doktoranada kako bismo izabrali najbolje za koje bismo željeli da i dalje budu zaposleni na Fakultetu. Želim da ti mladi ljudi budu motivirani na dodatni napor i, ako mentori budu zadovoljni s njima, da se pronađe model kroz koji će se nastaviti njihovo financiranje.

Posebno važnim držite aspekt dugoročnosti modela zapošljavanja...

Važno je što smo zapošljavanje koncipirali kroz duži period. Mogli smo donijeti odluku i zaposliti njih više odmah, no da smo sad popunili svih 30 mjesta, pitanje je bismo li mogli dobiti jednako kvalitetne ljude. Cilj je da baš iz godine u godinu pratimo studente i odaberemo šest mladih ljudi koji će ostati na Fakultetu. Tada će budući mentor znati da postoji mogućnost da svom najboljem studentu već na nižoj godini studija kaže: „Budi i dalje najbolji i imat ćemo mogućnost nastaviti raditi zajedno“.

Imao sam mnogo situacija u kojima izvršnim, studentima nismo imali što ponuditi u pravom trenutku, te su oni iako zainteresirani za rad u nastavi i znanosti pronašli druge poslove i uvijek mi je zbog toga bilo žao. Vjerujem da ćemo kroz ovaj projekt prekinuti s tom praksom i najuspješnije mlade ljude uspjeti zadržati na našem fakultetu.

Na temelju članka 6. Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora ("Narodne novine", broj 125/11),

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET raspisuje JAVNI NATJEČAJ

za davanje u zakup poslovnog prostora

1. Daje se u zakup poslovni prostor smješten u prizemlju zgrade zakupodavca (u ugostiteljskom traktu), namijenjen za obavljanje djelatnosti trgovina na malo izvan prodavaonica (trafika), ukupne površine 8,20 m². Prostor ima ulaz unutar zgrade Fakulteta, kroz klizna vrata restorana. Prostor je klimatiziran (grijanje, hlađenje) te ima internetski priključak. Prostor nema vlastiti sanitarni čvor, već je isti u neposrednoj blizini (aula Fakulteta).
2. Poslovni prostor iz točke 1. namijenjen je za obavljanje djelatnosti trgovina na malo izvan prodavaonica (trafika).
3. Prostor se daje u zakup bez opreme/inventara.
4. Radno vrijeme objekta je radnim danom od 07,00 do 20,00 sati. Objekt ne radi nedjeljom. Objekt ne radi tijekom kolovoza.
6. Početna cijena mjesečnog zakupa iznosi: 2.000,00 kn bez PDV-a, a uključuje troškove električne energije, grijanja, vode i odvoza smeća. Zakupnina za mjesec kolovoz se ne plaća.
7. Pravo sudjelovanja na javnom natječaju imaju pravne i fizičke osobe registrirane za obavljanje djelatnosti iz točke 2.
8. Rok natječaja je 15 dana od dana objave.
9. Pisane ponude dostavljaju se u zatvorenoj oмотnici s naznakom "Ponuda za javni natječaj (trafika)- ne otvaraj", poštom ili osobno na adresu: Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu, 21 000 Split, Cvite Fiskovića 5.
10. Ponuda treba sadržavati:
 - a) naziv/tvrtka, MB i OIB za pravne osobe, odnosno ime i prezime, MBG i OIB za fizičke osobe,
 - b) dokaz o sposobnosti:
 - izvod iz sudskog, odnosno obrtnog registra, ne stariji od šest mjeseci od objave natječaja,
 - BON 1/BON 2 ne stariji od 60 dana od objave natječaja,
 - potvrda nadležne ispostave Porezne uprave o izvršenju dospjelih poreznih obveza i doprinosa za mirovinsko i zdravstveno osiguranje, ne starija od 30 dana od objave natječaja,
 - potvrda o nekažnjavanju odgovorne osobe, ne starija od šest mjeseci od objave natječaja,
 - detaljan opis (popis) ponude iz djelatnosti,
 - izjava o prosječnom broju zaposlenika,
 - c) ponudenu mjesečnu te ukupnu godišnju zakupninu, bez PDV-a.
11. Prostor se daje u zakup na vrijeme od pet (5) godina, počevši od 02. veljače 2015. godine, s tim da zakupodavac pridržava pravo raskida ugovora po završetku prve godine zakupa (najkasnije do 01. veljače 2016. godine), ako kvaliteta pruženih usluga nije zadovoljavajuća. Ugovor o zakupu sklapa se sukladno odredbama Zakona o zakupu i kupoprodaji poslovnoga prostora i sačinjava se kao ovršna isprava u smislu Zakona o javnom bilježništvu. Trošak solemnizacije snosi zakupnik.
12. Javni se natječaj može održati i ako sudjeluje samo jedan ponuditelj. Fakultet pridržava pravo ne izabrati ni jednog ponuditelja bez navođenja razloga i ne odgovara za eventualnu štetu sudionicima natječaja.
13. Svi ponuditelji bit će obaviješteni o izboru najpovoljnijeg ponuditelja u roku od osam (8) dana od dana izbora.
14. Sve informacije o natječaju mogu se dobiti na telefonski broj: 021 430 601.

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET objavljuje PONIŠTENJE DIJELA NATJEČAJA

za oglas objavljen u Narodnom novinama 120/14 od 10. listopada 2014. godine, mrežnim stranicama Ekonomskog fakulteta u Splitu od 10. listopada 2014., Slobodnoj Dalmaciji od 13. listopada 2014. godine, mrežnim stranicama europskog istraživačkog prostora EURAXESS od 10. listopada 2014. te mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje od 13. listopada 2014. godine u dijelu koji se odnosi na izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora, za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Menadžment i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za management. U ostalom dijelu natječaj ostaje nepromijenjen.

Dekan, Prof. dr. sc. Željko Garača

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET objavljuje IZMJENA DIJELA NATJEČAJA

za oglas za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora, za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Organizacija i menadžment i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za management objavljen 29. listopada 2014. godine u Narodnom novinama br. 127/14, mrežnim stranicama Ekonomskog fakulteta u Splitu, mrežnim stranicama europskog istraživačkog prostora EURAXESS te mrežnim stranicama Hrvatskog zavoda za zapošljavanje, mijenja se u dijelu koji se odnosi na rok za ponošenje prijave te sada glasi: „Rok za podnošenje prijave je šezdeset dana od dana objavljivanja u Narodnim novinama“. U ostalom dijelu natječaj ostaje nepromijenjen.

Dekan, Prof. dr. sc. Željko Garača

intervju

Vanjskim vrednovanje hrvatski sustav visokog znanosti od nevjerodostojnosti

RAZGOVARAO:
IVAN PERKOV

Agencija za znanost i visoko obrazovanje neovisna je nacionalna agencija za osiguravanje kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju osnovana radi vanjskog osiguravanja kvalitete znanstvenih organizacija i visokih učilišta u Hrvatskoj. Osnovana je po uzoru na dobre prakse zemalja Europske unije, a odgovorna je za procese vanjskog osiguravanja kvalitete na nacionalnoj razini. Agencija je punopravna članica Europskog udruženja za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education - ENQA*) te Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete (*European Quality Assurance Register for Higher Education - EQAR*) čime je ispunila uvjete za djelovanje na cijelom Europskom prostoru visokog obrazovanja (*European Higher Education Area - EHEA*). Na temu dosadašnjeg i budućeg rada Agencije, te njezine uloge u hrvatskom obrazovnom sustavu, razgovaramo s ravnateljicom Agencije za znanost i visoko obrazovanje prof. dr. sc. Jasminom Havranek.

Kako biste opisali cjelinu uloge Agencije u hrvatskoj politici visokog obrazovanja?

Agencija za znanost i visoko obrazovanje je u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, koji je stupio na snagu 2009. godine, zadužena za provođenje dijela postupka inicijalne akreditacije, reakreditacije, tematsko vrednovanje znanstvenih organizacija i visokih učilišta te vanjsku neovisnu prosudbu sustava osiguravanja kvalitete visokih učilišta (audit). Isto tako, Agencija u svome radu objedinjuje i poslove vezane uz prijave te ispunjavanje uvjeta za upise na visoka učilišta za što je zadužen Središnji prijavni ured. Unutar Agencije djeluje Nacionalni ENIC/NARIC ured koji je zadužen za stručno priznavanje inozemnih visokoškolskih kvalifikacija. Osim toga, važno je spomenuti kako Agencija pruža stručnu i administrativnu podršku radu Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj, zatim Vijeću veleučilišta i visokih škola, matičnim odborima iz svih znanstvenih polja i područ-

Jedan od planova u nadolazećem razdoblju je uspostava cjelovitih evidencija podataka o sustavu obrazovanja i znanosti kako bi se dobili točni, provjereni i cjeloviti podaci na temelju kojih će se moći kvalitetnije i učinkovitije upravljati sustavom znanosti i visokog obrazovanja, ali i učinkovitije usmjeravati financijska sredstva

ja u Hrvatskoj, područnim znanstvenim vijećima te matičnim povjerenstvima Vijeća veleučilišta i visokih škola.

Koje biste aktivnosti Agencije u proteklom razdoblju ocijenili najvažnijima?

Naše su aktivnosti opsežne i raznolike i zadovoljni smo s tempom realizacije. Tako je u protekle četiri godine provedena reakreditacija 95 visokih učilišta. Dovođenje prvog petogodišnjeg ciklusa reakreditacije visokih učilišta planira se do kraja 2015. godine, čime će prvi put u Hrvatskoj biti vrednovan cijeli sustav visokog obrazovanja. To će biti potvrda da sva ona visoka učilišta koja su prošla taj postupak zadovoljavaju nužne akademske standarde kvalitete, ali i dobar poticaj za daljnja unapređenja.

Svrha postupaka koje Agencija provodi je unapređenje kvalitete visokih učilišta i studijskih programa, no isto tako, i poticaj visokim učilištima i znanstvenim organizacijama da

same promišljaju kvalitetu svoga rada. Usmjerenost aktivnosti je, ne samo na svaku instituciju posebno, nego i na cijeli sustav. Trenutno radimo na uspostavi novog koncepta vrednovanja visokih učilišta za potrebe drugoga petogodišnjeg ciklusa s naglaskom na vrednovanje ishoda učenja i provedbu Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.

U protekloj je godini provedena reakreditacija svih 25 javnih znanstvenih instituta, a prvi je put provedeno i vrednovanje kvalitete u svrhu osnivanja znanstvenih centara izvrsnosti. Proglašenje ovih centara značajno je, ne samo u smislu poticanja izvrsnosti u znanosti, nego i u gospodarskom smislu, pa se stoga planira i nastavak vrednovanja i proglašenje budućih centara izvrsnosti.

Dovršeno je i tematsko vrednovanje poslijediplomskih doktorskih studija koje je pokazalo da je nužno pristupiti sustavnoj reformi doktorskih studija u Hrvat-

skoj. U protekle četiri godine provedena je vanjska neovisna prosudba sustava osiguravanja kvalitete 30 visokih učilišta, a još je tri u postupku.

Nadalje, istaknula bih i značaj Središnjeg prijavnog ureda kao nacionalnog centra za prijave i provedbe programe, odnosno na visoka učilišta u Hrvatskoj. Uvođenjem centralne prijave osigurao se transparentan način prijave na visoka učilišta koje se obavljaju isključivo on-line. Minimalizirana je papirologija, smanjeni su troškovi, veće su mogućnosti izbora studijskih programa, a kandidatima je dana sigurnost da se upisuju akreditirani studijski programi.

Imate li povratnih informacija od vrednovanih institucija?

Od samih institucija koje prolaze postupak vanjskog vrednovanja, Agencija dobiva dobre povratne informacije, o čemu svjedoče i zahvale koje često dobivamo od visokih učilišta, ali i ostalih dionika u sustavu visokog obrazovanja i znanosti. Na tragu toga, spomenula bih kako je Agencija ove godine dobila Povelju Hrvatskog društva za kvalitetu za poseban doprinos u edukaciji i promociji kvalitete. Drago nam je da stručna, ali i šira javnost, prepoznaje značaj aktivnosti i doprinos Agencije na integraciji europskih i drugih međunarodnih standarda i dobre prakse u području osiguravanja kvalitete u sustav visokog obrazovanja.

Važan cilj nam je uspostavljanje i njegovanje partnerstva i učinkovitog dijaloga s institucijama visokog obrazovanja i znanstvenim organizacijama u Hrvatskoj, kao i kvalitetna suradnja sa studentima, koji i sami imaju priliku aktivno sudjelovati u postupcima koje provodimo.

Koje su europske norme formalizirani temelj djelovanja Agencije?

Osim zakona i propisa Republike Hrvatske, glav-

“

Planira se uvođenje praćenja zapošljavanja diplomiranih studenata na nacionalnoj razini anketiranjem diplomiranih studenata na način kako to provode i druge zemlje Europske unije, a prva takva pilot-anketa već je provedena

“

Dovršeno je tematsko vrednovanje poslijediplomskih doktorskih studija koje je pokazalo da je nužno pristupiti sustavnoj reformi doktorskih studija u Hrvatskoj

Biografska bilješka

Prof. dr. sc. Jasmina Havranek rođena je u Zagrebu gdje je završila osnovnu školu i gimnaziju. Diplomirala je i doktorirala na Agronomskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu gdje je 2001. izabrana za redovitu profesoricu u trajnom zvanju. Dio svog radnog vijeka provela je na specijalizacijama u Danskoj, Finskoj, SAD-u, Italiji, Grčkoj. Kao dekanica Agronomskog fakulteta uspostavila je kontakte i organizirala suradnju s rektorima, predstavnicima svjetskih sveučilišta, fakulteta, organizacija, agencija, ministarstava i drugih relevantnih svjetskih organizacija, delegacija i djelatnika. Od 2003. do 2005. bila je predsjednica Nacionalnog vijeća za visoku naobrazbu Republike Hrvatske. Prof. Jasmina Havranek sudjelovala je u osnivanju Agencije za znanost i visoko obrazovanje kada je i imenovana privremenom ravnateljicom. Godine 2001. dobila je Godišnju državnu nagradu za znanost za značajno znanstveno dostignuće u području biotehničkih znanosti. Godine 2007. Predsjednik Republike Hrvatske odlikovao ju je "Redom Danice hrvatske s likom Ruđera Boškovića" za osobit doprinos znanosti i visokom obrazovanju u Republici Hrvatskoj. Godine 2005. imenovana je za civilnog eksperta u Odboru za planiranje hrane i poljoprivrede (FAPC) u NATO savezu (Bruxelles). Od 2005. godine članica je Izvršnog odbora ICA (International Consortium of Agricultural and Related Universities) te je aktivna kao članica mnogih nacionalnih tijela.

ni europski dokument za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju, a time i temelj djelovanja Agencije za znanost i visoko obrazovanje, Standardi i smjernice su za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area - ESG). Dokument su izradili članovi ENQA-e u suradnji s European University Association (EUA)

i European Association of institutions in Higher Education (EURASHE) te ostalim relevantnim mrežama. Uz formalne dokumente Agencija slijedi i ugrađuje u svoje postupke međunarodne primjere dobre prakse, što smatramo vrlo važnim. Kao što sam već spomenula, Agencija je članica ENQA-e i EQAR-a, a ulazak u punopravno članstvo tih dviju krovni europskih institucija za osiguravanje kvalitete je rezultat višego-

Štitimo g obrazovanja i stojnih izvođača

Jasmina
Havranek

sveučilišta? Što kad bi takvu odluku donijele sve sastavnice jednog sveučilišta dobrovoljno?

U skladu s važećim propisima koji uređuju područje visokog obrazovanja i znanosti, sastavnice sveučilišta ne mogu donijeti takvu odluku, pa ni dobrovoljno. To bi eventualno bilo moguće uz izmjenu propisa. Prema Pravilniku o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta definirano je koji je potreban broj zaposlenih nastavnika. Kad je riječ o sveučilišnim odjelima koji nemaju pravnu osobnost, prilikom reakreditacije njihovi se nastavnici tretiraju kao zaposlenici sveučilišta. Kod fakulteta to nije moguće, s obzirom na to da imaju pravnu osobnost.

Može li se pravilnički regulirati da „nastavne baze“, dakle, izvansveučilišni, najčešće gospodarski subjekti, budu priznate kao ustrojbene jedinice sveučilišta?

Prema važećim odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, sveučilište može kao sastavnice (podružnice, ustanove ili pravne osobe) imati fakultete, umjetničke akademije, odjele i institute te druge sastavnice i to: zaklade, fondacije, udruge, studentske centre, zdravstvene ustanove, knjižnice, tehnološke centre, informatičke, kulturne, sportske, kao i one sastavnice (ustanove ili trgovačka društva) koji služe zadovoljavanju potreba studenata i sveučilišta.

Može li se pravilnički regulirati da se nastava koju na sveučilištu održavaju djelatnici znanstvenih instituta uračuna u minimalne uvjete potrebnog nastavnog osoblja, po ponderu koji podrazumijeva određeni postotak?

Prema važećim zakonskim odredbama nije moguće da se nastava koju na sveučilištu održavaju djelatnici znanstvenih instituta uračuna u minimalne uvjete potrebnog nastavnog osoblja po određenom ponderu. Ako bi došlo do izmjene propisa, to bi bilo moguće, no svakako treba uzeti u obzir da je za eventualne prijedloge zakonskih izmjena prvenstveno nadležno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i

Poboljšanje kvalitete, a ne usporedba

Bi li bilo moguće da se fakulteti pri evaluaciji ne tretiraju jednako, nego da se pravilnikom rasporede u grupe po godinama djelovanja, što bi vodilo objektivnijoj ocjeni i njihovih postignuća i zadataka koje u određenom roku moraju ispuniti?

Sva javna i privatna visoka učilišta (sveučilišta i njihove sastavnice, veleučilišta i visoke škole) podliježu postupku reakreditacije u petogodišnjim ciklusima. Reakreditaciji podliježu sva visoka učilišta u Hrvatskoj, sukladno Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju te ostalim propisima. Naglašavamo kako su u izradi svih dokumenta koji se koriste u postupcima vrednovanja, pa tako i samih kriterija koji se koriste u postupku reakreditacije, sudjelovali predstavnici akademske zajednice, a dokumenti su prošli i širu javnu raspravu. Sva visoka učilišta tretiraju se jednako, odnosno, prolaze unaprijed definiran postupak koji obuhvaća ove faze: izrada samoanalize, posjet stručnog povjerenstva visokom učilištu, izrada završnog izvješća stručnog povjerenstva i donošenje akreditacijske preporuke te naknadno praćenje. Članovi povjerenstava biraju se prema kriteriju izvrsnosti, a riječ je o neovisnim stručnjacima iz Hrvatske te uglednih inozemnih sveučilišta. Članove povjerenstva imenuje Akreditacijski savjet, stručno tijelo Agencije, na temelju javnog poziva. Nakon obavljenog postupka, stručno povjerenstvo izrađuje izvješće na koje se institucija može očitovati. Na temelju izvješća, Akreditacijski savjet donosi svoje stručno mišljenje. Agencija zatim donosi akreditacijsku preporuku koju upućuje ministru znanosti, obrazovanja i sporta.

Ministar odlučuje o ishodu postupka koji može biti: izdavanje potvrde za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja/znanstvene djelatnosti (pojednostavljeno: produljenje dopusnice), uskrata dopusnice ili izdavanje pisma očekivanja. Pismo očekivanja izdaje se na određeni rok u kojemu vrednovano visoko učilište ili znanstvena organizacija treba otkloniti uočene nedostatke. Dakle, Agencija ne odlučuje o izdavanju, produljenju ili uskrati dopusnice niti o izdavanju pisma očekivanja, Agencija provodi postupak vrednovanja te donosi akreditacijsku preporuku (uz prethodno mišljenje Akreditacijskog savjeta).

Postupci vanjskog vrednovanja usmjereni su na osiguravanje i poboljšanje kvalitete svake individualne institucije i nemaju za cilj usporedbu na temelju ocjena niti njihovo eventualno klasificiranje na kvalitetne, odnosno nekvalitetne. Institucije koje su uspješno prošle postupak vrednovanja zadovoljavaju nužne akademske standarde, a što potvrđuje vjerodostojnost njihova rada i izdanih kvalifikacija. Na taj se način štiti hrvatski sustav visokog obrazovanja i znanosti od nevjerodostojnih izvođača. Također, preporuke za unapređenje su korisna smjernica vrednovanim institucijama za daljnje unapređenje kvalitete rada.

Postupak osiguravanja kvalitete ne završava izdavanjem/uskratom dopusnice ili izdavanjem pisma očekivanja. Naime, naknadnim praćenjem, osigurava se da i u razdoblju između dva reakreditacijska ciklusa visoka učilišta ili znanstvene organizacije sustavno rade na osnaživanju svojih unutarnjih mehanizama osiguravanja kvalitete i da kontinuirana briga o kvaliteti postane sastavni dio njihove cjelokupne aktivnosti.

sporta. Prema Zakonu o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju, kako sam već spomenula, instituti mogu biti u sastavu sveučilišta. Prema istom Zakonu, „znanstveni instituti surađuju s visokim učilištima u znanstvenom radu i izvođenju studijskih programa u skladu sa znanstvenim programom instituta te znanstvenim i studijskim programima visokih učilišta“.

Koje aktivnosti u sljedećem razdoblju smatrate prioritetnim?

Puno je toga do sada realizirano, no isto tako, i u budućem nas razdoblju očekuju brojne aktivnosti, a jedna je od njih, kao što sam već rekla, drugi ciklus reakreditacije. Planira se i provođenje vrednovanja prema temama od nacionalnog interesa (tzv. tematska vrednovanja) koja mogu poslužiti

za bolje planiranje nužnih strateških promjena u sustavu visokog obrazovanja i znanosti. Jedan od planova u sljedećem razdoblju je uspostava cjelovitih evidencija podataka o sustavu obrazovanja i znanosti kako bi se dobili točni, provjereni i cjeloviti podaci na temelju kojih će se moći kvalitetnije i učinkovitije upravljati sustavom znanosti i visokog obrazovanja, ali i učinkovitije usmjeravati financijska sredstva.

Nadalje, planira se i uvođenje praćenja zapošljavanja diplomiranih studenata na nacionalnoj razini putem anketiranja diplomiranih studenata na način kako to provode i druge zemlje Europske unije, a prva takva pilot-anкета već je provedena. Kao i do sada, nastaviti ćemo raditi na jačanju uloge Agencije na nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini.

dišnjeg rada Agencije na izgradnji stručne, pravne i administrativne platforme za uspostavu i unapređenje sustava osiguravanja kvalitete, kao i rezultat praćenja trendova u Europi i svijetu, osobito SAD-u.

Razmjenjujete li iskustva i dobre prakse sa sličnim tijelima i obrazovnim institucijama u drugim državama?

U Agenciji veliku važnost pridajemo međunarodnim aktivnostima koje su izuzetno važne za sustav

znanosti i visokog obrazovanja. Njihov je cilj povezivanje i umrežavanje, razmjena iskustava, razvoj postupaka, unapređenje djelovanja te doprinosi pri znatosti i prepoznatljivosti hrvatske znanosti i visokog obrazovanja u europskom i svjetskom okruženju. U tom smislu, Agencija njeguje uspješnu suradnju s inozemnim sveučilištima, drugim agencijama koje djeluju u ovom području te vodi niz međunarodnih pro-

jekata. Agencija je također ravnopravan sugovornik u dijalozima koji se na međunarodnoj sceni, kako Europe, tako i cijelog svijeta, vode o daljnjem razvoju visokog obrazovanja i znanosti, osobito u području vanjskog osiguravanja kvalitete razvoja kulture kvalitete.

Bi li propisima bilo moguće poduprijeti važan funkcionalno-integracijski korak - da nastavnik na jednoj sastavnici bude tretiran kao nastavnik svih sastavnica dotičnog

ponuda sveučilišta u splitu

Poštovani gosti i dragi maturanti!

Pozdravljam sve sudionike današnje Smotre, dakle, sve sastavnice Sveučilišta u Splitu, Hrvatsko vojno učilište "Petar Zrinski" iz Zagreba, Sveučilište u Dubrovniku i Sveučilište u Zagrebu. Na našoj Smotri sudjeluju i sve organizacije koje imaju utjecaja na život budućih studenata: Studentski zbor, studentske udruge, Splitski sveučilišni sportski savez, Zagrebačka banka i Hrvatski zavod za zapošljavanje sa svojim područnim uredom u Splitu. Zavod za zapošljavanje namjerno sam stavila na zadnje mjesto nadajući se da bi i na taj način mogla utjecati da završeni studenti što manje vremena provedu na Zavodu čekajući posao.

Ove godine naša Smotra je kombinacija klasičnog oblika prezentacije i virtualne smotre koju danas prezentiramo na ekranu. Dogodine namjeravamo Smotru osuvremeniti, tj. organizirati je isključivo u virtualnom obliku.

A sada bih nekoliko riječi željela uputiti maturantima jer sam i sama roditelj.

Dragi naši maturanti, budući akademski građani i kolege,

nadam se da ćete pravim odabirom studija pronaći sebe i biti sretni sa sobom takvi kakvi jeste. Vaš odabir obilježiti će vaš daljnji život.

Budite ponosni, samouvjereni, budite spremni učiti i doživotno se usavršavati.

Ne obazirite se na činjenicu da neki vaše kolege ne uče, da brojni ništa ne rade, a primaju plaću, ne obazirite se na trulež oko sebe i ne predajte mu se! Idite naprijed! Neka vaš izbor studija bude svjetlo u vašem životu koje će obasjati i druge - vaše roditelje i prijatelje, zajednicu.

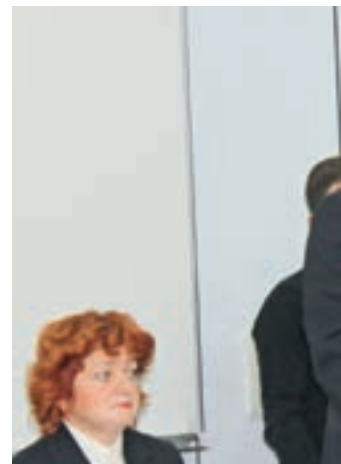
Vi ste budućnost ove zemlje. Vaša moć je ogromna i vaš zadatak je od strateškog značenja. Čestit, pošten odnos prema životu i obvezama, put je kojim trebate ići. U tome je razlika između vas i onih koji će lako doći do novca prodajući maglu. Nemojte pokleknuti pred tim izazovom. Ono što je lako stečeno, lako će i otići.

Znanje vam nitko ne može uzeti niti ga možete kupiti.

Želim vam da na ovoj današnjoj smotri spoznate mogućnosti i nađete priliku za sebe. Izaberite studij/posao koji volite jer ćete ga jedino tako moći raditi cijeli život.

Hvala vam!

PROREKTORICA **ROSANDA MULIĆ**

Smotra Sveučilišta u Splitu

S NAJBOLJIM MATURANTIMA

Šibensko-kninska županija, Gimnazija Antuna Vrančića, Šibenik: Neno Živković, mentor: Josip Paić; Nikolina Vučenović, mentorica: Irena Sačić; Matija Grbeša, mentorica: Ivana Plenča; Mario Tanfara, mentor: Jakov Labor; Petar Furčić, mentor: Emil Matuša; Lovro Lugović, mentorica: Ivana Marelja; Iris Grgurina, mentorica: Nives Triva; Dario Ivanović, mentorica: Natalija Hobar; Petra Skelin, mentorica: Lorana Antunac; Marija Vrcić, mentorica: Helena Karadole; Jakov Petrina Trnski, mentor: Neven Đurić; Zvonimir Vlajić, mentorica: Deana Karadole Radovčić. Tehnička škola, Šibenik: Ivan Pulić, Karlo Tudić, mentor: Ivica Poparić. Splitsko-dalmatinska županija, Srednja strukovna škola „Blaž Jurjev Trogiranin“, Trogir: Lovro Rogulj, mentor: Andrea Pavićin, prof.; Ante Periša, mentorica: Nedjeljka Živaljić, prof.; Anita Dželalija, mentorica: Ljerk Radić, prof. Srednja škola Ivana Lucića, Trogir: Borna Treska, mentorica: Adriana Čarija, prof.; I gimnazija, Split:

Lucijan Šošić, mentor: Dora Čapeta, Mlađa gimnazija, Split: Josip Magoj Jelić, mentorica: Danka Ratković; Nikola Novaković; Leonard Blažević; Matej Pavlović, mentorica: Danka Hrnčević; Nikica Krnić; Prlić; Leonard Blažević; Karlo Krivaja, Ines Turčin Vilović, mentor: Vlado Knezović, mentor: Vlado Marulić, Split: Valer

Sveučilišta u Splitu

u Splitu prof. dr. Palić 12. prosinca u Sveučilištu u petak i subo- tehnike, strojar-

me razmišljanja upisati, Smotra će vam pomoći u budućnost. Sve- udi više od 150 i pol tisuće slo- ni kampus i do- -poručio je rek- varanju Smotre. vršnih razreda udirati u Splitu, njene mogušte- i u inozemstvu. ni program sa- enata i pokreta- čkih karijera u ednicom.

Okupljenima su se obratili i msgr. dr. Marin Barišić, splitsko-makarski nadbiskup, Zlatko Ževrnja, splitsko-dalmatinski župan te Aida Batarelo, zamjenica splitskoga gradonačelnika, a ovogodišnju Smotru budućim studentima predstavila je prof. dr. sc. Rosanda Mulić, prorektorica za nastavu Sveučilišta u Splitu.

Sveučilište u Splitu je prigodom svečanog otvaranja Smotre nagradilo maturante pristigle iz triju dalmatinskih županija, Šibensko-kninske, Splitsko-dalmatinske i Dubrovačko-neretvanske, koji predstavljaju najbolje od najboljih, pobjednike županijskih i državnih školskih natjecanja. U ime ravnatelja srednjih škola, sve prisutne je pozdravio Marijan Puljiz, ravnatelj I. gimnazije u Splitu, a u ime maturanata je zahvalio Luka Mijalković, učenik III. gimnazije u Splitu. Program Smotre su odlično vodili Helena Kačić-Bartulo-

vić, maturantica Pete gimnazije, nositeljica niza školskih projekata i članica prvog ansambla KUD-a Jedinstvo i Jure Radalj, maturant I. gimnazije, novinar, gitarist i sportaš.

Prigodom otvaranja Smotre dodijeljeno je šest priznanja: za najbolji izložbeni prostor Kemijsko-tehnološki fakultet, za najbolje promidžbene materijale Katolički bogoslovni fakultet, za najbolji cjelokupni dojam Fakultet elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje, za doprinos atraktivnosti Smotre nagrađen je Sveučilišni odjel zdravstvenih studija, za najbolje predstavljanje uživo Kineziološki fakultet, za najoriginalnije predstavljanje Pomorski fakultet. U kulturno-umjetničkom programu sve prisutne oduševili su zbor Umjetničke akademije u Splitu pod ravnanjem Jelene Grubišić-Čabo, studentice 2. godine, a pod mentorstvom maestra red. prof. Vlade Sunka, i kvar-

tet klarinetista Umjetničke akademije u Splitu - Ivana Bandalo, Anamarija Novak, Roko Radeljak i Viktor Karažinec, pod vodstvom docenta Ivice Borčića. Ovacije su doživjeli studenti 2. godine glumačkog odsjeka Umjetničke akademije u Splitu: Ivana Pašalić, Anamarija Veselčić i Anja Ostojić, koji su se, pod mentorstvom profesora Milana Štrlića, predstavili imitacijama pod naslovom „Lica“.

ponuda sveučilišta u splitu

MENTORIMA 2014. - 2015. GODINE IZA SEBE

mentorica: prof. Ivana Marijanović; *II. Split*: Nora Vuić, Galan Grubiša, Filip Palić, mentor: Boris Škifić; *III. p Kamber*; mentor: Nikica Krnić; *Do-* ca: Nela Dželalija, Dorotea Protrka, ović, Pavao Jerebić, mentorica: Julija- rd Blažević; mentor: Neno Dodig; *Ni-* Antonio Vrbatović; *Hana Ahmetović,* a Škopelja; mentorica: Ines Alujević; torica: Nela Dželalija; *Lara Rogošić,* rženjak Munivrana; *Petra Grubiša,* i; *Josip Varnica*, mentorica: Kristina- ević; mentor: Hrženjak Munivrana; *okić*, mentorica: Vesna Dobronić; *Ma-* Nela Dželalija; *Stella Vješnica* i *Dora* esna Dobronić. *IV. gimnazija „Marko* ntina Krka, mentorica: Kladija Gu-

delj; *Damir Sirković*, mentorica: Paula Krnić; *Antea Gu-* delj, mentorica: Dražena Glamuzina-Perić; *Matea Čatipo-* vić, mentor: Dean Rudan; *Školski zbor*, mentor: Tomislav Veršić; *V. gimnazija „Vladimir Nazor“*, *Split*; *Lara Jerončić*, mentorica: Diana Vitković, prof.; *Josip Mišković*, mentor: Ivica Buble, prof.; *Natko Čović*, mentorica: Tena Parmać, prof.; *Nadbiskupijska klasična gimnazija „Don Frane Bu-* lić“, *Split*: *Luka Mamić*, mentor s. Petra Šakić; *Lovre Lulić* -mentori: s. Antonija Delonga, Stjepan Mihanović redom. *Privredoslovna tehnička škola, Split*: *Matija Luketin*, mentorica: Renata Mihaljević, prof. *Pomorska škola*: *Ivan Radić* i *Anton Kovačev*, mentori: Danijela Čop i Denis Milino- vić. *Turističko-ugostiteljska škola, Split*: *Marija Vuković*, mentorica: Helena Stamenov. *Srednja škola Fra Andrije Kačića Miošića Makarska*: *Iva Vujić* i *Tea Rogić*, mentor: Matko Kostanić; *Tin Marević*, mentorica: Meri Čović; *Ante Lukač* i *Roko Šuta*, mentor: Evelin Bulić; *Mila Vidulin*,

mentorica: Sylva Gojak; *Marta Han*, mentorica: Željka Tu- lić. *Glazbena škola Makarska*:

Olivia Vjekoslava Tomasović, mentorica: Ana Man- dić; *Maja Tomašević*, mentorica: Jasenka Markov Ante- rić; *Marijana Raboteg*, mentorica: Tanja Čudina. *Franje- vačka klasična gimnazija u Sinju*: *Karla Vučić*, *Jelena Ma-* rija Poljak, *Ivana Matić*, *Ivana Poljak*, mentorica: Silvija Vučković *Gimnazija dr. Mate Ujevića, Imotski* *Josip Rebić*, mentorica: Ana Mendeš *Krešimir Jukić*, mentorica: Marti- na Maršić *Dubrovačko-neretvanska županija Srednja škola fra Andrije Kačića Miošića, Ploče* *Ivan Miošić*, mentorica: *Danka Bagarić*; *Ivan Kuran*, mentor: *Baldo Šutić* i *Zorana Spremo*; *Dajana Radić*, mentor: *Andrija Pečar*; *Srednja ško-* la *Petra Šegedina, Korčula* *Hrvoje Fabris*, mentorica: Sanja Medović; *Luka Gulin*, mentor: Ranko Klisura; *Marin Mi-* lina, mentorica: Sanja Medović; *Ivan Šulentić*, mentorica: Gordana Antunović

Smotra kao virtualni đir

Budući studenti Sveučilišta u Splitu ove godine po prvi puta imaju priliku upoznati se sa Sveučilištem putem virtualne Smotre, koja je dostupna na internetskim stranicama www.unist.hr/smotra.

Na taj način svi zainteresirani za nastavak obrazovanja mogu saznati sve informacije o Sveučilištu, odnosno njegovim sastavnicama, studijskim programima i student- skom životu.

Putem virtualne šetnje, koja je napravljena u HDR-u i kompatibilna sa svim mobilnim, tabletima i računalima, moguće je zaviriti u atrijske predavaonice, laboratorije, referade te saznati sve potrebne informacije kako upisati željeni studij.

Ovim putem svaki učenik diljem svijeta može iz svog doma krenuti u razgledavanje fakulteta putem virtualne šetnje u 360 stupnjeva i doživjeti kako je biti student na Sveučilištu u Splitu.

On-line Smotra je popraćena opsežnim video, fotograf- skim i tekstualnim materijalom, koji budućim studentima približe predavaju ljepote Splita, prostorne kapacitete sastavnica Sveučilišta.

No, to nije sve, jer se učenici putem on-line Smotre upo- znaju i sa studijskim programima, uvjetima studiranja i, što je posebice važno, s mogućnostima nakon završetka studija.

FRANKA BABIĆ

biznis i inovacije

I kod nas je sinulo da sveučilišta moraju ukloniti stoljetne bedeme koji su obranili autonomiju znanosti i slobodu poučavanja. Ne zaboravljajući da nijedna sloboda ne može biti izborena zauvijek, danas se treba znanstveno, pravno i organizacijski prestrukturirati da bi sveučilište preuzelo vlastitu ulogu u promišljanju, poticanju, a nerijetko i organizaciji novih proizvodnji. No, kako do kritične mase spin-off i start-up uspješnika? Naših istraživanja nemamo pa ovdje donosimo prikaz znamenite knjige A. Bhidéa s namjerom da na takav pothvat potaknemo i hrvatske znanstvenike i publiciste.

PISAE
RATKO
BOŠKOVIC

„Znanstvenik ima najviše ideja dok studira i zato studentima treba omogućiti da oni sami ili sa svojim profesorom i drugim poduzetnicima pokreću svoje kompanije. To treba omogućiti propisima koji sada čak zabranjuju profesorima da osnivaju tvrtku sa studentima“, rekao je rektor Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Šimun Anđelinović na nedavnom opatijskom savjetovanju ekonomista, na okruglom stolu posvećenom odnosu sveučilišta i gospodarstva. No, splitski nije jedini hrvatski rektor koji tako misli.

„O spin-off tvrtkama se na Zagrebačkom sveučilištu razmišljalo i ranije, ali to nije bilo institucionalno organizirano“, dodao je u Opatiji i zagrebački rektor prof. dr. sc. Damir Boras. Po svemu sudeći, hrvatska su sveučilišta, ponukana ekonomskom krizom, „odlučila preuzeti odgovornost“, kako se to izrazio donekadni zagrebački rektor prof. dr. sc. Aleksa Bjeliš, ne samo za visoko obrazovanje, nego i za ekonomski razvoj.

Tako je na kampusima Sveučilišta u Zagrebu, najviše na Istočnom ili Borongajskom, uz istraživačko-razvojne centre posve nove vrste rezerviran i prostor za inkubatore spin-off i start-up tvrtki, kao i za komercijalni rad tih poduzeća kojima će pokretači biti studenti i nastavnici. Centri bi od fakulteta trebali preuzeti znanstvena otkrića i pretvoriti ih u prototipove

“

Umjesto opsežnog planiranja, mnogi se uspješni poduzetnici oslanjaju na prilagođavanje prilikama, na savladavanje „u hodu“ prepreka koje nisu predvidjeli i hitri lov na prilike koje im se pritom pruže

proizvoda, a nove male i velike tvrtke trebale bi te proizvode izrađivati i prodavati. I, po mogućnosti, sveučilištima plaćati tantijeme za njihova otkrića i patente.

Sve to zvuči logično i jednostavno, no mogu li studenti i sveučilišni nastavnici biti i poduzetnici? Ili su posrijedi dvije teško spojive strasti, ona za osvajanje novih znanstvenih prostranstava i ona za osvajanje kupaca i potrošača?

Mogu li isti ljudi biti i dobri istraživači i dobri prodavači, i apstraktni mislioci i borci za naplatu robe i isplatu plaća, poreza, doprinosa? Mogu li iste osobnosti pasionirano tragati za istinom u prostoru praktički bez osobnog financijskog rizika i mirno spavati u posvemašnjoj neizvjesnosti koju donosi poduzetnička avantura, za koju je svima dobro poznato da ima stopu smrtnosti od 70 ili 80 posto? Uostalom, otkud studentima novac za pokretanje biznisa, hoće li ga dobiti od banke ili od investitora...?

U potrazi za 'savršenim biznismenom'

Sve su to zanimljiva pitanja na koja nemamo precizne i istraživanjima potkrijepljene odgovore; odnosno, nemamo ih za Hrvatsku, ali ih dobrim dijelom imamo za Ameriku pa se možda američkim spoznajama možemo poslužiti da istovrsne probleme ocrta i u Hrvatskoj. Mislimo tu prvenstveno na opsežno terensko istraživanje koje je u Sjedinjenim Državama potkraj 1980-ih godina sa skupinom suradnika proveo profesor na Harvardskoj visokoj poslovnoj školi Amar V. Bhidé, čije je rezultate izložio u knjizi „Podrijetlo i evolucija novih poduzeća“, Oxford University Press, New York 2000.

I profesora Bhidéa mučilo je pitanje kako nastaju uspješna nova poduzeća, trebaju li pokretači biznisa, da bi bili uspješni, vladati nekim posebnim znanjima i vještinama, trebaju li imati neke posebne karakteristike ličnosti? I dalje, gdje su novi uspješni poduzetnici nalazili novac za početak rada, jesu li se služili nekim posebnim metodama i trikovima?

Naposlijetku, Bhidé je i za svoja predavanja na fakultetu želio doći i do praktičnih pouka o pokretanju novih uspješnih biznisa, ako one uopće postoje, pa je zato krenuo u znanstvenu avanturu i osobno intervjuirao, licem u lice, osnivače stotinu kompanija s liste „Inc.“ 500 najbrže rastućih kompanija u SAD-u. Te poslovne gazele imale su u 1988. prosječni prihod od

‘Gazele’ - start-up i spin-off pobjedni pokreće bakina štednja

Dobro podnošenje nejasnih situacija koje proistječe iz samopouzdanja i male važnosti koju pridaju socijalnim i psihološkim posljedicama poslovnoga neuspjeha, te usprkos Gates-Jobs mitu, obrazovanost, glavne su osobine uspješnih poduzetnika

Amar V. Bhidé

15 milijuna dolara i 135 zaposlenika, a u pet godina prihod su povećale 1407 posto. Bhidé je proučavao samo tvrtke koje nisu bile starije od osam godina, njegovi su intervjui trajali od jednog do tri sata, a dvoje asistenata je hvatalo bilješke koje su potom slali na autorizaciju.

Tko financira poslovne početnike?

Rezultati Bhidéova istraživanja, vjerujemo, jako će iznenaditi većinu hrvatskih pretendenta za poduzetništvo jer istina o biznismenima pobjednicima puno je drukčija od predodžbi koje

o njima postoje u hrvatskoj javnosti. Tu ne govorimo o popularnim malim biznismenima koji se osnivaju kao mali i uvijek ostaju mali, poput kafića, frizerskih salona ili automehaničarskih radionica, nego o „obećavajućim“ start-upovima koji nisu ograničeni na tržište u svom susjedstvu ili tradicionalne, postojeće proizvode i usluge u užoj zajednici.

Pa i takve tvrtke, otkrio je Bhidé, većinom počinju s proizvodima i uslugama vrlo sličnima onima koje nude i druga poduzeća: samo je šest posto ispitanika reklo Bhidéu da su pokrenuli svoje biznise

s ponudom i asortimanom jedinstvenim na tržištu.

Samo 12 posto anketiranih poduzetnika gazela pripisalo je uspješnost svojih kompanija nekoj „neobičajenoj ili izvanrednoj ideji“, a 88 posto ih je uspjeh pripisalo „osobito dobroj izvedbi uobičajene ideje“. Utemeljitelji poduzeća s „Inc.“ liste, iznenadio se i Bhidé, „tipično su imitirali nečije tuđe ideje na koje su naišli u prethodnom poslu. Inovacije su bile postupne i lako ih se moglo replicirati; bile su previše očigledne da bi se kvalificirale za patente i previše svima vidljive da bi se mogle zaštititi kao po-

slovna tajna.“ A kapital...?

Koliko puta se u Hrvatskoj može čuti tužbalica „imam izvrsnu ideju, ali mi banka ne da kredit za pokretanje posla“? Međutim, svi koji misle da im banka treba financirati start-up trebaju znati da banke nigdje u svijetu ne financiraju visokorizične pothvate pa tako ni u Americi, ustanovio je profesor Bhidé: samo je 12 posto američkih uspješnih novih tvrtki (ne, dakle, onih koje su propale) financiralo svoje prve korake bankovnim kreditom. Otprilike isto toliko financiralo se zaduživanjem po kreditnim karticama.

ke ednja

“

Izume će, sudeći po rezultatima Bhidéova istraživanja, prije usvojiti i komercijalizirati uhodane i dobro organizirane korporacije nego spin-offovi i start-upovi. No, razina obrazovanja za nove poduzetnike nipošto nije nebitna

posvećuju pozornosti planiranju, analizi ili strateškom promišljanju svojega budućeg biznisa. I tu su otkrića bila suprotna standardnim predrasudama. Kada su Paul Allen i Bill Gates razvijali prvi Microsoftov proizvod, oni nisu radili baš nikakvo istraživanje tržišta ili analizu konkurenata. „Mislili smo da nemamo vremena za gubljenje“, napisao je kasnije Gates, „pa smo se bacili na posao.“ Radili su dan i noć, posve izgubili pojam o vremenu, i svoj prvi program u Basicu za novo računalo Altair 8080 završili za četiri tjedna...

Za takvo ponašanje postoje zdravi ekonomski razlozi, komentira Bhidé. Poduzetnici bez novca ne mogu si priuštiti puno analize i istraživanja. A i ne trebaju im, jer ne riskiraju puno. Umjesto opsežnog planiranja, oni se oslanjaju na prilagođavanje prilikama, na savladavanje „u hodu“ prepreka koje nisu predvidjeli i hitri lov na prilike koje im se pritom pruže. No, kad već nemaju kapitala ni imovine s kojom bi jamčili za obveze koje preuzimaju, kad nemaju poslovne povijesti ni reputacije, kako novi poduzetnici uopće uspiju nagovoriti bilo koga da im pokloni povjerenje, da od njih naruči proizvode ili usluge?

Kriva predodžba o 'poduzetničkim superherojima'

Slobodno možemo reći da je Bhidé svojim istraživanjem otkrio čitav novi svijet nevjerojatno bogat psihološkim nijansama i karakteristikama. Mnoge potencijalne kupce privukla je mladost i ustrajnost Microsoftovih partnera, mnogi su pronašli zadovoljstvo u radu s novim i nepoznatim nudačima, nerijetki su bili spremni riskirati jer su se divili novim mladim poduzetnicima, a dobivali su pritom i posebne dogovore, ustupke i fleksibilnost na koje etablirane i velike kompanije nisu bile spremne.

Zanimljivo je kako se novi mali uspješni poduzetnici koriste mimikrijom da bi se prikazali većima i dugovječnijima nego što jesu. Jedan je ispričao kako je angažirao „živu“ sekretaricu da

prima poruke jer bi ona automatska, telefonska, otkrila kako je zapravo bez sredstava; drugi je ispričao kako često unajmljuje brojne konzultante na sat vremena pa klijenti misle da je njegova tvrtka velika korporacija, a ne jedan stari stol s telefonom u garaži; treći su dali vrhunskim profesionalcima izraditi barnumski logo, a četvrti su svojim proizvodima davali visoke brojeve (npr. „Model 200A“), samo da bi prikrili činjenicu da su oni zapravo posve novi i prvi, čak i prototipovi.

No, koliko je točna slika o novim poduzetnicima koja postoji u javnosti kao superherojima? Je li točno da su oni ljudi s neuobičajeno velikim apetitom za rizik, da izlaze na tržište s fantastičnim inovacijama i kreativnošću, da su sposobni formulirati koherentnu, dugoročnu viziju svojega biznisa i da ih vodi (kako je pisao Schumpeter) velika ambicija, čežnja da sagrađe poslovna carstva, da osvoje i promijene svijet? Krasi li ih posebna karizma, koriste li se uspješno prisilom, imaju li neke izvanredne administrativne talente...? Ništa od toga, ustanovio je Amar V. Bhidé, nije bilo svojstveno uspješnim novim poduzetnicima s popisa „Inc.“ 500 najvećih! Oni nisu nikakvi superheroji i nadljudi, ali opet imaju neke osobine koje ih posebno kvalificiraju za poduzetnike.

Ribe u vodi rizika

U prvom redu to je dobro podnošenje nejasnih situacija, a ono proistječe iz samopouzdanja poduzetnika i male važnosti koju pridaju socijalnim i psihološkim posljedicama poslovnoga neuspjeha.

Nejasne su situacije one u kojima su poduzetnici svjesni da nemaju potrebnih informacija koje bi im mogle signalizirati išta pouzdano o vjerojatnosti uspjeha ili neuspjeha. Upravo u takvim okolnostima, u posvećenoj neizvjesnosti koja bi većinu ljudi paralizirala, uspješni novi poduzetnici plivaju kao ribe u vodi.

Biti takav, po svemu sudeći, glavni je preduvjet za pokretanje uspješnog biznisa, a ne raspolaganje nekim izvanrednim znanstvenim ili tehnološkim otkrićem. Izume će, sudeći po rezultatima Bhidéova istraživanja, prije usvojiti i komercijalizirati uhodane i dobro organizirane korporacije nego spin-offovi i start-upovi. No, razina obrazovanja za nove poduzetnike nipošto nije nebitna.

Među novim poduzetnicima u SAD-u najveći je udio (48 posto ili malo manje od polovice) onih koji su završili barem četverogodišnji studij. Sa 15 posto slijede magistri poslovnog upravljanja (MBA), i s vrlo visokim postotkom, čak 20 posto, poduzetnici s još višim stupnjem poput doktorata. Tek 11 posto pokretača perspektivnih start-upova ima samo srednju školu, a šest posto njih dvije godine fakulteta. Nije, dakle, osim u legendama, točna predodžba da svijet mijenjaju „propali studenti“: Bill Gates ili Steve Jobs tek su razvikane iznimke.

Pokretanje poduzeća: HRVATSKO ISKUSTVO

PIŠE: RATKO BOŠKOVIĆ

Otkako sam prije desetak godina pročitao knjigu Amara V. Bhidéa „Podrijetlo i evolucija novih poduzeća“, prema riječima glavnog urednika „Inc. Magazina“ Georga Gendrona „najvažniji doprinos našem razumijevanju poduzetništva do sada“, mislio sam, prvo, kako bi tu knjigu trebalo prevesti i objaviti na hrvatskom jeziku i, drugo, kako bi i u Hrvatskoj trebalo provesti terensko istraživanje nastanka uspješnih poduzeća.

Zahvaljujući profesoru s Harvarda Bhidéu mi sada doista dobro znamo kako nastaju u Americi, ali ne znamo, osim slučajno, kako nastaju i razvijaju se uspješni perspektivni poduzetnici u Hrvatskoj: kako odabiru djelatnost, kako pronalaze kupce, kako se financiraju, koje su njihove karakterne osobine bile presudne za njihov uspjeh, i tako dalje. Moje osobno iskustvo kao poduzetnika dobro korespondira s nalazima i otkrićima Bhidéova američkog istraživanja, ali ono ni izbliza nije dovoljno za izvođenje općenitijih zaključaka.

I danas se dobro sjećam kako sam jednoga zimskog dana 1990., kad su po istočnoj Europi komunistički režimi već posvuda popadali, vidio u novinama kako je savezna vlada Ante Markovića donijela izmjene i dopune socijalističkog zakona o novinskom izdavaštvu pa je na kraj nabiranja institucija koje smiju biti osnivači novina, nakon partije, sindikata, lokalne uprave i samouprave, omladine, AFŽ-a i sličnih, dodala: „građani“.

Prvo privatno novinsko poduzeće u Jugoslaviji

Možda već sutradan otišao sam u Trgovački sud, mislim da se nalazio u Branimirovoj, preko puta pošte, i sa zida, s velikog bijelog papira na kojemu su upute bile napisane rukom debelim flomasterom, prepisao što je potrebno za osnivanje tvrtke, društva s ograničenom odgovornošću. A sve je bilo vrlo jednostavno. Trebalo je popuniti par formulara, donijeti osnivački ugovor i fotokopije osobnih iskaznica osnivača, uplatiti temeljni kapital (povijesni izvadak kazuje da je to bilo današnjih 1668 kuna), izvaditi statistički broj... i sve predati na oronulom socrealističkom šalteru pred kojim osim mene nije čekao nitko. I, za desetak dana, eto rješenja o registraciji! Tako je nastao „Mediapress“ d.o.o., vjerojatno, ako si ja previše ne umišljam, prvo privatno novinsko izdavačko poduzeće u bivšoj Jugoslaviji, koje smo osnovali Denis Kuljiš, Rene Bakalović i ja. Nije nam dugo trebalo ni da pokrenemo prve novine.

Prvi posao bio nam je, doduše, za Koaliciju narodnog sporazuma na prvim demokratskim parlamentarnim izborima. Za Savku i njezinu ekipu pisali smo i štampali letke, reklame, priopćenja, a vrlo brzo primili smo u poduzeće i Nenada Polimca i

Vladimira Tomića. Oni su se bavili filmom i televizijom, a Denis, Rene i ja ponajviše novinama, pa smo mislili kako ćemo s njima dvojicom proširiti djelatnost naše male tvrtke na sve medije.

I baš kao što to piše Amar V. Bhidé u svojoj knjizi, nije tu bilo nikakvog planiranja, ponajmanje analize tržišta i konkurencije, ni poslovne strategije niti budžetiranja, samo oportunistička prilagodba. Nismo bili zaposleni (ja sam prije toga dao otkaz u „Danasu“ jer moji kolege samoupravljači nisu htjeli provesti pretvorbu i privatizaciju), a nije nam nitko trebao reći da će sve socijalističke samoupravne novine propasti i da nam se otvara golema prilika.

Nismo imali niti jednog hrvatskog dinara kapitala za ulaganje u bilo što pa nismo ništa ni riskirali, nismo imali čak ni

ono što ekonomisti nazivaju oportunistni trošak jer nismo imali što izgubiti. Ostali smo u svojoj branši i željeli raditi iste proizvode kao i do tada, samo puno, puno, puno bolje. Je li nas brinula neizvjesnost, jesmo li strahovali od mogućih

društvenih i psihičkih posljedica neuspjeha? Da jesmo, ja bih se toga danas sjećao, a ništa takvoga ne pamtim.

Pokretanje Globusa

Na pokretanje prvih novina krenuli smo nagovarati svog kolegu i prijatelja iz Poleta i Vjesnika Nina Pavića, koji je tada s partnerom Zdravkom Jurakom pokrenuo trgovački biznis i nije pokazivao preveliki interes da se vrati u novinarstvo. Ali, prilika za sve nas pojavila se kad se poduzeće Revije, dio nekadašnjeg izdavačkog giganta Vjesnika, našlo pred propašću pa su njegovi rukovodioci pristali pokrenuti „Globus“ koji ćemo mi uređivati, a Pavićevo i Jurakovo poduzeće će voditi poslovanje.

Ta konstelacija nije dugo potrajala, ubrzo su i državne Revije otišle u povijesna bespuća, a „Globus“ su posve preuzela naša dva privatna poduzeća. To je trajalo dok nismo svi zajedno odlučili, u jeku Domovinskog rata, formirati novo zajedničko poduzeće, Europapress holding, kada smo pokrenuli i Gloriju i OK, i kupili također bivše Vjesnikovo poduzeće Arenu sa svim njezinim izdanjima.

No tu su utemeljitelji Medija Pressa učinili kobnu stratešku pogrešku: u zajedničkoj su firmi pristali postati manjinski partner.

Suradnja je definitivno prekinuta kad je Europa Press Holding prodana kako bi se krenulo u osvajanje poduzeća Tisak.

Ali, ni tada naša poduzetnička avantura nije završila: kad su nas partneri izbacili iz EPH, pokrenuli smo „Nacional“... Sad smo, međutim, već s teme pokretanja iskoračili u temu evolucije novih biznisa, a nju možemo ostaviti za neku drugu priliku.

Ratko Bošković 1970-ih u redakciji Studentskog lista

Prilagođavanje umjesto planiranja

No, više od dvije trećine ispitanika (njih točno 68 posto) ispričalo je Bhidéu da su vlastiti biznis pokrenuli vlastitom uštedevinom, obiteljskim i novcem prijatelja. Start-upovi se, dakle, financiraju vlastitom i „bakinom“ štednjom, dok su poslovni anđeli i tzv. fondovi rizičnog kapitala spremni riskirati zane-marivo malo, anđeli u samo tri, a rizični kapital sa četiri posto novih tvrtki - i to onih uspješnih!

Bhidéa je dalje zanimalo koliko uspješni start-upovi

znanost

Split ugostio vodeće europske znanstvenike budućega fuzijskog reaktora

Piše:
DRAGAN POLJAK

U organizaciji Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje (FESB) i Instituta "Ruder Bošković" (IRB) u Splitu je od 30. 11. do 3. 12. 2014. održan **22nd European Fusion Programme Workshop (EFPW 2014)**. EFPW 2014 je središnji skup u okviru konzorcija EUROfusion koji se održava svake godine u svrhu strateškog planiranja razvoja i karaktera fuzijskih istraživanja u Europi.

Na skupu je sudjelovalo stotinjak predstavnika svih nacionalnih fuzijskih asocijacija iz Europe. Skup je naslovljen: *"Operational limits: what do we know/what can we hope from plasma physics & fusion technology"*, a odnosi se na state-of-the-art fizike plazme i fuzijske tehnologije kao i na današnje granice spoznaje u ovom području znanosti te trenutna tehnološka ograničenja, a sve u ve-

Nakon nedavnog Code Campa održanog na FESB-u u studenom, EFPW 2014 je drugi prestižni događaj koji se u manje od mjesec dana organizira na Sveučilištu u Splitu u organizaciji FESB-a, a tema obaju zbivanja su fuzijska istraživanja

zi s izgradnjom međunarodnog termonuklearnog reaktora (ITER), koji se zasniva na fuziji vodikovih izotopa (deuterij i tricij), a potom i komercijalne nuklearne elektrane DEMO. Namjena ITER-a je očuvanje prstenastog oblika plazme u tokamaku primjenom magnetskih polja visokog intenziteta te dobivanje oko 500 MW fuzijske snage.

ITER i DEMO: ograničenja i mogućnosti

Predsjedatelji lokalnog organizacijskog odbora bili su dr. sc. Tonči Tadić (IRB) i prof. dr. sc. Dragan Poljak (FESB) dok su registrirani participanti Hrvatske fuzijske asocijacije još bili prof. dr. sc. Hrvoje Buljan s Prirodoslovno matematičkog fakulteta (PMF) Sveučilišta u Zagrebu i doc. dr. sc. Silvestar Šesnić (FESB). Nakon nedavnog *Code Campa* održanog na FESB-u u studenom, ovo je drugi prestižni događaj koji se u manje od mjesec dana organizira na Sveučilištu u Splitu u organizaciji FESB-a.

Nakon što su sudionike skupa u ime lokalnog organizatora pozdravili dekan FESB-a izv. prof. dr. sc. Sr-

Sudionici skupa

dan Podrug, prorektorica Sveučilišta u Splitu prof. dr. sc. Rosanda Mulić, ravnatelj IRB-a dr. sc. Tome Antičić te zamjenik ministra znanosti, obrazovanja i sporta prof. dr. sc. Roko Andričević, skup je formalno otvorio prof. dr. sc. Tony Donne, *EUROfusion programme manager*.

Svaki dan skupa bio je posvećen jednoj značajnoj tematskoj cjelini vezanoj uz napredak u istraživanjima za ITER i DEMO. Tako je tema izlaganja i diskusija prvog

dana bila: *Core Plasma Operational Limits and Technology Boundary Conditions* u okviru koje se raspravljalo o temeljnim ograničenjima koja s jedne strane postavljaju današnje spoznaje fizike plazme, a s druge strane trenutne tehnološke mogućnosti i postojeći materijali.

25 puta više dobivene energije od uložene

Drugog dana uz radni naslov: *Operational limits due to Exhaust and Heat Load*

Constraints intenzivno se diskutiralo o operativnim ograničenjima uslijed efekata protoka topline i enormnih temperatura unutar reaktora, metodama hlađenja vodom, odnosno helijem, nestabilnostima u plazmi koje mogu dovesti do dodira plazme i stijenki uređaja što može izazvati neželjene posljedice i brojnim drugim pitanjima.

Trećeg, zaključnog dana skupa naslovljenog *Integrated Scenarios incorpora-*

ting all Operational Limits raspravljalo se o cjelokupnom scenariju te progresu u osnovnim smjernicama za ekperimentalni termonuklearni reaktor ITER, kao i buduću nuklearnu elektranu DEMO uzimanjem u obzir svih postojećih operativnih ograničenja u sadašnjem trenutku.

Jasno je istaknuta uloga ITER-a u konstrukciji nuklearne elektrane DEMO u smislu dobivanja informacija o problematičnim modovima rada plazme tzv. ELM (eng. Edge Localised Modes) te nestabilnostima i poremećajima u oblikovanju plazme koji se javljaju u tzv. H-modu plazme nužnom za dobivanje 500MW fuzijske snage na uloženi 50MW, odnosno za ostvarivanje tzv. faktora pojačanja $Q=10$. Također je naglašeno kako blaži poremećaji plazme, prihvatljiviji u režimu rada ITER-a, ne zadovoljavaju visoke kriterije rada DEMO gdje se zahtijeva vrlo visoki stupanj tzv. samoodređenosti plazme. Očekivani faktor Q za DEMO je čak 25.

U sklopu novog EU okvira za znanstvena istraživanja Horizon 2020 planira se konstrukcija ITER-a, testiranje njegova rada kao i materijala za nuklearnu fuziju u cilju osiguranja maksimalne iskoristivosti i sigurnosti za rad DEMO elektrane.

Dragan Poljak: Teorija elektromagnetskih polja s primjenama u inženjerstvu, Školska knjiga, 2014.

Knjiga *Teorija elektromagnetskih polja s primjenama u inženjerstvu* plod je autorova dvadesetogodišnjeg znanstvenog, stručnog i nastavnog rada na području klasičnog elektromagnetizma. Ova knjiga predstavlja, kako nastavni udžbenik za studente tehničkih i prirodoslovnih fakulteta, tako i priručnik za znanstvenike i inženjere koji se bave teorijom i primjenama klasične teorije elektromagnetskih polja, pa i istraživača na području biomedicine koji se bave aspektima međudjelovanja elektromagnetskog zračenja i ljudskog tijela.

Knjiga je podijeljena u četiri dijela. Prvi dio obuhvaća osnove klasične teorije elektromagnetskih polja, drugi dio obrađuje statička polja, kvazistacionarna polja, elektromagnetske valove i zračenje. Treći dio knjige daje prikaz osnovnih analitičkih i numeričkih metoda rješavanja problema u elektromagnetizmu, dok se četvrti dio odnosi na primjene izložene metodologije na praktične inženjerske probleme vezane za zračne i podzemne vodove, praktične antenske sustave, uzemljivače te izloženost ljudi

elektromagnetskom zračenju.

Knjiga je, između ostalog, nastala i kao posljedica zahtjeva koje postavljaju specifičnosti bolonjskog koncepta studiranja u sklopu preddiplomskog studija elektrotehnike i informacijske tehnologije, diplomskog studija na smjerovima bežične komunikacije, elektronike i računalnog inženjerstva te doktorskog studija elektrotehnike i informacijske tehnologije na Fakultetu elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Splitu.

Rijetkost i u inozemnoj literaturi

U tom smislu, knjiga predstavlja opsežan udžbenik koji potpuno pokriva kolegije koje autor predaje: elektromagnetska polja, elektromagnetske valove te polja i valove u elektronici. Istodobno, neki dijelovi knjige, osobito 4. dio, gradom zadiru u područje doktorskog studija elektrotehnike i informacijske tehnologije jer sadržavaju formulacije, metode i rezultate proizašle iz autorove recentne znanstvene aktivnosti. Veći dio rezultata prikazanih u knjizi plod su višegodišnje suradnje autora i njegove

Iz recenzija:

PROF. DR. SC. ZVONIMIR ŠIPUŠ, FER, ZAGREB: Teorija elektromagnetskih polja temeljno je područje elektrotehnike bez kojeg u današnje vrijeme nije moguće kvalitetno projektirati praktično niti jedan uređaj. To važno područje elektrotehnike današnji studenti teško usvajaju, posebice zbog kompleksnog matematičkog aparata s kojim je potrebno baratati kod analize pojedinih elektromagnetskih problema. Stoga je ovo dragocjen udžbenik koji će pomoći studentima u toj teškoj zadaći, a posebice zbog mnoštva riješenih primjera iz prakse.

DOC. DR. SC. DAMIR LELAS, FESB, SPLIT: Na području teorije elektromagnetskih polja autor je međunarodno priznat znanstvenik s direktnim doprinosom razvoju metoda izračuna u teoriji elektromagnetskih polja. Knjiga predstavlja realizaciju ideje da se u okviru jedne publikacije pronađu združeni aspekti teorije elektromagnetskih polja, od fundamentalnih zakona prilagođenih za uvodnu razinu do problema vezanih za usko specijalizirana područja. U usporedbi s drugim djelima na području interesa, poznatih recenzentu, ova knjiga sadrži izniman broj detaljno razrađenih primjera koji izuzetno pomažu u učenju gradiva, ali i predstavljaju jedan izvor informacija za teorijske i praktične primjene.

istraživačke grupe na FESB-u s nizom istraživačkih grupa u Velikoj Britaniji, Francuskoj, Švicarskoj i Njemačkoj. Jedna od temeljnih intencija knjige jest da se u sklopu jedne publikacije pronađu združeni aspekti teorije elektromagnetskih polja; od osnovnih zakona i građe prilagođene početnim tečajevima te problematike do tematike vezane za usko specijalizirana područja i postdoktorska usavršavanja. Knjige srodne tematike i sličnog koncepta iznimno su rijetke na domaćem tržištu, a prema strukturi pristupa, i u inozemnoj literaturi.

JELENA LONČARIĆ, ŠKOLSKA KNJIGA

iz biografije autora

Prof. dr. sc. Dragan Poljak (1965.), šef katedre za elektromagnetsku kompatibilnost i numeričke metode u elektronici na FESB-u. U okviru svog znanstvenog rada bavi se raznim aspektima proračuna elektromagnetskih polja te istražuje probleme povezane s računalnim modeliranjem zračećih struktura (antene, prijenosne linije, sustavi zaštite od groma), analizom utjecaja elektromagnetskih polja na ljudsko tijelo i okoliš, biomedicinskim aplikacijama elektromagnetskih polja te proučavanjem fenomena magnetohidrodinamike u sklopu istraživanja termonuklearne fuzije.

Kad se anatomija i multimedija spoje

Ivica Grković

RAZGOVARAO: MATE TERZE

U vrijeme značajnih promjena temeljnih postavki medicinske edukacije (problematski usmjerena nastava s jasno definiranim ishodom učenja usredotočenim na studenta), kad je šestogodišnji kurikulum na studijima medicinskih fakulteta pretrpan, a za satnicu se „bore“ predmeti koji do prije dvadesetak godina nisu ni postojali, postavlja se pitanje kako na najbolji način iskoristiti već značajno reducirano vrijeme određeno za jedan od temeljnih kolegija na studiju medicine, anatomiju, znanost o građi čovječjeg tijela.

Uzevši u obzir da studenti „novog milenija“ uče i usvajaju znanja drukčije od svojih prethodnika (radi se o tzv. interaktivnim generacijama), upotreba interaktivnih „medija“ u visokoškolskoj edukaciji više je nego poželjna, dapače, postaje obavezna. Kad se spoje anatomija i multimedija nastane An@tomedia™, što je ime velikog zaštićenog multimedijjskog projekta Sveučilišta u Melbourneu.

Projekt traje već petnaestak godina a razlog zbog kojeg o njemu ovdje pišemo je taj što je jedan od četiri glavna autora i ravnopravni nosilac svih autorskih prava naš profesor, pročelnik Katedre za anatomiju Medicinskog fakulteta Ivica Grković. Nedavno je u distribuciju „krenuo“ najnoviji modul Anatomije kao i on-line verzija ovog projekta, pa je to bio i jedan od razloga za ovaj razgovor i predstavljanje projekta.

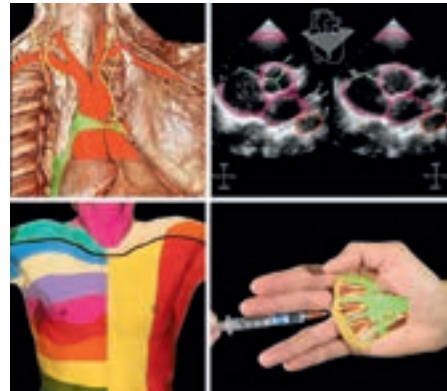
Što je An@tomedia?

Anatomedia je kompjutorski program izrađen s ciljem da posluži studentima za učenje, a nastavnicima za podučavanje anatomije čovjeka na potpuno originalan način. Sam naziv je, osim spomenute kombinacije dviju riječi, i opisni akronim na engleskom jeziku: A New Approach TO Multimedia Developments In Anatomy. Program omogućuje interaktivni slikovno-tekstualni pristup različitim „perspektivama“ anatomije kombinirajući tako sustavnu anatomiju (što uključuje je konceptualnu i kliničku anatomiju), topografsku ili regionalnu anatomiju (uključujući površinsku i funkcionalnu anatomiju), zatim sekcijisku anatomiju (uključujući i anatomske principe svih značajnih praktičnih medicinskih intervencija) te radiološku anatomiju (uključujući kompjutoriziranu tomografiju, magnetsku rezonanciju, ultrazvuk i endoskopsku anatomiju). Posebno dizajnirani protokoli omogućuju vam „izgradnju“ organskih sustava, „sastavljanje“ regija tijela, „iscrtavanje“ radiograma, „mapiranje“ površine tje-

Anatomedia je kompjutorski program u koji je ugrađen ekvivalent od 12 različitih udžbenika i anatomskih atlasa, izrađen s ciljem da posluži studentima za učenje, a nastavnicima za podučavanje anatomije čovjeka na potpuno originalan način

Anatomedia team - Norman Eizenberg, Christopher Briggs, Priscilla Barker i Ivica Grković

la i „otkrivanje“ skrivenih anatomske koncepta, sve na vašem računaru. Dakle, radi se o pristupu u kojem se pojedini dijelovi tijela ili organi mogu promatrati i o njima učiti sa svih danas poznatih gledišta (i tehnika gledanja), kako teorijskih tako i praktičnih. Dovoljno je reći da je u program ugrađen ekvivalent od 12 različitih udžbenika i anatomske atlase, uključujući i legendarnu Grey-ovu anatomiju.

Komu je namijenjena An@tomedia?

Anatomedia je osmišljena tako da omogućiti „istraživanje“ anatomije na svim razinama složenosti i zahtjevnosti, od studenata raznih profila na početku studija do specijalista svih, posebno kirurških i radioloških struka. To se ostvaruje tako što „dubina“ (a time i razina složenosti) u koju želite ući ovisi isklju-

čivo o vama. Svi podaci i opisi anatomske strukture postaju vidljivi tek kao odgovori na pitanja koja možete ali i ne morate postaviti/aktivirati. Sve slike i ilustracije omogućuju selektivne prikaze onih dijelova ili slojeva koje vi želite vidjeti. Kod „virtualnog seciranja“ napredujete sloj po sloj kroz tjelesne stijene kao i između/kroz organe koji ispunjavaju tjelesne šupljine i onda na svakom sloju obilježavate/prikazujete vas zanimaju. Osim toga, virtualno seciranje pruža i alternativu onim fakultetima kod kojih, zbog manjka tijela ili drugih razloga, seciranje nije omogućeno. Što je jako važno, kod učenja se dinamika i kompleksnost mogu lako regulirati popratnim materijalima koji se, prateći nastavni plan i program određenog studij-

skog programa, jednostavno referiraju na pojedine module Anatomije i tako omogućuju pripremu i redovito praćenje programa, a to je jedna od okosnica Bolonjskog ustroja studiranja.

Spomenuli ste module. Od čega se sastoji An@tomedia?

U programu je devet potpuno samostalnih i samostojećih modula: (1) Glava, (2) Vrat, (3) Prsa, (4) Trbuh, (5) Zdjelica, (6) Leda, (7) Gornji ud, (8) Donji ud i (9) Opća anatomija. U svakom od njih je sadržaj podijeljen u četiri gore spomenute perspektive. Iznimno je lako „skakati“ iz jednog u drugi modul te iz jedne u drugu perspektivu. To se ostvaruje preko jednostavnog i intuitivnog navigacijskog obrasca (tzv. modularnog čovječuljka), a skakati se može uz pomoć indeksa i tražilice. Program memorira sve vaše korake pa se

uvijek jednostavno vraćate ili napredujete kroz sadržaj. Trenutno paralelno radimo na dva preostala modula (glava i vrat) i nadamo se za godinu dana privesti kraju cijeli projekt. Prošli mjesec smo završili i u potpunosti „testirali“ nogu i spojili ju s ostatkom programa/tijela! Dakle, možemo reći da smo na čvrstim (i brzim) nogama.

Vi ste jedan od četiri glavna autora. Tko i kako (i gdje) kreira program?

Da, doista sam jako sretan da sam bio na pravom mjestu (Zavod za anatomiju i neuroznanost Sveučilišta u Melbourne-u) u pravo vrijeme (prije 15 godina) kad je tehnološki razvoj omogućio da se ideja iz glava nas četvorice pretvori u ovo na što sam danas iznimno ponosan. Najuzi tim čine kolege profesori Norman Eizenberg, Christo-

pher Briggs, doktorica znanosti Priscilla Barker sa dva melburnska sveučilišta i ja, sa Splitskog sveučilišta. Nas četvero smo glavni autori i jednakovrijedni nosioci svih autorskih prava na program i sadržaj. Svatko od nas je „glavni i odgovorni“ za jednu od četiri perspektive programa, moj „resor“ je radiološka anatomija i slikovno prikazivanje iako zapravo nas četvero čitamo/gledamo/kreiramo sve dijelove. U timu imamo više od stotinu suradnika (autora pojedinih dijelova, specijalista, konzultanata, grafičkih dizajnera, programera, fotografa, snimatelja, modelara, prosektora...). Program se kreira na Sveučilištima Melbourne i Monash, te na Sveučilištu u Splitu a zahvaljujući izvršnim kompjutorima i mrežnoj povezanosti podatke s programerima i dizajnerima bez problema izmjenjujemo i u realnom vremenu doradujemo. Kako smo dobro uhodani tim, fizička daljina ne predstavlja nikakvu prepreku iako ja, u prosjeku svaku drugu godinu boravim po mjesec dana u Melbourneu (obično u kolovozu) gdje radim isključivo na Anatomiji. Kad sam u Splitu, na programu uglavnom radim izvan radnog vremena jer mi dnevne nastavne i druge obaveze ostavljaju jako malo vremena za ovaj, izrazito kreativni angažman. Tako je i s mojim kolegama u Melbourneu, pa nam se stoga projekt i odužio. Ali kraj je blizu.

Kako doći do An@tomedije?

Zahvaljujući posebnom ugovoru koji je potpisan prije 5 godina, budući da sam ja zaposlenik MFST-a, naš fakultet ima pravo potpuno besplatnog korištenja licencije, program je instaliran i koristi se u nastavi u informatičkoj učionici na anatomiji, a koriste ga i naši ali pogotovo studenti na studiju na engleskom jeziku. Licenciju za on-line pristup posjeduje više od dvadeset renomiranih svjetskih sveučilišta, a naš je izdavač i zastupnik McGrawHill, jedan od najvećih svjetskih izdavača za biomedicinu.

Kako doznati više o An@tomediji?

Ništa lakše! Sve što vas zanima možete naći na www.anatomedia.com. Tamo će vam se An@tomedia sama i predstaviti. Uživate!

društveni pokreti

PIŠE: BENJAMIN PERASOVIĆ

Hvala svima koji su došli, a i onima koji sada nisu ovdje s nama, ali nas prate na različite načine. No kad smo već kod tih koji ovo prate, vidjet ćete, nakon ovog će skupa zvati mnoge sociologe, psihologe, novinare, svi će se pitati što je to zapravo, što se to dogodilo, kakva je to *ulica*, kakvi su to *huškači*, tko se *krije* iza ovog skupa? Koja je to *politička opcija* na dobitku? Za čiji *račun* oni rade? Bit će toga koliko hoćete i zato ja želim ukratko podsjetiti o čemu se zapravo ovdje radi.

Hajduk se solidarizirao sa svojim navijačima

Vratimo se jedan korak unatrag. Hajduk se solidarizirao sa svojim navijačima! Ganut sam i zahvalan Hajduku što je djelovao na razini svoje velike i bogate povijesti i što je ostao simbol prkosa, simbol dišpeta, simbol nepokorenih ljudi, simbol uspravne kičme i uspravnog hoda. Nećemo saginjati glave! To je ono što je Hajduk poručio i time je napravio novi korak u svojoj slavnoj povijesti nepokoravanja tiranima. Ali ne samo da se osjećam zahvalan Hajduku, zahvalan sam i mnogim drugim ljudima koji nisu hajdukovci. Među prvima se javila inicijativa Zajedno za Dinamo. Javili su se i neki drugi klubovi i time su pokazali da ovo nije sukob Splita i Zagreba, nego je na djelu nastanak i nastavak jednog društvenog pokreta protiv nepravde, pokreta protiv mafije, protiv korupcije, a ne Splita protiv Zagreba.

Za ljudska prava protiv samovolje

Ovo solidariziranje Hajduka s navijačima već je pretočeno u zahtjev koga ste svi pročitali, a ja ga želim ovdje ponoviti, zahtjev da čl. 32. st.7. mora biti brisan. Tim se stavkom organizatoru daje pravo da samovoljno proširuje popis navijača kojima je zabranjen ulaz na utakmicu. Jer je sramotno da se jednim stavkom jednoga zakonskog članka omogućuju da mimo suda i mimo državnih organa svatko od nekog javnog događaja napravi svoju privatnu prćiju. I koliko god je to samo jedan od elemenata zadnjih događaja, možda je ipak jedan od najvažnijih zahtjeva, jer bez njega će se samovolja i bahatost moći umnožavati unedogled. On ugrožava ljudska prava, pravo zbora i okupljanja, prava koja su garantirana hrvatskim Ustavom

Cirkus na Skupštini HNS-a, a ne na San Siru

A kad se vratimo dva koraka unatrag, dolazimo do San Sira. San Siro je omogućio da prvi put u nekim dijelovima javnog prostora iskoračimo iz dominantnog diskursa: „Ajme, huligani osramotili Hrvatsku! Ajme, kako su nam to mogli učiniti?!“ Naravno, dio medija i dalje pumpa raspoloženje i govori: „Pa stvarno su to huligani, pa treba ih pohapsiti.“ Međutim, nekolicina ljudi, a poslije sve više njih, shvatili su da je San Siro bio očajnički pokušaj dijela ljudi koji su godinama dio navijačkog po-

Benjamin Perasović

Protiv nepravde, nogometne mafije i korupcije, a ne protiv Zagreba

Donosimo redakcijski opremljen tekst znanstvenog savjetnika Instituta Pilar, sociologa prof. dr. sc. Benjamina Perasovića, izgovoren na splitskoj Rivi 29. studenoga 2014. Time pozivamo na akademsku raspravu i najavljujemo interdisciplinarnu analizu događanja potaknutih načinom rukovođenja najpopularnijim hrvatskim sportom, nogometom, analizu koju ćemo prezentirati u jednom od sljedećih brojeva Universitas

kreta da dovedu u pitanje, da barem malo okrznu ogromnu moć koju ima HNS, odnosno nekolicina ljudi u HNS-u. I kad vam netko stavi pod nos San Siro, kad vam netko od ovih dušebrižnika, ili onih poluza-interesiranih koji komentiraju uz kavicu, kaže: „Ali kako su mogli prekidati utakmicu reprezentacije?“, onda se sjetite da je Skupština HNS-a, na kojoj je izabrana *sadašnja* garnitura, bila prekidana tri puta, a utakmica na San Siru samo dva puta. Na toj Skupštini je interventna policija morala intervenirati tri puta, a kameron i kamerman Hrvatske tele-

vizije bili su napadnuti. Dakle, bio je tri puta veći cirkus, nego na San Siru. Toga se sjetite kad počnu medijski spinovi.

Pokret 'protiv modernog nogometa'

Nakon San Sira ljudi su saznali, pa i oni koji nisu bili zainteresirani za nogomet, da već 15-ak godina u svijetu i u Hrvatskoj djeluje jedan heterogeni društveni pokret koji se najčešće služi sloganom „against modern football“, dakle, „protiv modernog nogometa“. To je široki društveni pokret koji postoji na globalnoj razini, i čiji oblici djelovanja idu od

simboličnih akcija, do osnivanja nogometnih klubova kao što je Football Club United of Manchester, recimo, ili kao što je u Hrvatskoj NK Varteks. „Against modern football“, dakle, postoji globalno i djeluje lokalno, a u nas je profiliran kao pokret protiv nogometnog establišmenta u kojem, bez nekog velikog pretjerivanja mogu reći, ima elemenata i kriminala i mafije. Mnogi će se pitati koji su ciljevi tog pokreta? Prvo smo 'išli počistiti u svome dvorištu' kroz bitke protiv raznih uprava. Još prije 20 godina govorilo se o Vidoševiću, a koliko je trebalo proći dok nije

prvi put priveden!?! Od Vidoševića, preko Štimca, Grgića, Svaguše, borbe su bile brojne. Inakon što smo pomeli dobrim dijelom u vlastitom dvorištu, okrenuli smo se prema nacionalnom establišmentu.

4D - četiri Domovinska slova 'D'

Naše ciljeve najbolje su izrazili moji prijatelji sa četiri slova „D“. „D“ kao simbol u ovom slučaju ne znači Dinamo nego Domovina pa je time i Dinamu, i bilo kojem drugom klubu, prostor tu, naravno, osiguran. Jasno je da naše „D“ ne znači domovinu u kojoj

netko koristi državu za svoje privatne interese, nego pravednu i poštnu domovinu u kojoj je i nogomet pravedan, pošten i transparentan. Drugo od četiri slova „D“ znači depersonalizaciju hrvatskog nogometa. Što to znači? To znači da ne živimo u kraljevini, da ne živimo i ne želimo živjeti u monarhiji, a svatko tko ista zna o hrvatskom nogometu, zna da imamo kralja i kraljevsku obitelj koja vlada kako želi. E, pa neće više biti kralja i monarhije! (Ovo „D“ bi korektnije bilo prevesti kao 'detronizacija' da se 'depersonalizacija' ne bi shvatila kao gubitak ljudskog lica)

Depolitizacija protiv diktata stranaka

Treće slovo „D“ je depolitizacija. Što to znači u političkom kontekstu? Nikakva stranačka politika u nogometu ne smije biti prisutna. I nikakvo politikanstvo. Nitko na nama neće zarađivati, ni SDP, ni HDZ, ni bilo koja stranka. Depolitizacija hrvatskog nogometa znači otpor svakoj stranačkoj politici u nogometu. Jer stranačka politika u nogometu direktno vodi u kriminal. Svi znamo za slučaj „Širić – Djedović“. Pa zar stvarno misle da smo budale, da ćemo vjerovati da su se ta dva čovjeka sami udružili i da su oni pod onim pojmom „dečki“ – 30 tisuća eura je predujam za 'dečke' – mislili na svoje ljubavnike, što li?... Pa ti dečki su suci lige koji su sudili onda i sudit će i danas i sudit će sutra, to su oni kojima je trebao ići predujam. Ništa se na tom slučaju nije napravilo.

Dekriminalizacija i decentralizacija

I na samom kraju, četvrto „D“ znači demokratizacija, kao promocija načela 'odozdo', načela 'jedan čovjek, jedan glas'. Mi nismo samo protiv pojedinih ljudi, mi smo protiv sustava koji je omogućio da se tolika moć nagomila u rukama pojedinih ljudi. To je ono s čime smo počeli u Hajduku a nadamo se da će zaživjeti i u drugim klubovima, koncept 'narodnog kluba' protiv koncepta privatne prćije i predatorskog kapitalizma. To su četiri slova „D“ koja su moji prijatelji, koji su dugo godina u ovoj borbi, istakli kao glavne ciljeve društvenog pokreta kojeg smo danas akterirali.

Dostojan pozdrav lešinarnima

Hvala vam svima i sjetite se ovog dana, ove slike, ovog ponosa i prkosa svaki put kad vam budu prigovarali i liječili etikete: „Vi ste huligani, vi ste ovakvi i onakvi i nikakvi.“ Odgovorite da mi znamo da smo dio društvenog pokreta protiv nepravde - dakle, dio društvenog pokreta za pravdu. „To je danas na djelu, a ne huliganizam, ili borba protiv Zagreba ili Dinama... Kao što bi američki beat pjesnik Lawrence Ferlinghetti rekao, da ga parafraziram: „Svim tima koji će sada govoriti o ulici i koji će, možda i s pravom ukazati na dio političke nekorektnosti, ali i svim onima koji će svoditi naš protest na politikanstvo, na HDZ, SDP, na mržnju tovare i purgera, svim tima koji će sada lešinari nad našim skupom i nad našim riječima, svima njima podižem moj srednji prst kao jedini dostojan pozdrav!“

PRIREDILA:
MAJA PEJKOVIĆ KAČANSKI

Zanimljiva znanstvena rasprava pod naslovom “Europska unija između renacionalizacije i federalizacije” održana je krajem studenoga u Splitu, u prostorima Sveučilišne knjižnice, a u organizaciji Instituta za europske i globalizacijske studije, Sveučilišta u Splitu, Europskog pokreta Split te Ureda za informiranje Europskog parlamenta u Hrvatskoj.

Ideja federalne Europe kao politički projekt povezivanja zapadnoeuropskih zemalja s ciljem obrane europskog kontinenta od političkih podjela tijekom hladnog rata, danas poprima sasvim nove obrise: EU kao superdržavu definira ju ekonomski i geopolitički interesi moćnih država članica, SAD-a kao i međunarodnih financijskih institucija.

Znanstvena je rasprava otvorila brojne teme o budućnosti EU-a nakon izbora za Europski parlament 2014., uzleta radikalnih programa te porasta ksenofobije. Prof. dr. sc. Anđelko Milardović, voditelj Instituta za Europske i globalizacijske studije, razradio je četiri moguća scenarija budućnosti EU-a: od statusa quo, scenarija jačanja nacionalnih identiteta i politika koje bi postupno vodile ka trećem scenariju, kako ga naziva, Titanic: dezintegraciji i napuštanju ideje EU-a. Scenarij federalizacije podrazumijeva punu integraciju, odnosno stvaranje Sjedinjenih Država Europe. Violeta Simeonova Staničić, voditeljica Ureda za informiranje Europskog parlamenta, predstavila je rezultate terenske ankete provedene nakon europskih izbora. Ono što zabrinjava, naglasila je, jest činjenica da je osjećaj pripadnosti EU-a dosta slabiji u državama koje su izrazito pogođene krizom. Dekan Ekonomskog fakulteta u Splitu prof. dr. sc. Željko Garača osvrnuo se na posljedice globalne ekonomske krize uz zaključak da politika štednje koju savjetuje EK, zapravo nije rješenje za zemlje periferije, pa ni Hrvatsku. O različitim scenarijima budućnosti EU, za nas posebno značajne s obzirom na novu geopolitičku realnost na jugoistoku Europe koju oblikuju SAD, Rusija i Turska govorili su doc. dr. sc. Marija Boban, mr. sc. Zoran Malenica i posebno skeptično Ivo Jelić, general-bojnik u mirovini. Dok je Andro Ozretić analizirao mogućnosti hrvatske vanjske politike u kontekstu proširenja i stvaranja prekoceanske zone slobodne trgovine, mr. sc. Ivo Grga, predsjednik Europskog pokreta Split, raspravu je zaključio s pitanjem EU Quo Vadis - Poziv na buđenje. U ovom broju donosimo opširnije naglaske iz priloga triju sdionika.

EU između federalizacije i renacionalizacije

Znanstvena rasprava načela je moguće scenarije budućnosti EU, posljedice globalne krize te strategije ponašanja u EU

Kako se ponašati kao manja članica Unije?

GORAN KOTUR

Veće i bogatije članice EU-a često znaju vršiti pritisak na institucije Unije kako bi se pravila EU-a, koja im uglavnom više odgovaraju nego manjim i siromašnijim članicama Unije, još više doradila u njihovu korist. Te države ugrožavaju stabilnost EU-a tako što ponekad prijete poduzimanjem akcija koje su u suprotnosti s pravilima Unije. Na taj način sprječavaju manje i siromašnije članice da dodu u izglednu priliku progurati mjere koje bi osigurale njihov bolji položaj u EU-u. Zbog toga je manjim i siromašnijim članicama Unije ključno

da im je u stavove ugrađena europska dimenzija. Njima više nego većim i bogatijim državama odgovara da se igra po pravilima. Manjim i siromašnijim članicama EU-a su stoga puno bliže političke pozicije Europske komisije i Europskog parlamenta nego pozicije velikih članica Unije.

Manje države koje su stare članice EU-a uglavnom su učinkovitije od novih. Igraju na iskustvo i dugoročno umrežavanje. Izbrusile su svoje nacionalne institucije i prilagodile ih europskim poslovima, te se kadrovski ojačale u Bruxellesu.

One mogu vrlo kvalitetno sudjelovati u donošenju odlu-

ka na razini EU-a. Na početku procesa mogu prepoznati najznačajnije teme i dosta utjecati na formuliranje prijedloga. Za manje i siromašnije članice EU-a ključno je definiranje prioriteta, te specijalizacija na područjima koja su najvažnija za zaštitu prava njihovih građana i promicanje njihovih interesa.

U tom kontekstu Hrvatska i hrvatski eurozastupnici trebali bi se više koncentrirati na naše prioritete, primjerice na povećanje alokacije iz fondova EU-a korigiranjem sedmogodišnjeg financijskog okvira EU-a, uključivanje Jadransko-jonskog koridora u osnovnu

Transeuropsku prometnu mrežu te fleksibilnija pravila o duhu i deficitu iz Pakta o stabilnosti i rastu.

Mogućnosti repozicioniranja Hrvatske u EU

NEVEN ŠERIĆ

Globalne ekonomske integracije su posljedica težnji ekonomski moćnih zemalja da zadrže kontrolu nad važnim resursima i ekonomski inferiornijim zemljama u svom geografskom okruženju. Slični interesi su rezultirali i stvaranjem Europske unije. Trenutni međusobni sraz ekonomski moćnih članica Unije, vezano uz parcijalne nacionalne interese, predstavlja mogućnost malim zemljama za repozicioniranje. Tranzicijske zemlje na prostoru Europe nakon prvotne euforije, uzrokovane priključenjem Uniji, postaju svjesne da njihova budućnost u integraciji neće biti na razini želja, pa čak ni realnih očekivanja. Neugodna iskustva tranzicijskih

zemalja, zbog gubitka kontrole nad važnim nacionalnim resursima i infrastrukturom, slijede i iznerviraju očekivanja lokalnog stanovništva od političkih elita novih članica. Ovakva stvarnost potiče nezavisne ekonomiste na promišljanja o mogućim scenarijima repozicioniranja male zemlje u Uniji.

Dosadašnja iskustva malih članica od kojih sumnoge u ekonomskoj depresiji, nameću potrebu sustavnog djelovanja na nacionalnoj razini u cilju repozicioniranja u ekonomskoj integraciji. Da bi repozicioniranje male zemlje u Uniji ekonomski i politički bilo opravdano, treba se temeljiti na dugoročnoj strategiji gospodarskog razvoja zemlje. U toj strategiji primarni trebaju biti nacionalni interesi zaštite važnih resursa i infra-

strukture. Republika Hrvatska je predugo u ekonomskoj depresiji da bi nacionalne političke elite i dalje okretale glavu od ovog problema. Sve dobro namjerne sugestije temeljene na nalazima relevantnih istraživanja ove elite tumače pukim euroskepticizmom nezavisnih ekonomista. Trenutna pozicija Republike Hrvatske u Uniji je posljedica činjenice što su političke elite poticale punopravno članstvo ne uvažavajući tehničku nespremnost za kapitalizaciju prava koje to članstvo omogućuje. Premda su uzrok današnjeg ekonomskog stanja Republike Hrvatske pogrešne odluke u sferi ekonomske politike, izlaz je moguće tražiti u sklopu Europske unije. Da bi se takva misija efikasno provela, potrebno je iskoristiti trenutnu

složenost političkih i ekonomskih odnosa na globalnoj sceni i unutar Europske unije. Takvo stanje neće vječno potrajati. To je povijesna prilika za efikasno repozicioniranje Republike Hrvatske u sklopu Unije.

Za tu misiju potrebno je zbiti snage i odabrati kompetentan tim stručnjaka, neovisno o političkoj pripadnosti.

Destruktivna podjela EU na centar i periferiju

JADRANKA POLOVIĆ

Proces proširenja Europske unije na zemlje jugoistočne Europe otkriva svu složenost međunarodnih odnosa te duboku krizu ekonomskog i političkog upravljanja Unijom koja je rezultirala destruktivnom podjelom europskog prostora na centar i periferiju.

Osobito teško stanje ne samo u Hrvatskoj, već i u drugim državama regije koje su više od 20 godina izložene neokolonijalnim politikama velikih sila i moćnih međunarodnih financijskih institucija, otvara niz pitanja koja nesumnjivo zahtijevaju raspravu: od realnih odnosa moći koji definiraju položaj marginalnih perifernih država unutar međunarodne podjele rada, uspostave ekonomskih odnosa ovisnosti, ali prvenstveno raspravu

o rezultatima preporučenih politika i procedura ili bolje rečeno posljedicama za gospodarsku i političku stabilnost Hrvatske.

Naime, sasvim je izvjesno da mjere gospodarske stabilizacije na način na koji je nameću međunarodne financijske organizacije i EU zapravo podrivaju mogućnost razvoja nacionalnog gospodarstva. Tehnokratska dija-gnoza krize koja njezin uzrok vidi u prekomjenoj javnoj potrošnji, umjesto u nevidenoj pohlepi financijskog i korporativnog privatnog kapitala, ogleda se u činjenici da implementacija mjera štednje i zahtijevanih strukturnih reformi u zemljama europske periferije, među kojima je i Hrvatska, ne proizvodi nikakve pozitivne učinke, već upravo obrnuto: niske stope ekonomskog rasta, visoke stope nezaposlenosti i raši-

reno siromaštvo. Istovremeno, niti jedna od zemalja koje su bile izložene ovim mjerama nije povećala svoj kapacitet servisiranja vanjske zaduženosti.

Sasvim je očito da je politika štednje, svugdje u Europi, a posebno u zemljama europske poluperiferije i periferije, zakazala u stimulaciji rasta i općega blagostanja stanovništva. Izračuni vodećih svjetskih ekonomista ukazuju na činjenicu da su narodi periferije od 1980. do danas, kroz politiku intenzivnog vanjskog zaduživanja koju im nameće MMF, bogatim zemljama Zapada “prosljedili” iznos veći od 4,6 bilijuna dolara, odnosno više od 50 Marshallovih planova.

U Hrvatskoj nedostaje rasprava o alternativnim modelima rješavanja krize koju je proizveo nedjelotvorni i duboko nepravedni model poli-

tike proširenja.

Međunarodni akteri neizostavno snose ogroman dio odgovornosti za stanje u kojem se danas nalazi zemlja. Hrvatska bi, uz promišljanje vlastitih prioriteta, u odnosima s međunarodnom zajednicom prvo trebala otvoriti pitanje otplate vanjskog duga jer je sasvim jasno da je njegov najveći dio nelegitiman.

sveučilišni život

SVEUČILIŠTE U SPLITU MEDICINSKI FAKULTET
raspisuje NATJEČAJ za izbor

I.

-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu docenta ili suradnika u suradničkom zvanju i na radnom mjestu poslijedoktoranda na određeno vrijeme (zamjena za porodni dopust), za područje biomedicine i zdravstva, polje temeljne medicinske znanosti, grana genetika, genomika i proteomika čovjeka ili za područje prirodnih znanosti, polje biologija, grana genetika, evolucija i filogenija u Katedri za medicinsku biologiju

-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju i na radnom mjestu redovitog profesora u trajnom zvanju za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija u Katedri za pedijatriju

-jednog nastavnika u znanstveno-nastavnom zvanju naslovnog docenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana ginekologija i opstetricija u Katedri za ginekologiju i porodništvo

-jednog suradnika u suradničkom zvanju naslovnog asistenta za područje biomedicine i zdravstva, polje kliničke medicinske znanosti, grana pedijatrija u Katedri za pedijatriju.

II.

-jednu medicinsku sestru ili višu medicinsku sestru/bacc. med. techn., na radnom mjestu tehnički suradnik ili viši tehničar, za rad u ambulanti dentalne medicine na određeno vrijeme (zamjena za roditeljski dopust)

-jednog stručnog suradnika, VSS, na određeno vrijeme (zamjena za porodni dopust), u Službi za sveučilišne studije, Ured za nastavu.

Pristupnici trebaju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 45/09, 63/11, 94/13, 139/13) te Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Splitu (veljača 2014.).

Potrebna dokumentacija i dokazi koje je potrebno priložiti za izbor u određeno zvanje objavljeni su na mrežnoj adresi Povjerenstva za kadrove (<a>http://www.mefst.hr/kadrovi).

Pri odabiru za radno mjesto pod II., prva alineja, prednost imaju kandidati s radnim iskustvom od najmanje godinu u ambulanti dentalne medicine. Za radno mjesto u drugoj alineji potreban je završen fakultet u području društvenih znanosti, poznavanje rada na osobnom računalu te poznavanje engleskog jezika, a prednost imaju kandidati s iskustvom u radu u Informatičkom sustavu visokih učilišta od najmanje godinu u radu. Pristupnici uz prijavu prilažu životopis, dokaz o stečenoj stručnoj spremi, potvrdu o radnom iskustvu. Za kandidate koji ispunjavaju uvjete, provest će se provjera znanja i sposobnosti bitnih za obavljanje poslova radnog mjesta, putem testiranja ili intervjua. Ako kandidat ne pristupi provjeri, smatra se da je povukao prijavu na natječaj. Vrijeme i mjesto održavanja provjere, objavit će se na internetskoj stranici Fakulteta (www.mefst.hr).

Na oglasna radna mjesta mogu se javiti osobe oba spola.

Rok natječaja za izbore pod I. je 30 dana od objave u "Narodnim novinama" od 19. 12. 2014., a za radna mjesta pod II., 10 dana od objave u, "Universitasu" od 22. 12. 2014. Prijave se podnose poštom na adresu:

MEDICINSKI FAKULTET U SPLITU, Šoltanska 2, 21000 Split

SVEUČILIŠTE U SPLITU FAKULTET GRAĐEVINARSTVA,
ARHITEKTURE I GEODEZIJE
raspisuje
NATJEČAJ

1. za izbor jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto izvanredni profesor za znanstveno područje Tehničke znanosti, znanstveno polje Geodezija, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu

2. za izbor jednog nastavnika u umjetničko-nastavno zvanje i odgovarajuće radno mjesto docent za područje Umjetnosti, polje Likovne umjetnosti, na neodređeno vrijeme u punom radnom vremenu

Na natječaj se mogu javiti osobe oba spola.

Prijave se podnose tajništvu Fakulteta osobno ili poštom u roku od 30 dana od dana objave natječaja, na adresu: Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu, Ulica Matice hrvatske 15, s naznakom - za natječaj.

Pristupnici su dužni ispunjavati uvjete utvrđene Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (Narodne novine br. 123/03, 198/03, 105/04, 174/04, 46/07, 63/11 i 94/13), a uz prijavu na natječaj treba u 2 primjerka priložiti:

- životopis
- presliku diplome
- presliku domovnice
- opis nastavne i stručne djelatnosti (točka 1.)
- popis znanstvenih i stručnih radova (točka 1.)
- popis umjetničkih i stručnih radova (točka 2.)
- portoflio (točka 2.)

Osobe koje podnesu nepotpune i nepravodobne prijave ne smatraju se kandidatima prijavljenim na natječaj.

Sveučilište u Splitu

Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije

Unisport košarkaška liga
2014. Sveučilišta u Splitu:
FESB obranio titulu

PIŠE: ŠIME VERŠIĆ

U ovogodišnjoj Unisport košarkaškoj ligi Sveučilišta u Splitu natjecalo se devet fakulteta koji su podijeljeni u dvije skupine igrali svatko sa svakim, nakon čega su po dva iz svake skupine prolazili dalje u polufinale.

U razigravanju po skupinama dominirali su Fakultet elektrotehnike, računarstva i brodogradnje (FESB) u skupini A i Kineziološki fakultet (KIF) u skupini B koji su bez poraza osvojili skupine dok se za drugo mjesto u obje skupine, vodila puno veća borba. U grupi A Pomorski fakultet je, vođen taj dan nezaustavljivim Palavrom (32 poena), u izravnom dvoboju protiv Ekonomije bio bolji sa 60:52 te izborio polufinalni okršaj protiv KIF-a dok je u grupi B, u ljepotici prvenstva, Pravni fakultet bio bolji od ASPIRE, kojoj nije pomogla ni simultanka Cvitanovića (40 poena) s ukupnih

84:74

Prvo polufinale između FESBA i PRAVA je ponudilo jako nervoznu utakmicu s čestim izmjenama vodstva. U završnici utakmice koncentriraniji su bili *fesbovci* koji predvođeni Brzicom (26 poena) pobjeđuju 67:58 te osiguravaju najmanje srebrnu medalju. Drugo polufinale je bilo lišeno svake neizvjesnosti od samog početka, te je KIF slavio uvjerljivo protiv Pomorskog fakulteta rezultatom

66:44. Utakmica za 3. mjesto je bila vrlo slična prvom polufinalu, a Pravo je još jedanput se pokazalo kao ekipa koja se lošije snašla u takvom tijeku utakmice, te su unatoč velikoj borbenosti i želji nizom kardinalnih grešaka zaslužno izgubili od *pomoraca* predvođenog Markočem (30 poena) s ukupnim rezultatom 74:82.

Dugo iščekivano finale između dvije najbolje momčadi turnira nije pružilo neizvjesnost i spektakl kakvim smo

se svi nadali. Od samog početka to je bila jednosmjerna ulica u kojoj je FESB apsolutno dominirao, te uvjerljivo pobijedio rezultatom 90:63 i na taj način osvojio ligu drugu godinu uzastopno. U takvoj utakmici lišenju rezultatske neizvjesnosti FESB je odigrao nekoliko veoma atraktivnih akcija koje su njihove navijače podigle na noge, te su uz grupna slikavanja i pjesma proslavili primanje medalja i pehara.

Split domaćin europskih
sveučilišnih prvenstava 2017.

Nakon Europskog košarkaškog sveučilišnog prvenstva 2013. godine, Split će opet imati iznimnu čast organizirati i ugostiti velika sveučilišna sportska natjecanja. Ovaj put radi se o europskim prvenstvima u čak tri sporta – odbojci na pijesku,

basketu 3 na 3 te slobodnom penjanju koje će se održati u srpnju 2017. godine. Veliki je to uspjeh Sveučilišta u Splitu i Splitskog sveučilišnog sportskog saveza, a zasigurno su najveći adut pri dobivanju organizacije bila pozitivna iskustva čelnika EUSA-e (vrhovna europska sveučilišna sportska organizacija) s fantastično organiziranog košarkaškog prvenstva prošle godine. Split će tako opet biti središte europskog sveučilišnog sporta, a bit će to i jedinstven slučaj da se istodobno u jednom gradu održavaju prvenstva u više sportova. Odbojka na pijesku jedan je od najpopularnijih sportova među studentskom populacijom te će u Splitu biti 11. po redu prvenstvo na kojem se očekuje više od

150 natjecatelja s visokih učilišta diljem Europe. Europska prvenstva u basketu 3 na 3 održavaju se od prošle godine (Rotterdam) te će u Splitu doživjeti svoje 3. izdanje dok je slobodno penjanje jedan od najmlađih sportova u sveučilišnoj sportskoj obitelji, a prvo je prvenstvo sljedeće godine u poljskim Katowicama.

Valja svakako napomenuti da nas do ljeta 2017. očekuje još mnogo međunarodnih sportskih sveučilišnih uzbuđenja: 2015. se u Osijeku održava europsko prvenstvo u nogometu te taekwondo prvenstvo u Opatiji, a kruna svega će biti najveći sportski događaj u nezavisnoj Hrvatskoj – 2. europske sveučilišne igre u Zagrebu i Rijeci 2016.

ŠIME VERŠIĆ

PROMOCIJA
FGAG
12. prosinca 2014.

40

Stručni/e
prvostupnici/
ce inženjeri/ke
građevinarstva

PROMOCIJA
FGAG
13. prosinca 2014.

99

Magistri/e
inženjeri/ke
građevinarstva

5

Diplomirani/
ne inženjeri/ke
građevinarstva

30

Magistri/e
inženjeri/ke
arhitekture

Centri kompetencija - suradnjom do konkurentnoga gospodarstva

PIŠE: **LEANDRA VRANJEŠ-MARKIĆ**

Ako se želi razviti gospodarstvo temeljeno na znanju, iznimno je važno ulagati u istraživanje i razvoj, a što primjerom pokazuju brojne razvijene ekonomije svijeta. Ulaganje treba biti neprekidno i stabilno te velikim dijelom usmjereno prema potrebama tržišta. Svoju izrazito nisku razinu ulaganja u istraživanje i razvoj (0,75% BDP-a) Hrvatska ima priliku povećati korištenjem EU fondova i Programa Unije.

Hrvatskoj je nužno prepoznati i zatim fokusirati svoja ulaganja u gospodarski i znanstveno-tehnološki sektor kroz koji može ostvariti pametni, uključivi i održivi rast. Taj rast treba biti temeljen na našim prednostima i potencijalima za napredak i izvrsnost. U tijeku je završna dorada Strategija pametne specijalizacije, koja je preduvjet korištenja EU strukturnih i investicijskih fondova, a kroz koju će se odrediti ciljne sektorske niše u koje će se usmjeriti ulaganja. Jedan od mehanizama za provedbu Strategije bit će i financiranje centara kompetencije, koji se planiraju ustanoviti u skladu s najboljim praksama u Europi i svijetu.

Procjep između istraživanja i tržišta

Naime, jedna od osnovnih slabosti svakog inovacijskog sustava postojanje je procjepa između javno financiranog istraživanja i njegove primjene na tržištu, a koja je jedino moguća kroz gospodarske subjekte. Zbog tog procjepa država nema povrat ulaganja te društvo u cjelini nema koristi. Jedan od razloga je što na Sveučilištima i javnim znanstveno-istraživačkim institutima nije dovoljno razvijena kultura istraživanja koja je vođena potrebama tržišta. Važno je također stvoriti i poticajni sustav u kojem tvrtke, brzim preuzimanjem rezultata istraživanja i njegovim pretvaranjem u inovacije, podižu svoju produktivnost i konkurentnost.

U cilju poticanja učinkovitije suradnje između istraživača, tvrtki i javnog sektora države članice EU-a, ali i šire, u primjerice SAD-u i Australiji, osnivaju centre kompetencija u područjima koja mogu potaknuti ekonomski rast. Zajednička im je usmjerenost na istraživanja koja u srednjem i dugom roku odgovaraju na potrebe industrije. Može ih se smatrati i javno-

U centrima kompetencije tvrtke imaju priliku sudjelovati u kolaborativnim, strateškim i dugoročnim istraživanjima, koja bi im samostalno bila preskupa i prerizična, uz stabilno financiranje u trajanju od četiri do pet godina, rani pristup rezultatima istraživanja, te dostupnost stručnjaka u području relevantnih tehnologija

privatnim partnerstvima, iako to ne znači da tvrtke nužno ulaze u vlasništvo centara ili direktno ulazu financijska sredstva. Doprinos industrije je češće izražen sudjelovanjem u upravljačkim odborima centara, u razmjeni iskusnog osoblja s relevantnim znanjima i vještinama te prijenosom industrijskog 'know-how'-a koji često ima ogromnu vrijednost.

U centrima kompetencije tvrtke imaju priliku sudjelovati u kolaborativnim, strateškim i tipično dugoročnim istraživanjima, koja bi im samostalno bila preskupa i prerizična, što je glavna korist za tvrtke. Stabilno financiranje u trajanju od četiri do pet godina omogućava da se odgovori na nastupajuće tržišne i tehnološke potrebe. Tvrtke imaju korist i od ranog pristupa rezultatima istraživanja, dostupnosti stručnjaka u području relevantnih tehnologija te u komercijalizaciji inovacija.

Centri kompetencija i brendiranje regija

Centri okupljaju istraživače različitih disciplina kako bi radili na temama koje su odredili zajedno s poslovnim sektorom te često i lokalnom zajednicom. Stvoreni interdisciplinarni timovi tada rješavaju industrijske probleme koji su ujedno i znanstveno izazovni. Često se učinci prenose i puno šire od samog kompetencijskog centra na ostale dijelove sveučilišta i instituta i dugoročno pridonose promjeni kulture istraživanja.

Centri surađuju s tvrtkama koje imaju sposobnost apsorpcije nove tehnologije te se tipično radi o mješavini velikih te srednjih i malih tvrtki, neke od kojih su i spin-off tvrtke. U nekim su zemljama vrijednosti i potencijali kompetencijskih centara privukli

strana ulaganja. Razlog tome je činjenica da sve više tvrtki funkcionira u sustavu otvorenih inovacija, gdje rješenja traže u cijelom svijetu. Postojanje centra utječe na brendiranje neke regije kao područja koje je prikladno za tvrtke visokih tehnologija, a sami centri obično postaju zanimljivi partneri i za međunarodne istraživačke projekte. No svakako, fokus centra je razvoj vještina i kompetencija u tehnologijama i inovacijama koje mogu stvoriti utjecaj na gospodarstvo pojedine zemlje.

Većina centara kompetencije ima i važnu ulogu u edukaciji stručnjaka. Kroz poslijediplomska istraživanja koja provode, obrazuju se doktorandi koji su izloženi problemima tvrtki i zainteresirani za rad na industrijskim problemima. Njih onda tvrtke puno lakše preuzimaju nakon doktorata, jer kroz suradnju u kompetencijskim centrima prepoznaju vrijednost takvih stručnjaka. To je osobito važno za zemlje poput Hrvatske gdje doktori znanosti nisu dovoljno prepoznati u industriji. Oni i sami često očekuju nastavak karijere na sveučilištima i institutima što nije održivo i ne vodi do potrebnog napretka gospodarstva. Tvrtke koje zaposle ovako educirane doktore znanosti najčešće nakon toga povećavaju ulaganja u istraživanje te strateški usmjeravaju svoj razvoj.

Zajednički interes poslovne i istraživačke zajednice

Kako bi se detektirale potrebe proizvodnih tvrtki u Hrvatskoj u sklopu projekta 'Jadranska infrastruktura za transfer tehnologije - TTAdria', na Sveučilištu u Splitu, uz aktivno sudjelovanje Splitsko-dalmatinske županije, održano je pet temat-

skih sektorskih sastanaka na kojima je sudjelovalo 18 tvrtki i 35 istraživača. Rasprava je pokazala da su strateška i dugoročna promišljanja veliki izazov većini tvrtki, a posebno ulaganje sredstava u čak i srednjoročna istraživanja i razvoj. Postoji otvorenost i želja za suradnjom, međutim često se ne prepoznaje pravi partner u akademskoj zajednici ili vrijeme potrebno za ostvarenje suradnje ne odgovara potrebama tvrtki. Stoga je uočeno da se rješenja ponekad kupuju i izvan Hrvatske jer usprkos kompetencijama koje imaju, domaća sveučilišta nisu u mogućnosti dovoljno brzo odgovoriti potrebama tvrtki. Razloga je puno, ali svakako su neki od njih preopterećenost nastavom i administracijom. Veliki je problem tvrtkama i nedostatak dovoljno kvalitetne radne snage na svim razinama. Nerijetko je proizvodnim tvrtkama potrebno uložiti i pet godina da educiraju stručnjake koji onda mogu stvarati pravu vrijednost. Dobri primjeri suradnje ipak postoje i mogu poslužiti kao model koji se može proširiti kroz kompetencijske centre. Osim navedenog tvrtke su prepoznale korist i od međusobne suradnje. Primjer su tvrtke iz ICT sektora koje poznavanjem problema proizvodnih tvrtki mogu stvarati inovativne proizvode i tako sebi otvoriti nova tržišta, a drugim proizvodnim tvrtkama povećati produktivnost i konkurentnost.

Sastanci su također omogućili detektiranje tvrtki i istraživačkih grupa potencijalno zainteresiranih za suradnju te su potvrdili da poslovna i istraživačka zajednica imaju interes za aktivno sudjelovanje u razvoju projekta centra kompetencija.

SVEUČILIŠTE U SPLITU EKONOMSKI FAKULTET
raspisuje

NATJEČAJ ZA PRIJAM

stručnog savjetnika (za potporu znanstvenoistraživačkom radu) - radno mjesto I. vrste, na neodređeno vrijeme – jedan izvršitelj, u Centru za međunarodnu suradnju i potporu znanstvenoistraživačkom radu Ekonomskog fakulteta u Splitu.

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete:

Magistar/magistra struke društvenih znanosti ili stručni specijalist/specijalistica struke društvenih znanosti ili završeni dodiplomski sveučilišni studij društvenih znanosti; radno iskustvo tri (3) godine od čega najmanje jedna (1) godina na poslovima međunarodne suradnje u sustavu znanosti i visokog obrazovanja; napredno poznavanje rada na računalu; aktivno znanje engleskog jezika; dobro poznavanje drugog stranog jezika

Prijavi treba priložiti dokumentaciju:

Životopis; dokaz o završenoj školskoj spremi; potvrda o nekažnjavanju (ne starija od 3 mjeseca); potvrda Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje o radno pravnom statusu pristupnika; potvrdu o traženom radnom iskustvu u struci ostvarenom na poslovima tražene struke i razine obrazovanja ili drugi odgovarajući dokument iz kojeg jasno mora biti vidljivo da je ostvareno radno iskustvo u trajanju od najmanje 3 godine na poslovima tražene struke i razine obrazovanja (ugovor o radu, rješenje i sl.).

Prednost imaju kandidati koji imaju:

Iskustvo rada u administriranju provedbe projekata financiranih iz fondova Europske unije (potrebno priložiti odgovarajuće dokaze):
- poznavanje Europskog znanstvenog istraživačkog prostora (ERA)
- dobro poznavanje programa Europske unije za moguće financiranje znanstvenih i istraživačkih projekata
- poznavanje sustava znanosti i visokog obrazovanja Republike Hrvatske.

Pristupnici koji udovoljavaju formalnim uvjetima natječaja bit će pozvani na testiranje o čemu će biti pravodobno obaviješteni putem elektronske pošte. Prijaviti se mogu pristupnici oba spola. Rok za podnošenje prijave je 30 dana od dana objave u Narodnim novinama (03. prosinca 2014.). Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5. Nepotpuna i nepravovremena dokumentacija neće se uzimati u razmatranje. Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku.

Dekan, prof. dr. sc. Željko Garača

SVEUČILIŠTE U SPLITU
EKONOMSKI FAKULTET

raspisuje NATJEČAJ za izbor

jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje izvanrednog profesora, za područje društvenih znanosti, polje ekonomija, grana Organizacija i menadžment i odgovarajuće radno mjesto na Katedri za management.

Pristupnici moraju ispunjavati uvjete propisane Zakonom o radu („Narodne novine 93/14), Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju („Narodne novine”, broj 123/03 do 101/14) i uvjete Rektorskog zbora.

Prijavi na natječaj treba priložiti:

-životopis
-dokaz o stručnoj spremi (stručnom nazivu, dokaz o završenom fakultetu, akademskom stupnju, i druge dokumente iz kojih se može utvrditi da pristupnik ispunjava uvjete za izbor u odgovarajuće zvanje)
-odluku o izboru u znanstveno zvanje
-podatke o stručnoj i nastavnoj aktivnosti
-potvrdu o aktivnom sudjelovanju u realizaciji znanstvenih projekata
-znanstvene i stručne radove, te njihov popis i to podijeljen u dvije skupine: radovi objavljeni do posljednjeg izbora ili reizbora, razvrstani po kategorijama i radovi objavljeni nakon toga razvrstani po kategorijama
-dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima institucijskog istraživanja kvalitete nastavnog rada pristupnika ili dokaz o pozitivno ocijenjenim rezultatima studentske ankete

Svu dokumentaciju osim u papirnatom obliku za izbor potrebno je dostaviti i na CD-u u dva primjerka, s tim da se radovi za izbor dostavljaju na posebnom CD-u u dva primjerka.

Prijaviti se mogu pristupnici oba spola.

Rok za podnošenje prijave je trideset dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama" (29. listopada 2014.). Prijave se predaju na adresi: Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, 21000 Split, Cvite Fiskovića 5.

Nepravovremene i nepotpune prijave neće se uzeti u razmatranje. Prijavljeni pristupnici bit će obaviješteni o rezultatima natječaja u zakonskom roku.

Dekan, prof. dr. sc. Željko Garača

Splitski Filozofski fakultet u ZCI za školsku efektivnost i menadžment

ZCI kao fakultetski inkubator mladih istraživača

Uz voditelja Znanstvenog centra izvrsnosti prof. **Juricu Pavičića** s Ekonomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, voditeljice pojedinih projektnih područja zadužene su za uspostavu te upravljanje suradnjom Centra s istraživačima i istraživačkim grupama iz svog znanstvenog područja.

Poljesociologije

Voditeljica projektnog područja za polje sociologija je izv. prof. **Renata Relja** s Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta u Splitu. Primarna područja svog znanstvenog interesa ima u sociologiji rada i organizacije, etnografiji i sociologiji mladih. U Centru izvrsnosti za školsku efektivnost i menadžment naglasak će biti na primjeni kvalitativnih istraživačkih, prvenstveno etnografskih metoda čiji je cilj istražiti i opisati školu kao svojevrsni zasebni sociokulturni entitet. Etnografska studija bit će usmjerena na prikaz i razumijevanje svakodnevnih školskih praksi s pretpostavkom kako one nisu isključivo rezultat interakcije između nastavnika, učenika i roditelja, već se njihovo puno značenje može sagledati isključivo unutar cjelokupnog konteksta kako na razini same škole kao cjeline, tako i unutar relacije škole prema širem društvenom okruženju.

Unutar projektnog područja sociologije surađuju još dvije istraživačice s Filozofskog fakulteta u Splitu: izv. profesorica **Sanja Stanić** s primarnim područjem interesa na temama potrošačkog društva i potrošnje, sociologije prosto-

Renata Relja

ra, te problematike okoliša i djetinjstva te viša asistentica dr. sc. **Ivanka Buzov** s područjima znanstvenog interesa u

Universitas namjerava sustavno pratiti 'sudbinu' novoproglašanih znanstvenih centara izvrsnosti pa u tom cilju donosimo osnovne informacije o projektnim područjima i voditeljima Znanstvenog centra izvrsnosti za školsku efektivnost i menadžment u kojemu splitski Filozofski fakultet ima status partnerske institucije. U tu svrhu predstavljamo voditeljice i istraživače – suradnike projektnih područja

sociologiji obrazovanja, sociologiji okoliša i sociologiji roda.

Polje filozofije

Voditeljica projektnih područja za polje filozofije docentica **Marita Brčić Kuljiš** na Odsjeku za filozofiju, kao voditeljica projektnog područja za polje filozofije usmjerit će se na istraživanje mogućnosti implementacije demokratskih načela u cjelokupan sustav obrazovanja – edukacijski i organizacijski. U istraživanju će se poći od dviju međusobno povezanih pretpostavki: prva je pretpostavka sadržana da je implementacija demokratskih načela moguća kroz sam procesa obrazovanja tzv. obrazovanjem za demokraciju

Marita Brčić-Kuljiš

koje za cilj ima razvijanje građanske svijesti, društvene odgovornosti i tolerancije. Druga je pretpostavka da je važan element u procesu obrazovanja za demokraciju sadržan u načinu funkcioniranja samog školskog menadžmenta, tj. da je demokratsko ustrojstvo školskog menadžmenta nužan preduvjet demokratskog odgoja i obrazovanja.

Polje odgojnih znanosti

Voditeljica projektnog područja za polje odgojnih znanosti dr. sc. **Morana Koludrović** znanstvena je suradnica na Odsjeku za pedagogiju Filozofskog fakulteta u Splitu. Područje njezina znanstvenog interesa je didaktika, školska pedagogija, kvaliteta školskog i razredno-nastavnog ozračja i okruženja, dobrobit učenika i na-

stavnika, razvojem kurikula itd. Kao voditeljica projektnog područja za polje odgojnih znanosti u sklopu ovog Znanstvenog centra izvrsnosti dr. sc. Koludrović provest će istraživanja u kojima bi sudjelovali ravnatelj, članovi školskih odbora i članovi učiteljskih vijeća osnovnih i srednjih škola. Istraživanja bi trebala osigurati kvalitativne podatke o njihovoj ulozi u radu škole, te o njihovoj poznavanju temeljnih pojmova s aspekta pedagoškog i didaktičkog strukturiranja nastave i vođenja škole. Na ovaj način želi se ispitati kojesu profesionalne, interpersonalne i intrapersonalne kompetencije članova školskog odbora, kakva je njihova uloga u vođenju škole, te koji je doprinos Učiteljskog vijeća u donošenju odluka o vođenju škole.

Morana Koludrović

Polje psihologije

Suradnici unutar projektnog područja psihologije s Filozofskog fakulteta su troje istraživača s Katedre za psihologiju: predstojnica Katedre docentica **Andreja Bubić**, docentica **Ina Reić Ercegovac** i docent **Darko Hren**. Andreja Bubić se bavi kognitivnom i edukacijskom psihologijom, a u istraživanjima koristi bihevioralnu metodologiju i metodu snimanja pokreta očiju. **Ina Reić Ercegovac** će se u sklopu Znanstvenog centra izvrsnosti baviti istraživanjem uloge roditelja u školskom menadžmentu. **Darko Hren** predaje na kolegijima povezanim sa socijalnom i edukacijskom psihologijom i znanstvenom komunikacijom.

SVEUČILIŠTE U SPLITU FILOZOFSKI FAKULTET RASPISUJE NATJEČAJ

za izbor:

1. jednog nastavnika u znanstveno-nastavno zvanje i radno mjesto docenta za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija, grana didaktika, na Odsjeku za pedagogiju,
2. jednog nastavnika u naslovno nastavno zvanje predavača za znanstveno područje društvenih znanosti, polje pedagogija, grana pedagogija ranog i predškolskog odgoja na Odsjeku za rani i predškolski odgoj i obrazovanje,
3. jednog zaposlenika na radnom mjestu I. vrste – stručna suradnica-tajnica odsjeka, na određeno vrijeme do povratka privremeno odsutne službenice,
4. jednog zaposlenika na radnom mjestu II. vrste – viši stručni referent u studentskoj službi, na određeno vrijeme do povratka privremeno odsutne službenice.

Na Natječaju mogu ravnopravno sudjelovati pristupnici oba spola.

Osim općih uvjeta koje moraju ispunjavati svi pristupnici, pristupnici

pod t. 1. i 2. trebaju ispunjavati uvjete utvrđene odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju (NN br. 123/03., 198/03., 105/04., 174/04., 2/07. – Odluka USRH, 46/07., 45/09., 63/11., 94/13. i 139/13.), Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u znanstveno-nastavna zvanja (NN 106/06), Odluke Rektorskog zbora o nužnim uvjetima za ocjenu nastavne i stručne djelatnosti u postupku izbora u nastavna zvanja (NN 13/12) Statuta Filozofskog fakulteta u Splitu i Priručnika o sustavu za unapređivanje kvalitete Filozofskog fakulteta u Splitu (<a>www.ffst.hr). Pristupnici pod t. 3. moraju ispunjavati i sljedeće uvjete: stečen naziv upravnog pravника ili stručnog pristupnika javne uprave, dvije godine radnog iskustva, aktivno znanje engleskog jezika, napredno znanje rada na računalu, obvezni probni rad u trajanju od 3 mjeseca. Pristupnici pod t. 4. moraju ispunjavati i sljedeće uvjete: završen sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani preddiplomski i diplomski studij ili četverogodišnji sveučilišni dodiplomski studij (prema ranijem sustavu visokog obrazovanja) iz društvenog i humanističkog područja, jedna godina radnog iskustva, aktivno znanje engleskog jezika, napredno znanje rada na računalu, obvezni probni rad u trajanju od 3 mjeseca.

Pristupnici pod t. 1. i 2., uz prijavu, trebaju priložiti: životopis, presliku dokaza o državljanstvu, preslike odgovarajuće diplome, prikaz nastavne i stručne djelatnosti, popis radova, radove, odnosno separate radova relevantnih za izbor, za pristupnike koji su strani državljani dokaz o poznavanju hrvatskog jezika (C2-napredno znanje), drugu odgovarajuću dokumentaciju o ispunjavanju uvjeta za izbor.

Napomena: sva dokumentacija, osim radova, predaje se u dva primjerka, a životopis, prikaz nastavne i stručne djelatnosti i popis radova, uz tiskani, trebaju biti dostavljeni i u elektroničkom obliku (na CD-u u 1 primjerku).

Pristupnici pod t. 3. i 4., uz prijavu, trebaju priložiti: životopis, presliku dokaza o državljanstvu, presliku odgovarajuće diplome i potvrdu o radnom iskustvu.

Rok za podnošenje prijave je 30 (trideset) dana od dana objave Natječaja.

Posebna znanja i sposobnosti podložna su provjeri.

Prijave s dokazima o ispunjavanju uvjeta natječaja šalju se poštom na adresu: Sveučilište u Splitu, Filozofski fakultet, Sinjska 2, 21 000 Split.

Pristupnik koji ostvaruje pravo prednosti temeljem posebnih propisa, dužan je u prijavi na natječaj pozvati se na to pravo i i priložiti sve potrebne dokaze.

Zakašnjele i nepotpune prijave neće se razmatrati niti će podnositelji biti pozvani na naknadnu dopunu prijave. O rezultatima natječaja pristupnici će biti obaviješteni u zakonskom roku.

Filozofski fakultet u Splitu

Pomorska biblioteka Književnog kruga Split

PRIREDILA:
MARIJA PLAZONIĆ - ŠOLIĆ

U vjekovnoj pomorskoj tradiciji na ovim prostorima brojnim su obilježjima osvjedočena trajna i vrijedna postignuća. Uspješno su plovili naši vrsni pomorci na brodovima brodarica pod nacionalnom zastavom na svim morima svijeta. U Splitu je sjedište kulture ustanove – brodogradilišta, Hrvatskog registra brodova zajedno s organizacijom uprave, značajne institucije sigurnosti plovbe – Brodospasa, Instituta za oceanografiju i ribarstvo i Instituta za more i priobalje (Dubrovnik).

Djeluju pomorska učilišta, posebno studij mora i pomorstva, Poslijediplomski znanstveni studij pomorskog prava i prava mora, Apostolat mora, dična Hrvatska ratna mornarica, Udruga pomorskih kapetana i strojara, izdaje se redovito dva puta godišnje renomirani časopis *Kapetanov glasnik* (do sada 28 brojeva). Postoji stručno-znanstveni časopis iz pomorske meteorologije i ekologije *Jadranska meteorologija*, izdavača Državnog hidrometeorološkog zavoda, Pomorskog meteorološkog odjela Split, te znanstveni časopis *Naše more*, Dubrovnik.

Brojni su pomorski stručnjaci i znanstvenici raznih usmjerenja, od povjesničara, pomorskih arheologa koji svoja saznanja crpe na bogatoj arheološkoj baštini u podmorju Jadranskog mora i u sklopu vjekovnih gospodarski značajnih pomorskih putova, pomorskih pravnikar s impozantnim brojem znanstvenih djela, književnika inspiriranih pomorskom tematikom, biologa mora, renomiranih stručnjaka u brodogradnji. Ovako

Pomorska biblioteka Književnog kruga Split do sada je tiskala 15 knjiga, od monografija, knjiga s povijesnom, arheološkom, pravnom, tehnološkom tematikom do književnih djela i memoarske literature

bogata i intenzivna pomorska djelatnost i stečevina na ovom području zasigurno zaslužuje nakladništvo posvećeno moru i pomorstvu. Tog se zahtjevnog zadatka prihvatila poznata i priznata udruga književnika, znanstvenika i kulturnih radnika Književni krug Split osnivajući Pomorsku biblioteku 1997. godine, kao nastavak nekadašnje biblioteke »More« koja je djelovala u sklopu »Čakavskog sabora«.

U sklopu razgranate nakladničke djelatnosti Književnog kruga Split djeluje dvanaest različitih biblioteka. U broju 50 (siječanj 2014.) *Universitasa* objavljuje prikazana postignuća Biblioteke znanstvenih djela. Među tim brojnim bibliotekama istaknuto mjesto zauzima i Pomorska biblioteka s osebujnim djelima od monografija, knjiga s povijesnom, arheološkom, pravnom, tehnološkom tematikom do književnih djela i memoarske literature. Do sada je tiskano 15 knjiga, a u pripremi su i knjige: **Bruno Profaca**, *Navegat po dubrovački; čitanika za europske moreljupce i žabare* i **Ita Praničević Borovac**, *Zaštitnici pomoraca u Dalmaciji i odraz njihova kulta u likovnoj umjetnosti*. Uredništvo Biblioteke: dr. sc. Vesna Barić Punda, dr. sc. Ivo Grabovac (urednik), dr. sc. Stjepan Lakoš, dr. sc. Ivana Prijatelj-Pavičić i mr. sc. Berislav Visković koji je nedavno preminuo.

Stjepan Vekarić, *Naši jedrenjaci*, 1997. Znameniti pomorski kapetan obradio je 700-godišnje

razdoblje »vladavine« jedara u dugoj plovidbi, dok se vesla više nisu koristila, od 13. stoljeća do prvog desetljeća 20. stoljeća.

Ivo Grabovac, *Ogledi o odgovornosti brodarica*, 1997. Sam pojam brodarica i njegov pravni položaj oduvijek je izazivao pozornost stručnjaka i znanstvenika. U složenim odnosima iz pomorskog poduzetništva, na brodarica a u slučaju prijevoza i na prijevoznika, usmjerava se odgovornost, bez obzira na to je li ujedno i vlasnik broda.

Igor Belamarić, *Brod i entropija*, 1998. U djelu se obrađuju načela i metodologija osnivanja broda. Osnovna preokupacija autora, s bogatim projektantskim iskustvom, pronalaženje je globalnog načela inženjerskog projektiranja prilagođenog potrebama današnjeg složenog pomorskog prometa.

Igor Belamarić, *Alma mater*, 2000. (prvo izdanje), 2002. (drugo prošireno i dopunjeno izdanje). U povodu 80. obljetnice osnutka studija brodogradnje u Zagrebu, zanimljivo i duhovito oživljava se sjećanje autora na studentske dane u godinama poslije Drugog svjetskog rata na studiju brodogradnje tadašnjeg Tehničkog fakulteta u Zagrebu.

Ivana Racetin, *Elektroničke pomorske karte i sustavi – Rječnik*, 2004. Raščlanjuju se suvremene promjene u hidrografiji, geodeziji i kartografiji, nastale pod utjecajem napretka elektroničke, satelitske i računalne tehnologije.

Radovan Vidović, *Život pod jedrima*, 2004. Knjiga je zbirka izvornih tekstova i autentičnih svjedočanstava koje je autor godinama pripremao za tisk. Opisuje život mornara na našim jedrenjacima u smiraju njihove plovidbe, uglavnom u drugoj polovini 19. stoljeća.

Drago Pavić, *Pomorsko imovinsko pravo*, 2006. Sustavno i kompletno znanstveno djelo. Raščlanjuju se svi aspekti stvarnih prava na brodu, osobe u pomorskom imovinskom pravu, odgovornost vlasnika broda (brodarica). Iscrpno i značajki obrađuju se ugovori o iskorištavanju brodova, pomorske havarije, spašavanje, sudar brodova, onečišćenje morskog okoliša i odgovornost, te pomorsko osiguranje.

Igor Belamarić, *Brodosplit u Supravalskoj uvali*, 2009. Od osnutka do danas (2009.) u brodogradilištu Split izgrađeno je 460 raznovrsnih plovih objekata. U knjizi su označene tehničke značajke većeg broja tih brodova. Govori se i o ljudima koji su brodove gradili, izravno ili posredno. Spominju se mnoga imena koja su proteklih osamdeset godina ulazila kroz škverska vrata da bi utisnuli svoj kamenčić u stvaralački mozaik.

Ivo Grabovac, *Odgovornost prijevoznika u prijevozu stvari u Pomorskom zakoniku Republike Hrvatske i u međunarodnim konvencijama*, 2010. Nova Konvencija Ujedinjenih naroda o ugovoru u međunarodnom prijevozu stvari u ci-

jelosti ili djelomično morem (Rotterdamska pravila), 2009. godine bila je autoru poticaj da još jednom poredbeno (naše pravo i međunarodne konvencije) raščlani uvijek aktualnu problematiku odgovornosti pomorskog prijevoznika u slučaju gubitka, oštećenja ili zakašnjenja u predaji stvari (temelj odgovornosti, izuzeti slučajevi, ograničenje odgovornosti, odgovornost za požar, prijevoz opasnih stvari itd.).

Perica Cetinić i Alen Soldo, *Ribarski brod i luka (tehnologija iskorištavanja)*, 2010. Knjiga na stručnim i znanstvenim temeljima prikazuje aktualnu problematiku tehnologije iskorištavanja ribarskog broda i ribarske luke. Potreba školovanja visoko stručnog ribarskog kadra u Hrvatskoj proizlazi iz dinamičnijeg i svestranijeg razvoja našega morskog ribarstva, te pravilnijeg gospodarenja obnovljivim bogatstvima našeg mora koje je izloženo sve većem i sve neracionalnijem iskorištavanju.

Ivo Grabovac, *Pomorski zakonik Republike Hrvatske – ekologija i meteorološke pojave*, 2011. Autor je godinama surađivao u renomiranom časopisu *Jadranska meteorologija*, Split, gdje je objavljivao radove o zaštiti i očuvanju mora od onečišćenja. Isto tako je istraživanjem povezao meteorološke pojave s djelovanjem nekih klasičnih instituta pomorskog prava, tumačeći kao diplomirani pravnik pojmove i pojave pomorske meteorologije.

Dasen Vrsalović, *Arheološka istraživanja u podmorju istočnog Jadrana*, 2011. Monografija govori o značaju istočne obale Jadrana u prapovijesti i antici kao prioritetnom pomorskom pravcu plovidbe

na Jadranu, te sve to ilustrira podmorjskim nalazima. Istraživači antike će, osim brojnih podataka o nalazištima uz obalu i raznim brodolomima u većim dubinama, naći podatke o vrsti brodova, njihovoj konstrukciji, teretima i opremi, sidrištima i vrstama sidara, teretima koji su pojedini brodovi prevozili, plovidbenim rutama te prirodnim i građenim lukama.

Drago Pavić, *Pomorsko osiguranje – pravo i praksa*, 2012. Autor je svoja dragocjena znanja, stečena dugogodišnjim teorijskim i praktičnim radom, usmjerio u izučavanje složene pomorsko-pravne problematike, a osobito pomorskog osiguranja koje je zapravo začetnik i preteča izdvojene grane prava – prava osiguranja. U knjizi su, među ostalim, na znanstvenoj i praktičnoj osnovi poredbeno prikazani i objašnjeni suvremeni sustavi normi koje uređuju ugovorni odnos iz pomorskog osiguranja, osebujni instituti toga prava kao i odgovarajuća poslovna praksa.

Ivo Grabovac – Slobodan Kaštela, *Međunarodni i nacionalni izvori hrvatskoga prometnog prava*, 2013. (sunakladnik Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti). Autori su odabrali poglavlja i teme iz brojnih međunarodnih konvencija u svim granama prometnog prava. Te konvencijske odredbe sastavni su dio hrvatske legislature. Odabrane teme su aktualne, osobito ulaskom Hrvatske u Europsku uniju. Kompetentni autori, kroz bogato koncipirani sadržaj knjige, ponudili su djelo koje je s praktičnog i teorijskog sadržaja, u znalačkom odabiru tema, veoma značajan prinos suvremenim spoznajama iz svih grana međunarodnog prometnog prava.

međunarodne znanstvene konferencije

XI. međunarodna konferencija Ekonomskog fakulteta u Splitu

U svibnju 2015. Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu pod visokim pokroviteljstvom Predsjednika Republike organizira 11. po redu međunarodnu konferenciju naziva 'Challenges of Europe: Growth, competitiveness and inequality'

PIŠE: JELENA NOVAKOVIĆ

Ovo tradicionalno međunarodno znanstveno okupljanje na Ekonomskom fakultetu u Splitu počelo je prije 22 godine kada je Fakultet prvi put u svojoj povijesti odlučio organizirati međunarodnu konferenciju s ciljem koji se danas čini skromnim – znanstvenicima iz svijeta pokazati hrvatsku ekonomsku znanost, a domaćim znanstvenicima približiti svijet kako bi zajednički raspravili jednu, tada vrlo aktualnu temu, „Enterprises and Transition“, tako procjenjujući, a time i unapređujući nacionalne dosege.

Uvodničar - nobelovac Joseph Stiglitz

U dva protekla desetljeća, rastom broja sudionika i broja radova, te sve višom kvalitetom, ova je bijenalna konferencija postala važnim mjestom susreta znanstvenika i stručnjaka različitih zemalja, kultura i profila koji raspravljaju suvremena ekonomska pitanja na temu Europe kao važnog globalnog faktora te unutarnja pitanja europskog sistema koji se suočava s velikim promjenama. O važnosti ove konferencije svjedoči više od 1400 dosadašnjih sudionika koji su prezentirali preko 1100 radova, pri čemu su na konferencijama sudjelovali znanstvenici iz čak 55 zemalja svijeta. Na taj način ova konferencija postala je jednom od najpre-

prof. dr. sc. Ivan Pavić

stižnijih znanstvenih konferencija u svijetu.

Zadnje tri sesije usmjerene su na raspravu o temama rasta kompetitivnosti i nejednakosti. Cilj ove 11. konferencije je staviti u fokus europske ekonomije i njihovu ulogu, a u kontekstu krize, odnosno slabog i usporenog oporavka. Na predstojećoj konferenciji poseban će naglasak biti stavljen na temu društvenog izazova nejednakosti. Ova intencija povezana je i s očekivanjem

da će glavni uvodničar na konferenciji biti svjetski priznati znanstvenik i nobelovac Joseph Stiglitz. Budući da je Stiglitz ove jeseni postao počasnim doktorom Sveučilišta u Splitu, dodjela počasnog doktorata trebala bi biti upriličena u vrijeme održavanja konferencije.

Na konferenciji će sudjelovati i mnogi drugi svjetski ugledni znanstvenici pri čemu su više od 20 njih članovi Programskog odbora Konferencije.

Radionica za doktorante

Na čelu Programskog odbora je prof. dr. Ivan Pavić koji očekuje da će konferencija u ovom sastavu biti pozvana i sposobna ne samo dijagnosticirati ključne probleme, već i odgovoriti na niz pitanja važnih za europsko gospodarstvo i njegovo mjesto u globalnoj svjetskoj ekonomiji.

Misija Konferencije je potaknuti transfer znanja i detektirati faktore koji su podloga novoj kompetitivnosti i rastu u modernom i izazovnom gospodarskom okolišu. Planirane sesije, atraktivni predavači, kvalitetni radovi i poticajni paneli maksimalno će pažnju posvetiti najsuvremenijim istraživanjima i rezultatima, posebno afirmirajući mladi naraštaj polaznika doktorskog studija na hrvatskim ekonomskim fakultetima koji će na konferenciji imati posebnu radionicu.

Sveučilište u Splitu
Ekonomski fakultet
objavljuje

NATJEČAJ

ZA UPIS NA POSLIJEDIPLOMSKI
SVEUČILIŠNI (DOKTORSKI) STUDIJ
EKONOMIJA I POSLOVNA EKONOMIJA

Raspisuje se natječaj za upis na Poslijediplomski sveučilišni studij Ekonomija i poslovna ekonomija sa smjerovima: Ekonomija i Poslovna ekonomija. Na studij se može upisati: 8 pristupnika na smjer Ekonomija i 12 pristupnika na smjer Poslovna ekonomija. Prioritet upisa odredit će se na temelju rezultata obaveznog selekcijskog postupka. Kandidat će biti upisan na studij ako zadovolji selekcijski postupak i ako Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu može osigurati potencijalnog mentora s obzirom na područje užeg znanstvenog interesa.

Prijava na natječaj:
Prijava se podnosi poštom (preporučeno) ili osobno na:
Ekonomski fakultet u Splitu
Centar za poslijediplomske studije
Cvite Fiskovića 5, 21000 Split
uz naznaku: Natječaj za Poslijediplomski sveučilišni studij

Trajanje studija: 6 semestara | ECTS: 180
Akademski stupanj koji se stječe završetkom studija:
Doktor znanosti (dr. sc.), ekvivalent Ph.D.

Uvjeti upisa:
Poslijediplomski sveučilišni studij može upisati osoba koja je završila:
• sveučilišni diplomski ili dodiplomski studij u polju ekonomije,
• sveučilišni poslijediplomski specijalistički studij u polju ekonomije ili poslijediplomski stručni studij u polju ekonomije ili poslijediplomski znanstveni studij u polju ekonomije, pri čemu se priznaje određeni broj ECTS-a sukladno pravilima studija.

Prijava mora sadržavati:
• Popunjeni obrazac prijave (dostupan na www.efst.hr),
• Ovjerenu kopiju diplome dodiplomskog, diplomskog i poslijediplomskog studija (ako je završen),
• Prijepis ocjena svih prethodno završenih studija,
• Kopiju domovnice, za strane državljane odgovarajući dokument,
• Životopis,
• Objavljeni znanstveni radovi (ako kandidat ima objavljene radove),
• Esej iz područja užeg znanstvenog interesa.

Cijena studija iznosi 93.000 kn. Za polaznike kojima se priznaje jedan dio studijskih obaveza, temeljem nekog drugog poslijediplomskog studija cijena studija utvrđuje se proporcionalno priznatim ECTS-ima.

Mogućnosti plaćanja:
• Polaznicima koji uplate cijeli iznos školarine odmah pri upisu odobrava se 5% popusta.
• Polaznici studija u punom trajanju kod upisa plaćaju jednu ratu (1/3 školarine), a ostale dvije rate plaćaju na početku druge i treće godine studija.
• Polaznici studija kojima je priznat dio ECTS-a plaćaju 1/2 školarine pri upisu, a preostali iznos na početku druge godine studija.

Studij će se izvoditi u punom opsegu nastave ako dovoljan broj kandidata zadovolji selekcijski postupak.

Kontakti: Sve dodatne informacije mogu se dobiti u Centru za poslijediplomske studije na navedenoj adresi, odnosno na e-mail: mkatic@efst.hr, telefon: 021/430720. Web: www.efst.hr.

Natječaj je otvoren do 16. veljače 2015. godine.

10. međunarodna konferencija iz društvenih znanosti: interdisciplinarni pristup suvremenim društvenim promjenama

Lipnja 2015. u Splitu će se održati 10. međunarodna konferencija iz društvenih znanosti koju zajedno organiziraju Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu i Commonground publishing company, Illinois, SAD

Interdisciplinarni pristup suvremenim društvenim promjenama glavni je fokus 10. međunarodne konferencije društvenih znanosti u Splitu u organizaciji Odsjeka za sociologiju i izdavačke kuće Common Ground. U tom problemskom krugu okvirno je definiran pet tematskih područja: kulturalne i društvene studije, ekologija, obrazovanje, civilno društvo i politika te globalizacija.

Commonground publishing company University of Illinois, SAD, osnovan je 1984. s ciljem izgradnje suvremenih istraživačkih zajednica koje prednjače u inovativnom korištenju medija radi promocije relevantnih društvenih tema poput održivosti, kulturne baštine, raznolikosti, budućnosti humanističkih znanosti, uloge umjetnosti u društvu, prirodne interdis-

Izv. prof. Sanja Stanić, pročelnica Odsjeka za sociologiju i predsjednica znanstvenog odbora Konferencije:

Suvremeno društvo proživljava brze i kompleksne promjene koje utječu na sve njegove segmente. Uloga društvenih znanosti koje su u mogućnosti prepoznati socijalne procese, fenomene i probleme, ustanoviti i tumačiti uzročno posljedične veze te nuditi poboljšanja i rješenja, nesporna je. Pritom je ključno da različite znanstvene discipline surađuju i ostvare sinergijski učinak. Svrha je Konferencije da tome pridonese na dva načina: *prvo*, vrlo širokim rasponom tema koje će obuhvatiti različita područja socijalne problematike od mikro do makro razine, i *drugo*, da plenarnim izlaganjima i raspravom ukaže na ključnu važnost interdisciplinarnosti koja je i naslovno naznačena problemskim fokusom Konferencije.

Sanja Stanić

ciplinarnosti, povezanosti tehnologije i znanja te pozicija sveučilišne zajednice u suvremenom svijetu. CG okuplja znanstvenike iz društvenih i humanističkih znanosti, rezultate istraživanja i suradnje prezentira i u 79 znanstvenih časopisa.

Plenarni govornici 10. MKDZ-a bit će renomirani hrvatski sociolozi prof. Saša Božić, predsjednik HSD i prof. Vjerran Katunarić s Odsjeka za sociologiju Sveučilišta u Zadru.

Za prigodnu stipendiju mogu aplicirati i doktorandi kako bi pokrili troškove kotizacije i mogli aktivno sudjelovati u organizaciji konferencije.

Krajnji rok za slanje radova je travanj 2015. Detaljne informacije na: <http://thesocialsciences.com/the-conference/call-for-papers>. JELENA NOVAKOVIĆ